

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет соціальних наук та соціальних технологій
Кафедра соціології

Кваліфікаційна робота
освітній ступінь—бакалавр
на тему:

**«ПЕРЕГЛЯД СЕРІАЛІВ ЯК НОВА СОЦІАЛЬНА ЗАЛЕЖНІСТЬ У
МОЛОДІ»**

Виконала: студентка 4-го
року навчання спеціальності
054 «Соціологія»
Коршунова Катерина Віталіївна

Керівниця: Бондар Вікторія Семенівна
кандидатка соціологічних наук,
старша викладачка кафедри соціології НаУКМА

Рецензент:
Мальцева Катерина Сергіївна
к.ф.н., доктор філософії,
доцент кафедри соціології

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою «_____»
Секретар ЕК: _____
«___» _____ 2020 р.

Київ –2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЯВИЩЕ ЗАЛЕЖНОСТІ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ	7
1.1. Теорії залежності.....	7
1.1.1 Залежність від інтернету	10
1.1.2 Залежність від ігор.....	13
1.2. Серіали у сучасній масовій культурі	15
1.3. Серіали як нова залежність.....	20
Висновок до Розділу 1.	25
РОЗДІЛ 2. ПІДХОДИ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ І ВИВЧЕННЯ СЕРІАЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ.....	30
2.1 Метод фокус-груп у з'ясуванні мотивів перегляду серіалів.....	30
Висновки до підрозділу 2.1	45
2.2 Кількісний підхід у виявленні чинників залежності від серіалів	50
Висновки до підрозділу 2.2.	65
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74
Додаток А. Анкета дослідження	78
Додаток Б. Анкета учасника групового дослідження	84
Додаток В. Сценарій фокус-групи	86
Додаток Г. Перелік респондентів фокус груп	88
Додаток Д. Перелік респондентів анкетування	90
Додаток Е. Повний перелік згадувань серіалів	97
Додаток Ж. Стенограма фокус групи №1	103
Додаток З. Стенограма фокус групи №2.....	122

ВСТУП

У розквіт ери технологічного прогресу з необмеженою кількістю програм та шоу, перегляд телепередач ознаменував новий етап телевізійної поведінки серед молоді. За даними Понтеса, Сабо та Гріффітса (Pontes, Szabó, Griffiths), які проводили дослідження «Вплив певних видів діяльності в Інтернеті на сприйняття інтернет-залежності, якості життя та надмірного використання», встановили, що коли респондента просили обрати улюблені онлайн активності, то перегляд відео чи фільмів входив у трійку відповідей (2015). Загалом, це може бути актуальною проблемою для багатьох індивідів, адже доступ до серіалів шляхом завантаження чи стримінгом є дешевим, інколи безкоштовним, не залежить від конкретного місця і часу, не пов'язане з віком чи соціально-економічним статусом.

Проте не тільки технологічний прогрес дозволяє глядачам переглядати контент, загалом, підвищилась якість, кількість та різновид контенту. До певного моменту перегляд серіалів обмежувався стереотипною аудиторією (наприклад, домогосподарки, люди похилого віку), проте експоненціальне поширення жанрів та платформ, поява складних оповідальних структур додали змін в розвиток телевізійної індустрії.

Поява великої кількості платформ для перегляду шоу, які дозволяють споживачам дивитись будь-яке шоу за власним вибором, будь-коли та будь-де, що спричиняє залежність від перегляду, тобто ненормови перегляд, "запій " (binge watching). Прикладом таких платформ для перегляду є Netflix, HBO, Amazon Prime чи Megogo. Споживач має лише передплатити доступ до даних платформ та насолоджуватись переглядом чи зовсім не платити за спожитий контент. У результаті, можливість використовувати лише власний смартфон, який має підключення до інтернету дозволяє переглядати улюблені серіали не залежно від часу чи місця та контролю, що і являється одним із чинників нової соціальної залежності – залежність від перегляду серіалів. У невпинному

прагненні забезпечити приріст аудиторії, платформи продовжують впроваджувати нові винаходи, які заохочують до перегляду з певних, особливих місць. Наприклад, постігрові функції, які роблять наступний епізод п'єси через п'ятнадцять секунд після того, як попередній закінчився, дану технологію було використано у серіалі Чорне дзеркало у п'ятому сезоні. Також платформи працюють за допомогою спеціальних алгоритмів, пропонуючи індивіду певного жанру серіали. Такий розвиток технологій, який дозволяє дивитись глядачам те, що їм подобається до певного моменту породжує проблеми зі здоров'ям, психологічним та фізичним.

Отже, залежність від серіалу варта дослідницької уваги.

Мета дослідження – з'ясувати, чи перегляд серіалів («binge watching») молоддю можна вважати новою соціальною залежністю.

Для досягнення мети необхідно виконати низку **завдань**:

1. Розкрити зміст явища соціальної залежності та охарактеризувати сучасні її типи.
2. З'ясувати наслідки явища залежності.
3. Схарактеризувати феномен серіалів та їхню роль у сучасній культурі.
4. Розкрити зміст поняття «залежність від серіалу».
5. Встановити мотивації молоді до перегляду серіалів.
6. Виявити та типізувати соціально-демографічні характеристики «залежного» від серіалів.
7. Встановити чинники залученості молодих людей до перегляду серіалів.
8. Сформулювати рекомендації для можливого зменшення рівня залученості молоді до перегляду серіалів.

Об'єктом дослідження є молоді люди, які люблять дивитися серіали.

Предмет – характеристики, які свідчать про наявність залежності від перегляду серіалів.

З теоретичних та практичних досліджень, які були взяті за основу, дозволили сформулювати низку гіпотез, що дозволять нам проаналізувати отримані дані порівняльним шляхом, а також підтвердити чи спростувати висунуті гіпотези.

Гіпотези:

1. Мотивами перегляду є бажання відпочити від робочого дня.
2. Бажання соціально адаптуватись чинить вплив на формування мотивацій перегляду.
3. Перегляд серіалів супроводжується нездоровою їжею та алкоголем.
4. Індивіди шукають в серіалах відтворення тих емоцій, яких їм не вистачає у реальному житті.
5. Індивіди не вважають себе залежними від серіалів.

Теоретико-методологічну основу склали роботи психологів: Фергюсона, Хога, Пареха; медичних працівників: Розенберга, Федера, Шрамма, Лайла, Паркера, Леттьєрі; соціологів: МакКвейля, Блюмлера, Брауна, Сайерса, Пірсона, Ляшенко, Гузьман, Флаєля, Маураге та Піллікс тощо.

Емпірична частина роботи спирається на комбінований підхід, а саме: кількісний метод – анкетне опитування та якісний метод – фокус-групи. Комбінація методів дозволить компенсувати недоліки кожного з методів та оцінити по відношенню один до одного, адже якщо два методи дають близькі результати, то інформація являється більш надійно. Також обрання кількох методів дозволить глибше вивчити явище залежності з різних точок зору та загалом виявити чинники явної чи латентної залежності

Структура роботи. Робота складається зі вступу, 2 розділів, кожен розділ поділяється на підрозділи, висновків, додатків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ЯВИЩЕ ЗАЛЕЖНОСТІ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ

1.1. Теорії залежності

Залежність є складним станом, захворюванням головного мозку, яке проявляється в компульсивному вживанні психоактивних речовин, не дивлячись на шкідливі наслідки. Індивіди, що мають залежність, приділяють велику увагу вживанню певних речовин, таких як алкоголь чи наркотики, до такої міри, що вони забирають їх життя не дивлячись на те, що вживання алкоголю чи наркотиків призводить до проблем (Parekh, 2017).

Залежність від серіалу чи телемарафон чи серіальний запій – (з англ. binge watching, binge-viewing, marathon-viewing) означає поведінкову практику перегляду декількох епізодів телевізійної програми у швидкій послідовності. Дослідники по різному визначають дане явище, одні як «перегляд мінімум трьох епізодів одного шоу», інші «двох або більше епізодів». Хоча немає єдиної думки щодо кількості, які становитимуть поріг цього явища, проте очевидно, що перегляд серіалів проходить як «заний», коли глядач кілька годин дивиться улюблене шоу (Sung, Yoon Hi; Kang, 2018).

Поняття «binge watching» являється ще відносно молодим. Воно почало застосовуватися у 2013 році, коли Netflix почав завантажувати всі серії серій за один день, тому не існує чіткого визначення цьому терміну, проте орієнтуються на кількість епізодів (серій) програми, які переглянули глядачі за одне засідання. Залежність від перегляду серіалів може вважатись як екстремальна поведінка, бо присутні показники: частоти та рівня залученості, кількості часу. Важливо включити максимальну кількість елементів для всебічного вивчення залежності від серіалу. Адже, перегляд телесеріалів є повсякденною поведінкою для багатьох індивідів, що призводить до надмірної залученості та, як наслідок, до несприятливого самопочуття, з'являється фізична втома, депресія, проблеми із сексуальністю, тощо (Matyszczyk, 2016).

Перегляд серіалів проходить як телемарафон. За даними 2014 року від Annalest, майже 60 % глядачів переживають «серіальний запій» частіше одного

разу на тиждень, а понад 50% позитивно ставляться до даної залежної поведінки (Annalect, 2014).

Поява нових медіа платформ Netflix, Megogo та HBO, відкрила глядачам більший доступ до таких серіальних марафонів, що може бути одним із чинників до зростання таких «запоїв». Адже глядачі люблять говорити про шоу, які вони подивились через інтернет і потім будувати розмову навколо цієї теми, тим самим індивіди, які раніше їх не дивились, будуть відчувати себе некомфортно, тривожно, що створить залученість до телемарафону та як наслідок, створює соціально-орієнтовану взаємодію.

Загалом, залежність — це гостра потреба у вживанні якихось речовин чи дій. У повсякденному житті даний термін використовують для опису індивідів із залежністю від алкоголю, наркотиків чи тютюну, проте у ширшому сенсі сюди можна включити залежність від ігор, інтернету, сексуальності та перегляду телевізора. Залежність поділяється на фізіологічну та психічну. Коли розглядають фізичну залежність, то фокусуються на симптомах індивіда, саме сюди відносять наркотичні, алкогольну залежність. Психічна залежність фокусується на розумовому стані людини та її синдромах, які виникають як наслідок, саме сюди відносять залежність від ігор, інтернету, сексуальності, телебачення чи трудового лізму.

Явище залежності завжди цікавило вчених, вони намагались зрозуміти та пояснити чому в індивідів виникає залежність. Було висунуто безліч теорій, проте тільки у двадцятому столітті вчені домовились про точний термін «залежності». Наразі існує три основних теорії залежності.

Перша теорія залежності фокусується на нейробіологічному впливі лікарських засобів та пояснює залежність від наркотиків у біологічному плані. Друга теорія — психологічна, пояснює фокусування на поведінкових моделях та індивідуальних відмінностях. Третя теорія є соціокультурною, зосереджуються на поясненні культурних та етнічних факторів, які роблять залежність більш імовірною.

Існують різні підходи до встановлення того, чому індивіди стають залежні від певних речей, проте вони не є взаємовиключними.

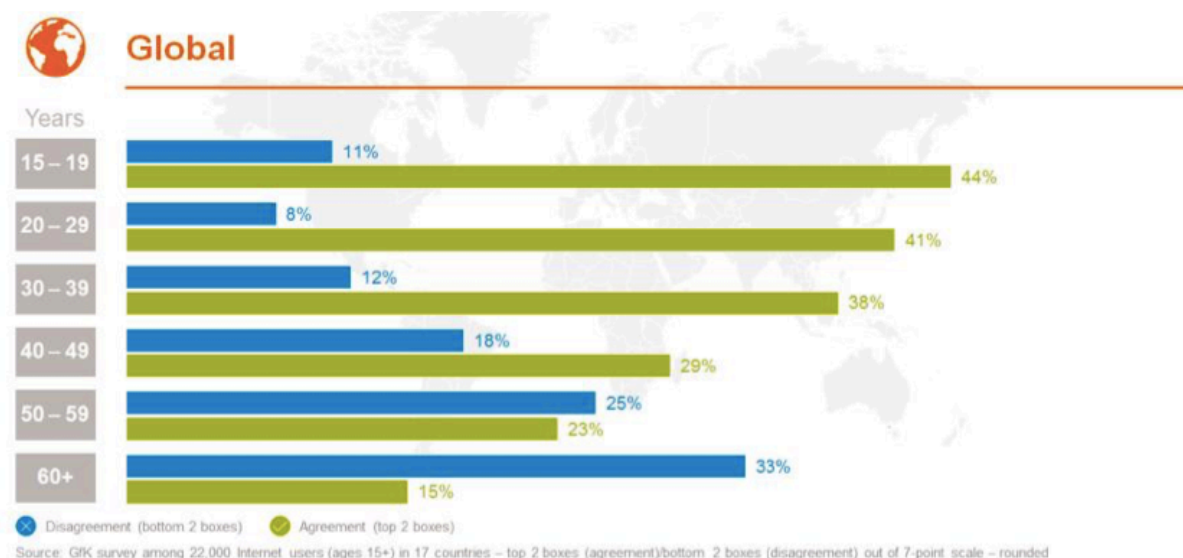
Нейробіологічна теорія говорить про те, що речовини необхідно класифікувати (алко-, нарко-, психоактивні стимулятори), адже різні лікарські засоби мають різну первинну дію на мозок, але два основні шляхи — система винагородження за дофамін та ендогенна система — були залучені як загальні для більшості лікарських засобів.

Психологічна теорія підходить до пояснення залежності через концепції загальних показників поведінки, які пов'язані з компульсивною чи імпульсивною поведінкою, таким як компульсивний розлад чи азартні ігри. Зокрема, акцент робиться на той факт, що існує порушення контролю над використанням і продовженням використання, всупереч проблемі використання. Існують різні психологічні підходи до пояснення наркотичної залежності, включаючи акцент на навчанні та моделях поведінки, когнітивних теоріях, що раніше існували у теоріях особистості чи моделях раціонального вибору.

Соціокультурна теорія розглядає залежність як складну модель поведінки, що має біологічні, психологічні, соціологічні та поведінкові компоненти. Сюди входить суб'єктивний досвід до залежності, короткочасне задоволення, загрози довготермінової шкоди та швидка зміна фізичних та психологічних станів. Адиктивна поведінка відрізняється від інших проблемних поведінь переважно, патологічним залученням людини до вживання наркотиків, сильним бажанням продовжувати вживати наркотики та відсутністю контролю над його або її вживанням наркотиків.

Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) опублікував результати дослідження за 2019 рік щодо залежностей, до яких схильні підлітки України. 50,5% – палили цигарки хоча б один раз у житті, 85,7% – має досвід вживання алкоголю, 18% – хоча б один раз вживали наркотичні речовини. 44,7% – проводять у соціальних мережах більше чотирьох годин, а ось 55,4% – визнають, що проводять забагато часу в соціальних мережах.

Отже, залежність від соціальних мереж, інтернету входить до трійки лідируючих залежностей в Україні. За даними дослідження компанії GFK 2017 року, залежність від гаджетів є найбільш погрозлива для молоді віком від 15-19 та 20-29 років (рис. 1.1) (GFK, 2017).

**Рис. 1.1. Віковий розподіл залежності від гаджетів
(за даними GFK, 2017 р.)**

1.1.1 Залежність від інтернету

Наразі інтернет є важливим фактором соціалізації великої кількості молодих людей, адже здійснює інформаційний та комунікаційний вплив на особистість. Вперше про залежність від інтернету почав говорити у 1959 році Катц (Katz) у своєму дослідженні, коли він вивчав мотиви, через які індивіди використовують радіо, прослуховують вікторини чи опери. Результати були такі: використання засобів масової інформації залежать від причини та того, як індивіди вирішили використовувати засоби масової інформації (Katz, 1959).

Катц (Katz) висунув Теорію використання та задоволення (Use and Gratifications Theory), в якій говориться про те, що необхідно досліджувати саме людей через засоби масової інформації, що індивіди роблять з цією інформацією. Загалом, теорія працює з соціальними та психологічними потребами людей, що

будуються через мотиви, очікування та, як наслідок, використовують засоби масової інформації.

Явище глобалізації дозволило користуватись інтернетом з будь-якого куточку світу, що створює залежність із ростом кількості користувачів інтернету. Як зазначає Кімбер Янг (Kimber Young), інтернет-залежність має ознаки розвитку епідеміологічного процесу. Сергій Гришин у своєму дослідження «Інтернет-залежність молоді» встановив, що на інтернет-залежність найбільше «хворіють» молоді люди у віці 16 – 24 років, через що з'являється проблема соціалізації молоді у майбутньому (2017).

Концептуалізуючи поняття «*залежність від інтернету*», з'являється три значення. По-перше, це залежна поведінка у рамках девіантної поведінки, по-друге, це певний спосіб приховати психологічні чи особистісні розлади, по-третє, специфічне захворювання, яке обумовлене патогенним впливом характерологічних рис та інтернет-середовища.

Теорія використання та задоволення пояснює інтернет-залежність зі всіх боків: індивід задовольняє інформаційні потреби через пошук нової інформації, комунікативне, міжособистісне спілкування, а також розваги чи просто втеча від реальності (Newhagen and Rafaeli, 1996).

Загалом вже було проведено велику кількість досліджень з виявлення соціальних та психологічних факторів, що призвели до різних моделей споживання та задоволення засобів масової комунікації (ЗМІ). Дослідження були зосереджені на громадській мотивації, яку запропонували у 1972 році МакКвейл, Блюмер та Браун (McQuail, Blumler & Brown), а саме на тому, що засоби масової комунікації виконують чотири важливі функції на індивідуальному рівні:

- емоційне звільнення через втечу та відвернення від буденності чи проблем,
- соціальну корисність через товариство,
- підвищення цінності та особистої ідентичності шляхом дослідження реальності,

- самозбагачення шляхом моніторингу інформації.

У дослідженні, соціальний фактор означає вплив індивідів один на одного та їх мотивацію у користуванні інтернетом, проте це має і наслідки. Наприклад, якщо індивід стикається з невдалими відносинами у фактичному спілкуванні, йде до інтернету за віртуальним спілкуванням, щоб шукати іншу соціальну корисність і, як наслідок, це призведе до втечі від проблем, з якими людина стикається у реальності.

Тобто мають поетапно відіграти усі чотири індивідуальні функції:

- емоційне звільнення через втечу,
- соціальна корисність через товариство,
- підвищення власної ідентичності,
- самозбагачення шляхом моніторингу.

Це призведе до наслідків залежності, адже задовольняє базові потреби індивідів.

Існує зв'язок інтернет-залежності, соціально-психологічних та особистісних змін. Залежність від інтернету пов'язана зі стресовою подією чи депресією, з якою стикається людина та незадоволенням їх соціальними відносинами, які є соціальною самотністю та родинні стосунки (Behavioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment).

Інтернет-залежність – широкий термін, який включає в себе різні поведінкові проблеми та проблеми із імпульсивним контролем. Хоча і досі немає чітких критеріїв для діагностування інтернет-залежності, проте дослідники класифікували на типи (Hoe, 2019).

Існує п'ять типів інтернет залежності :

- Залежність від віртуального сексу, його також називають кіберсекс (порнографія, секс чати, тощо).
- Залежність від ігор
- Комппульсивна залежність пошуку інформації (можливість знайти інформацію перетворюється в непідконтрольне прагнення зібрати все та систематизувати).

- Онлайн відносини (пошук спілкування чи другу половинку через віртуальні мережі).
- Чисті компульсії (шкідливі звички: азартні ігри, онлайн-аукціони, купівля речей через різке бажання).

1.1.2 Залежність від ігор

Ранні дослідження Флаєля (Flayelle) свідчать, про зв'язок на симптоматичному рівні між залежністю від перегляду серіалів та різними видами адиктивної поведінки, наприклад, азартні ігри, після надмірного перегляду зникає відчуття контролю (2017).

Як зазначає Ольга Безпалько: «Адиктивна поведінка – це поведінка людини, для якої притаманне прагнення до відходу від реальності шляхом штучної зміни свого психічного стану завдяки прийому різноманітних хімічних речовин чи постійній фіксації уваги на певних видах діяльності з метою розвитку та підтримання інтенсивних емоцій» (2003).

Проте, те ж саме дослідження виявило і відмінні риси між суспільним визнанням, залежність від серіалу сприймається як позитивний досвід, який має тенденцію, щоб відрізнити його від основних явлень про адиктивну залежність, але зрозуміло, що даний тип залежності викликає сильне звикання у глядачів.

«Комп'ютерна ігроманія – це патологічна пристрасть людини до постійного проведення часу за комп'ютером з метою зміни свого психічного стану шляхом надмірної фіксації на певних видах комп'ютерних ігор. Її умовно можливо поділити на залежність від азартних та неазартних ігор» - зазначають Гузьман та Ляшенко у дослідженні «Комп'ютерна залежність підлітків».

Як зазначають Гузьман та Ляшенко, соціальна небезпека для гравця виникає внаслідок залежності, що характеризується:

- Агресивністю, бо відбувається процес співучасті та ототожнення.

- Втратою часу та, як наслідок, зниженням рівня в інших сферах.
- Дискомфортом (невпевненість у собі)
- Фінансовими витратами (бажання купити нову річ у грі)
- Порушенням режиму сну, виникненням втоми та дратівливості.
- Фізіологічними змінами (через сидячий режим з'являються різні захворювання)

Індивіди, що мають залежність від ігор сприймають ситуації дуже гостро та емоційно, висловлюючи свою думку в віртуальному просторі. А отже, індивіди здатні відстояти свою точку зору, меншою мірою сказати «ні», побоюючись оцінювання та відмови від інших, ніж у реальному житті. У кіберпросторі ви можете висловити свою думку, без страху відмови, конфронтації чи осуду, оскільки інші люди менш доступні та через те, що особистість самого комунікатора може маскуватися (Flayelle, Maurage & Billieux, 2017).

Порівнюючи інтернет-залежність з іншими видами залежності, можна знайти достатню кількість загальних особливостей. Певна кількість авторів вважає, що існує так звана залежна особистість (захворювання з адиктивною поведінкою) і що люди, які проявляють такі риси, ризикують отримати залежність.

Критерії для можливого отримання залежності:

- неможливість відмовитись;
- вразливість до критики чи несхвалення;
- не бажаючи брати на себе відповідальність та прийняття рішень;
- підпорядкування іншим індивідам;
- пасивна життєва позиція.

Окрім того, що для залежного типу особистості властивий страх самотності та бажання уникнути цього. Також часто спостерігається соціальна дезадаптація, яка характеризується вузьким колом спілкування, неможливістю поділитися своїм досвідом з іншими. Таким чином, залежні компенсують свої комунікативні потреби та почуття безпеки через інтернет-спілкування.

Всесвітня організація охорони здоров'я ухвалила, що з 1 січня 2022 року класифікують хворобу «Ігровий розлад», тобто ігрова залежність. Діагностуватимуть дану хворобу лише, якщо індивід проявляв ознаки протягом року та це негативно впливало на його соціальні, освітні сфери життя. Проте Всесвітня організація охорони здоров'я врахувала недоліки, що надходили до них та сформувала, що загалом ігри не шкідливі, небезпечними ігри стають лише при надмірній залученості (MediaSapiens, 2018).

Проте, існують і інші думки щодо причин розвитку даної залежності, автор Ян Богост (Ian Bogost) зазначає: «Суспільство радше готове вважати, що ігрові розлади виникають через якісь індивідуальні психічні проблеми, аніж через складні соціальні, політичні та економічні чинники» (MediaSapiens, 2018).

А ось психолог Фергюсон (Ferguson) погоджується із Всесвітньою організацією здоров'я та підтримує їх ініціативу: «Можливо, 100 років тому ми б обговорили проблему звикання до звичайних телефонів. Коли суспільство швидко впроваджує технології, це хвилює людей. Існує історія, що ми її занадто багато використовуємо. Люди боялися, наприклад, щоб телефон міг змінити нашу поведінку, щоб ми писали менше листів — і вони мали рацію! Культура змінилася» (MediaSapiens, 2018).

1.2. Серіали у сучасній масовій культурі

Серіали – це один із різновидів радіо- та телепрограм, особливістю якого є відтворення однієї історії через послідовні епізоди. У 1930 році з'явилися перші радіосеріали, у 1940-х роках телевізійні серіали. З приходом течії серіалів з'являється поняття «мильна опера», що утворилась через те, що радіосеріали транслювали вдень та цільовою аудиторією слухачів були жінки-

домогосподарки, а тому реклама у перерві була тематична, рекламувались засоби для миття (The Editors of Encyclopaedia Britannica).

Основні риси мильних опер – це зображення типового життя головного героя, яка має багатосюжетні лінії, спокійний сюжет та фінал серії, який завжди має підіймати проблему та розповідається в наступному епізоді. Таким чином режисери мильних опер хотіли зацікавити слухачів у подальшому прослуховуванні. Оскільки серіали були призначені для домогосподарок, то і якість була низькою. Внаслідок цього з'являється негативний підтекст під час вживання терміну «мильна опера».

Проте з плином часу зростає якість серіалів, трансформується зміст та разом з тим відношення до серіалів. Перший телевізійний серіал називався Самотній рейнджер (The Lone Ranger). Даний чорно-білий серіал транслювали кожного тижня з 1949 року по 1957, було знято п'ять сезонів, які мали успіх. Клейтон Мур зіграв головну роль, а за ним — Джон Харт. Головний герой Рейнджер та його помічник, індійський Тонто, зберігали порядок і спокій на дикому заході. На думку істориків, прототипом головного герою був співробітник служби маршалів США Басс Рівз.

З появою відомих режисерів, які працювали у жанрі серіалів, ставлення до серіалів трансформується та зникає негативна конотація явища. З'являється тенденція до переходу від сталого формату кіно до нового, серіального. «Серіал добре укладається в ритм повсякденності. Люди, зайняті, часто читають величезну кількість текстів на роботі, і вони не готові ввечері, прийшовши з роботи, відкривати роман. Серіал — це нетривалий шматок великого наративу, що цілком вкладається в годину вільного часу, який є в проміжку між вечерею і сном. До того ж серіал — це зручна тема для розмов.» (Хитров, 2015). Отже, можна зробити висновок, що серіали замінили кіно та полегшили можливість доступу до нових сюжетних ролей.

Як вже зазначалось, із розвитком індустрії серіалів, зростає якість та наповнення серіалів. Приріст популярності відбувається тому, що режисери надають перевагу естетичності картини. Серіали почали знімати імениті

режисери, а грати в епізодах відомі актори. З'являється складний сюжет, різні жанри та підходи, сюжетні лінії, що створює динаміку та активний розвиток сюжету. Вирішальним моментом є факт, що змінюється час перегляду серіалів, якщо раніше індивіди дивились телесеріал в певний час та день, то зараз це не обмежується (Кушнарьова, 2013).

Завдяки перегляду серіалу глядач може «поринути» у віртуальне життя та втекти від своїх проблем, як наслідок буде переживати всі невдачі та успіхи головного героя. Коли індивід дивиться шоу, яке йому подобається, то мозок виділяє хімічні речовини, зокрема дофамін, який допомагає підтримувати відчуття насолоди та продовжувати перегляд. Ще одним чинником є бажання «забутись», пов'язане з психологічним бажанням розвантажитись, адже коли головний герой страждає більше, ніж глядач, то це допомагає зрозуміти, що не все втрачено (Кушнарьова, 2013). Існують ситуації, коли віртуальний світ стає реальним, проте для цього мають виконатись такі умови як: наявність великого наративу, відповідність часу та структури історії. Прикладом є серія фільмів «Гаррі Потер» (Найєм, 2018).

Ще однією причиною до перегляду серіалів може бути пізнавальна функція, бо індивід потрапляє в нові умови, епохи чи виміри й це спосіб знайти «справжнє» спілкування, яке відсутнє у реальному світі. Отже, популярність серіалів пояснюється через структури колективного архетипу (Подушка, 2017). Дослідження серіалів вже давно стали цілою міждисциплінарною темою для вивчення серед багатьох науковців. Відбуваються дослідження щодо «Геополітика серіалів», «Дослідження сексуальності через сприйняття серіалів», «Формування образів політиків через серіали», тощо. У Гарвардському університеті відкрили курс за мотивами «Гри Престолів» під назвою «Реальна Гра Престолів: від сучасних міфів до середньовічних моделей».

У своїй книзі «Форми капіталу» Бурдьє розглянув різні форми капіталу, а саме культурний капітал. Культурний капітал буває у трьох формах: об'єктивний (книги, мистецтво), інституціональний (дипломи, кваліфікації) та інкорпорований (виховання, звички) (Bourdieu, 1986).

За теорією Бурдьє, на звички перегляду серіалів впливає культурний капітал, адже він формує певні канони, яким необхідно слідувати, наприклад «Топ 100 найкращих серіалів». Загалом, найпоширеніші культурні сфери споживання є книги, фільми та серіали. Під час спілкування з друзями чи колегами формується канонічне бачення та, як наслідок, створюється легітимізована культура, що стає доступна всім верствам населення. Чим більша дана частка легітимної культури, тим більше з'являється всеїдство, що також впливає на формування залежності у індивідів.

Наразі, випускаються перші книги про перегляд серіалів «У наступних серіях. 55 серіалів, які варто подивитися», автор — Філіппов Іван, створюються та записуються подкасти на тему серіалів під назвою «У минулих серіях» від автора телеграм-каналу «Запасаємося попкорном» та головного редактора КіноПошуку Лізи Сурганової. Зараз на різних онлайн джерелах можна знайти перелік серіалів, які необхідно подивитись до 20, 30 років, за все життя чи ділять серіали за жанрами. Також у онлайн джерела The Village є щомісячна рубрика «15 серіалів квітня/лютого/січня» чи щорічна «165 серіалів за 2019 рік». Наразі, серіали відіграють важливу роль у становленні кожного індивіда та все активніше заміщають спілкування на реальне.

Серіали з новою силою впливають на нашу реальність та відключають раціональне бачення того, що відбувається. Через такий ефект серіали впливають на наш світогляд і доносять певну інформацію. Хоча у своїй статті пан Почепцов говорить про суперечливі думки: «серіали володіють впливовою силою, через що відбувається включення емоцій і виключення раціонального бачення», але зазначає також, що насправді, серіали не впливають на індивіда, а скоріше задають нові канони поведінки та керують (Почепцов, 2014).

Таким чином, серіали показують наш реальний світ, певні стандарти чи ідеї, які вже є, тобто вони орієнтовані на маси, але водночас формують нас і наше майбутнє.

Наразі, масова культура являється невід'ємною частиною життя у сучасному світі. Телесеріали являються одним із компонентів масової культури.

Дане явище з'явилося у 20 столітті та наразі займає важливе місце. До чинників популярності даного явища відносять такі причини: телевізійний час, суспільне визнання, адже серіали розкривають певні філософські орієнтації та впливають на свідомість, багатофункціональність, зокрема псевдо-комунікативність, наприклад індивіди часто дають імена дітям, які збігаються з іменами популярних героїв в певний час. З одного боку, телесеріали – явище масової культури, а з іншого – інструмент впливу на реальне життя індивідів. Адже цінності, які поширюються там, переходять в повсякденне життя.

У листопаді 2015 року, словник Collins назвав «Binge watching» словом року. BBC дали визначення терміну – «переглядати велику кількість телевізійних програм (особливо всіх епізодів з одного шоу) послідовно».

Телевізійний серіал — це художній фільм чи документальна продукція, що складається з численних серій і призначена для демонстрації по телебаченню. Кожна серія мислиться як самостійна одиниця великої історії з власним продовженням. Герої з'являються у кожній серії (епізоді), що дозволяє продовжувати історію у вигляді кількох пригод паралельно з різними варіантами.

Серіали також володіють властивістю до залучення та утримання аудиторії: якщо телеканал частіше транслює серіали, то індивіди частіше будуть вмикати саме цей телеканал. Як правило, сценарії до серіалів не пишуться до кінця, хоча таке також буває. Основна суть сценарію – розкрити історію на багато серій (епізодів) і саме тому включають дуже багато деталей до серії, а отже матеріал подається невеликими дозами, таким чином якщо глядач пропустив кілька епізодів, він все одно розуміє суть того, що відбувається. Зокрема, режисери почали додавати перед початком нової серії короткий переказ минулої, що також допомагає бути залученим до перегляду.

Щодо жанрів серіалів, то, зазвичай, вони розкривають такі зрозумілі глядачеві сюжети, як влада та гроші, перемога та поразка, любов та ненависть чи життя та смерть. Основними чинниками, які забезпечують популярність серіалу являються переконливість та суперечність персонажів. Отже, можна вважати, що

серіали являються своєрідними інструкціями, як поводитись у сучасному суспільстві, адже кожна серія – особливий набір життєвих ситуацій, в яких кожен персонаж демонструє одну із можливих моделей поведінки. Герої серіалів демонструють між собою те, що глядач сприймає як норму соціального життя. Велика кількість життєвих ситуацій, в яких опиняються персонажі, створює різноманітність і дозволяє найбільш повно визначити соціальну позицію персонажа.

Телевізійний серіал, як явище масової культури, підпорядковується принципам побудови жанрів формул. В його основі лежать стійкі візуальні та словесні кліше. Нині знято багато різних телесеріалів, які важко привести до загального знаменника. Вони провокують розмову про якість та з'являється дискурс про низький художній рівень даних творів (Акопов, 2000).

1.3. Серіали як нова залежність

Перегляд популярних серіалів дає людям загальні приводи для спілкування. Індивіди використовують засоби масової інформації як спосіб втекти від реального світу та розслабитися, звільнити напругу та стрес. Різні індивіди використовують засоби масової інформації для різних видів задоволення і надмірний перегляд – одна з таких практик серед молодих людей. Постійне збільшення доступності цього контенту, "гідного шаленості", призвело до зростання інтересу соціальних психологів та медичних працівників спроби розшифрувати явище цієї надмірної поблажливості молодих людей до перегляду телесеріалів, жертвуючи своїм сном та навчальними та професійними зобов'язаннями.

У дослідженні під керівництвом Меттью Піттмана (Matthew Pittman), доктора наук та Кіма Шихана (Kim Sheehan), доцента Школи журналістики та комунікацій під назвою «Спринтінг медіа-марафону: Використання та задоволення від перегляду телебачення через Netflix» у 2015 році «запої» стають все більш поширеними, люди витрачають більше часу на шоу, таким чином здатні стежити за складнішим сюжетом та розвитком персонажів. Було опитано

262 телеглядачів та виявлені фактори, що впливають на надмірний перегляд, багато з яких дещо відрізняються від факторів, що впливають на інші види телеперегляду. Помітними факторами, що відрізняють аматора є відпочинок, залученість та задоволення (2015).

Дослідження Техаського університету в Остіні виявило, що перегляд телебачення надмірно співвідноситься з депресією, самотністю, відсутністю саморегуляції та ожирінням (Sung, Yoon Hi, Kang, 2018).

Ще одне дослідження було проведено у березні 2016 року зі спроби розробки шкали для розгляду залежності від перегляду серіалів. The Problematic Series Watching Scale (PSWS) в основі даної шкали було покладену модель компонентів Гріффітса (Griffiths), який виділив шість кореляцій (2005).

1. Виразність (перегляд епізоду домінує над мисленням і поведінкою).
2. Модифікація настрою (перегляд епізоду змінює настрій).
3. Толерантність (для досягнення ефекту необхідно збільшувати кількість серій).
4. Відклик (виникнення зворотного зв'язку при перегляді).
5. Конфлікт (перегляд серіалів погіршує соціальні стосунки та іншу діяльність).
6. Рецидив (тенденція до переходу на початкові патерни поведінки після утримання та контролю).

Респондентам було поставлено питання, а потім в залежності від відповідей бали додавались та ділились на кількість питань, як показано на рис. 1.2.

<p>Дайте відповідь на 6 питань, вибравши одну альтернативну відповідь (від "ніколи" до "завжди"), яка найкраще описує Вас.</p> <p>1-Ніколи, 2-Рідко, 3-Іноді, 4-Часто, 5-Завжди.</p>					
За останній рік ви часто...	1	2	3	4	5
1. подумав(ла), що необхідно звільнити більше часу для перегляду серіалів?					
2. витратив(ла) набагато більше часу на перегляд, аніж спочатку планував(ла)?					
3. дивився(ла) серіали, щоб зменшити відчуття тривоги, безпорадності та депресії?					
4. хтось казав, що необхідно скоротити перегляд серіалів?					
5. були неспокійні, якщо інші забороняли дивитись серіал?					
6. ігнорували свого партнера(ку), членів сім'ї чи друзів через перегляд серіалів?					

Рис. 1.2. Приклад запитань анкети за шкалою Гріффітса, 2005 р.

Результати дослідження базувались на відповідних факторах структури та надійності. Жінки мали більші бали в шкалі залежності, аніж чоловіки. Також було виявлено слабку кореляцію між віком респондентів та шкалою залежності, не виявлені і відмінності у місці проживанні. Дослідники врахувати емпіричну частину за переглядом серіалів та запропонували, що залежність від серіалів являється аналогічною з залежністю від онлайн ігор чи соціальних мереж. Були підтверджені гіпотези щодо здоров'я: зафіксовано погіршення фізичного та психічного здоров'я, встановлені проблеми зі сном, зафіксований низький рівень задоволення життям (Gábor, Bóthe & Tóth-Király, 2016). Дане дослідження релевантне для порівняння з даним, проте у дослідженні були знайдені викривлення та неточність. А також дане опитування використовувало нерепрезентативні вибірки, що обмежує узагальнення результатів. А отже, з даного дослідження було використано лише питання з тематики залежності, адже були побудовані та протестовані.

У грудні 2017 року Флаєль, Маураге та Піллікс (Flayelle, Maurage, Billieux) провели дослідження про залежність від серіалів під назвою «Розуміння поведінки, яка спостерігається під час серіального марафону в рамках якісного підходу».

Було проведено одну фокус-групу за участі семи респондентів. Пошук учасників відбувався через дошку оголошень, критерії включення: вік (необхідно бути старше 18 років), володіти французькою мовою та мати досвід інтенсивного перегляду серіалів. Всім учасникам виплатили компенсацію в розмірі 25 євро. Аналіз дослідження проходив через стандартні методи якісного аналізу: тематичний, структурний та частотний. Виявили три основні теми: мотиви перегляду, структурні характеристики телепередач та участь респондентів у перегляді. Питання, що ставились респондентами були на різні тематики та взяті за основу у нашому дослідженні (більш детально можна ознайомитись з ним у додатку А).

У згаданому дослідженні намагались виявити феноменологічні характеристики щодо перегляду серіалів та виділити основні риси беззмістовного перегляду через поведінку звикання. Були підтверджені основні гіпотези, а саме: мотивацією до переглядів є пошук нових емоцій, встановлено, що індивіди які залежать від азартних ігор являються більш схильні до впливу і інших залежностей. У дослідженні Флаєль, Маураге та Піллікс (Flayelle, Maurage, Billieux) не підтвердився зв'язок між серіалами та кіберсексом, вживанні алкоголю та їжі. Вони інтерпретували ці дані як такі, що перегляд серіалів знаходиться на стороні «насолоди» та саме тому не може бути централізованою дією, яка працює для покращення позитивного ефекту.

Були виділені основні аспекти телевізійних шоу, а саме доступність, тип та кількість оповідань та персонажів. Також згадувався контент-аналіз учасників, які повідомили про структурні характеристики перегляду та стимулів. Було підтверджено, що ігрова діяльність та відеоігри грають важливу роль у продовженні та поглиблюванні такої поведінки.

Соціальна природа перегляду серіалів стала результатом аналізу вже чинних паралельних факторів, бо були знайдені схожі фактори з іншими видами рекреаційної поведінки. Найбільш значними мотивами були виділені бажання соціалізуватись та формувати більше соціальних зав'язків.

Залежність від серіалів не була чітко виявлена та потребувала більшого аналізу: «Попередні дані підтверджують, що спостереження за випивкою є неоднозначним і неоднорідним явищем, яке не слід апріорі аналізувати через призму біомедичної моделі залежності. Інші важливі моменти, виділені в цьому дослідженні, полягають в тому, що існують певні поведінкові ефекти, пов'язані з переглядом серіалів, і що певні детермінанти визначають специфічну поведінку і постійний перегляд. Перш за все, дані в основному дають дослідникам впевненість в тому, що дослідження можуть бути зосереджені на «поведінковому аналізі», досліджуючи саме запропоноване поведінку і причини, за якими воно може бути надмірним, замість того, щоб з самого початку систематично шукати ярлик поведінкової залежності, застосовуючи широко поширений підтверджує підхід» (Flayelle, Maurage, Billieux, 2017).

Дане дослідження було взяте за основу, що дозволяє нам проаналізувати отримані дані порівняльним шляхом, а також підтвердити чи спростувати висунуті гіпотези.

З усього вище поданого, можна зробити висновок, що телемарафон, серіальний «запій» - реальне явище для нашої країни, а отже потребує детального розгляду. З представлених досліджень, можна зробити висновок, що молоді люди дійсно не до кінця розуміють наслідки залежності. Наразі мати серіальний запій - схвалювана поведінка в суспільстві, зокрема, середовищі молоді. Небезпека даного явища в тому, що це призводить до проблем зі здоров'ям: несприятливого самопочуття, з'являється фізична втома, депресія, проблеми із сексуальністю, тощо (Matyszczyk, 2016). Також зафіксовані погіршення фізичного та психічного здоров'я: встановлені проблеми зі сном та низький рівень задоволення життям (Orosz, Bőthe, & Tóth-Király, 2016).

Проте, деякі вчені не бачать реальної загрози в цьому, вони формулюють це як побічний ефект технологічного розвитку, а саме психолог Фергюсон (Ferguson): «Можливо, 100 років тому ми б обговорили проблему звикання до звичайних телефонів. Коли суспільство швидко впроваджує технології, це хвилює людей. Існує історія, що ми її занадто багато використовуємо. Люди боялися, наприклад, щоб телефон міг змінити нашу поведінку, щоб ми писали менше листів —і вони мали рацію! Культура змінилася».

Дослідивши даний феномен можна зробити рекомендації для індивідів, що підозрюють у себе дану залежну поведінку. По-перше, необхідно дійсно зрозуміти, що існують проблеми зі споживанням онлайн контенту та спробувати обмежити кількість епізодів, які індивід буде переглядати підряд чи зупинитись на половині та подумати чи дійсно необхідно дивитись далі, не потрібно починати ранок з серіалів, бо затягне та буде важко зупинитись, щодня складати план на день та виділяти обмежену кількість часу на перегляд. З розвитком нових технологій з'явилась можливість обмежувати кількість хвилин проведених на певному сайті в день, в цьому може допомогти різні додатки для контролю та моніторингу час, наприклад, додаток "StayFocused". Також на телефонах з'явилась нова функція для моніторингу екранного часу, варто використовувати її також. А також, необхідно вимкнути "автовідтворення" на YouTube чи Netflix, щоб перегляд не став циклічним.

Висновок до Розділу 1.

З усього вище поданого, можна зробити висновок, що залежність є складним станом, захворюванням головного мозку, яке проявляється в компульсивному вживанні психоактивних речовин, не дивлячись на шкідливі наслідки. Індивіди, що мають залежність, приділяють велику увагу вживанню певних речовин, таких як алкоголь чи наркотики, до такої міри, що вони забирають їх життя не дивлячись на те, що вживання алкоголю чи наркотиків призводять до проблем. Саме поняття «binge watching» являється ще відносно молодим, адже почало застосовуватися лише у 2013 році, коли Netflix почав

завантажувати всі серії серій за один день, тому не існує чіткого визначення цього терміну, проте орієнтуються на кількість епізодів програми, які переглянули глядачі за один перегляд. Залежність від перегляду серіалів може вважатись як екстремальна поведінка, бо присутні показники: частоти та рівня залученості, кількості часу. Поява нових медіа платформ Netflix, Megogo та НВО, відкрила глядачам більший доступ до таких серіальних марафонів, що може бути одним із чинників до зростання таких «запоїв». Адже глядачі люблять говорити про шоу, які вони подивились через Інтернет і потім будувати розмову навколо цієї теми, тим самим індивіди, які раніше їх не дивились, будуть відчувати себе некомфортно, тривожно, що створить залученість до телемарафону та як наслідок, створює соціально-орієнтовану взаємодію.

Розглядають три основні теорії залежності: перша теорія — залежності фокусується на нейробіологічному впливі лікарських засобів та пояснює залежність від наркотиків у біологічному плані, друга теорія — психологічна, пояснює фокусування на поведінкових моделях та індивідуальних відмінностях та третя теорія — є соціокультурною, зосереджуються на поясненні культурних та етнічних факторах, які роблять залежність більш імовірною.

Наразі інтернет є важливим фактором соціалізації великої кількості молодих людей, адже інтернет здійснює інформаційний та комунікаційний вплив на особистість. У понятті «*залежність від інтернету*» існує три значення: по-перше, це залежна поведінка у рамках девіантної поведінки, по-друге, це певний спосіб приховати психологічні чи особистісні розлади, по-третє, специфічне захворювання, яке обумовлене патогенним впливом характерологічних рис та інтернет-середовища.

Якщо індивід стикається з невдалими відносинами у фактичному спілкуванні, то йде до інтернету за віртуальним спілкуванням, щоб шукати іншу соціальну корисність і як наслідок це призведе до втечі від проблем, з якими людина стикається у реальності. Щоб «отримати» залежність необхідно, щоб поетапно відіграти усі чотири індивідуальні функції: емоційне звільнення через втечу, соціальна корисність через товариство, підвищення власної ідентичності,

самозбагачення шляхом моніторингу. Це призведе до наслідків залежності, адже задовольняє базові потреби індивідів.

Як вже зазначалось, ранні дослідження Флаєля (Flayelle) свідчать, про зв'язок на симптоматичному рівні між залежністю від перегляду серіалів та різними видами адиктивної поведінки, наприклад азартні ігри, після надмірного перегляду зникає відчуття контролю (2017).

Соціальна небезпека для гравця виникає внаслідок залежності, що характеризується: агресивністю, бо відбувається процес співучості та ототожнення, втратою часу та як наслідок, зниженням рівня в інших сферах, дискомфорт (невпевненість у собі), фінансові витрати (бажання купити нову річ у грі), порушення режиму сну, виникнення втоми та дратівливості. Фізіологічні зміни, через сидячий режим з'являється різні захворювання.

Порівнюючи інтернет-залежність з іншими видами залежності, можна знайти достатню кількість загальних особливостей. Існує залежна особистість (захворювання з адиктивною поведінкою) і що люди, які проявляють такі риси, ризикують отримати залежність. Небезпеку від ігор відчувають на міжнародному рівні та Всесвітня організація охорони здоров'я ухвалила, що з 1 січня 2022 року класифікують хворобу «Ігровий розлад», тобто ігрова залежність. Діагностуватимуть дану хворобу лише, якщо індивід проявляв ознаки протягом року та це негативно впливало на його соціальні, освітні сфери життя.

Загалом, серіали – це один із різновидів радіо- та телепрограм, особливістю якого є відтворення однієї історії через послідовні епізоди. До основних риси мильних опер належать зображення типового життя головного героя, яка має багатосюжетні лінії, спокійний сюжет та фінал серії, який завжди має підіймати проблему та розповідається в наступному епізоді. Таким чином режисери мильних опер хотіли зацікавити слухачів у подальшому прослуховуванні. Оскільки серіали були призначені для домогосподарок, то і якість була низькою. Внаслідок цього з'являється негативний підтекст під час вживання терміну «мильна опера». З розвитком індустрії серіалів, зростає якість та наповнення

серіалів. Приріст популярності відбувається тому, що режисери надають перевагу естетичності картини. Серіали почали знімати імениті режисери, а грати в епізодах відомі актори. З'являється складний сюжет, різні жанри та підходи, сюжетні лінії, що створює динаміку та активний розвиток сюжету. Вирішальним моментом є факт, що змінюється час перегляду серіалів, якщо раніше індивіди дивились телесеріал в певний час та день, то зараз це не обмежується. У листопаді 2015 року, словник Collins назвав «Binge watching» словом року.

Адже завдяки перегляду серіалу глядач може «поринути» у віртуальне життя та втекти від своїх проблем, як наслідок буде переживати всі невдачі та успіхи головного героя. Ще однією причиною до перегляду серіалів може бути пізнавальна функція, бо індивід потрапляє в нові умови, епохи чи виміри й це спосіб знайти «справжнє» спілкування, яке відсутнє у реальному світі. Отже, популярність серіалів пояснюється через структури колективного архетипу.

За теорією Бурдьє про культурний капітал, то на звички перегляду серіалів впливає культурний капітал, адже він формує певні канони, яким необхідно слідувати, наприклад «Топ 100 найкращих серіалів». Найбільш поширеними культурними сферами споживання є книги, фільми та серіали. Під час спілкування з друзями чи колегами формується канонічне бачення та, як наслідок, створюється легітимізована культура, що стає доступна всім верствам населення. Чим більшою є ця частка легітимної культури, тим більше з'являється «всеїдство», що також впливає на формування залежності у індивідів.

Наразі, випускаються перші книги про перегляд серіалів «У наступних серіях. 55 серіалів, які варто подивитися», автор — Філіппов Іван, створюються та записуються підкасти на тему серіалів під назвою «У минулих серіях» від автора телеграм-каналу «Запасаємося попкорном» та головного редактора КіноПошуку Лізи Сурганової. Зараз на різних онлайн джерелах можна знайти перелік серіалів, які необхідно подивитись до 20, 30 років, за все життя чи ділять серіали за жанрами. Також у онлайн джерела The Village є щомісячна рубрика «15 серіалів квітня/лютого/січня» чи щорічна «165 серіалів за 2019 рік». Серіали

починають відігравати важливу роль у становленні кожного індивіда та все активніше заміщують реальне спілкування. Вони з новою силою впливають на світогляд і нашу реальність та відключають раціональне бачення того, що відбувається.

РОЗДІЛ 2. ПІДХОДИ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ І ВИВЧЕННЯ СЕРІАЛЬНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ

З все більшою доступністю серіалів та необмеженим доступом до неї, індивіди можуть переглядати серіали лише підключившись до інтернету. У зв'язку з цим, серіальні марафони (спостерігати декілька серій підряд одного шоу) швидко стала стандартною практикою у глядачів. Більшість зазначають, що це їх улюблений спосіб розважального контенту (YouGov Omnibus, 2017). Також, у масовому доступі з'являються нові дослідження, де йдеться про наслідки, які створює дана залежність від серіалів. Можна побачити все більше доказів, що це може стати проблематичним явищем та викликати негативні наслідки для глядачів, наприклад: недостатня кількість сну або взагалі його відсутність, зниження здорового харчування, фізичне навантаження, зниження ефективності дня та соціального життя (Orosz, Bóthe, & Tóth-Király, Matyszczyk).

У даному дослідженні було використано підхід комбінованих методів, а саме: з боку кількісних методів – це анкетування, якісних – фокус-групи. Комбінація даних методів дозволить глибше зрозуміти мотиви перегляду серіалів та загалом виявити чинники явної чи латентної залежності.

Грунтуючись на теоретичних текстах ми створили гіпотези для дослідження, а саме:

1. Мотивами перегляду є бажання відпочити від робочого дня.
2. Бажання соціально адаптуватись чинить вплив на формування мотивацій перегляду.
3. Перегляд серіалів супроводжується нездоровою їжею та алкоголем.
4. Індивіди шукають в серіалах відтворення тих емоцій, яких їм не вистачає у реальному житті.
5. Індивіди не вважають себе залежними від серіалів.

2.1 Метод фокус-груп у з'ясуванні мотивів перегляду серіалів

Методологія фокус-групового дослідження є найбільш зваженою для вивчення нових явищ, зокрема залежностей. Фокус-група спрямована на виявлення психологічних факторів перегляду серіалів та пов'язані з цим патерни поведінки. Щоб запобігти помилок, які можуть з'явитись під час проведення фокус-групи, було залучено і кількісні методи, а саме анкетування, що допоможе виявити мотиви та певні симптоми залежності.

За основу було взято дослідження Флаєля, Маураге та Піллікс (Flayelle, Maurage, Billieux) «Розуміння поведінки, яка спостерігається під час серіального марафону в рамках якісного підходу», що дозволяє нам проаналізувати отримані дані порівняльним шляхом.

Вибірка та організація проведення фокус-групи

Було проведено три фокус-групи: перша тестова та дві основних, за результатами яких і проводився аналіз. Перед початком проведення респондентів просили заповнити коротеньку анкету (див. додаток Б). Там були загальні запитання з соціально-демографічного блоку та питання загалом про перегляд, таким чином питання були рескрінером фокус групового дослідження.

У першій фокус групі приймали участь сім респондентів, що відповідає ідеальному розміру групи, у другій - шість респондентів. Відбір респондентів відбувався через критерії включення, а саме: вік (від 18 до 28 років), громадянство України, регулярний перегляд серіалів, а саме мати досвід перегляду більше двох серій підряд. Всі респонденти відповідали на дані критерії та брали участь у фокус групі (див. додаток Г). Вибірка складає 13 респондентів з двох основних фокус груп.

Процедура проведення фокус груп складалась з двох частин. За тиждень до проведення фокус-групи респондентам надсилалась анкета (див. додаток Б), де учасникам пропонувалась за допомогою онлайн-анкети відповісти на питання соціально-демографічного блоку та загалом виявити критерії включення до групи. Якщо всі відповіді відповідали даним критеріям, то людина

запрошувалася до участі у фокус-групі. В день проведення респондентам нагадувалося про заплановану онлайн конференцію на платформі Zoom. Обраною платформою вміли користуватись всі респонденти, а отже проблем з проведенням дискусії не виникало.

Фокус-група проводилася за сценарієм (див. додаток В) та тривала в середньому 75 хвилин. Запис відбувався через диктофон, про що учасники були проінформовані та дали дозвіл на обробку та отримання даних для подальшого аналізу. Це дозволило зробити стенограму інтерв'ю (див. додаток Ж та З). Аналіз даних відбувався через тематичний, частотний та структурний аналіз. Систематична обробка даних в якій фіксувалась частота та структура, дозволила поділити дані на теми та підтеми, що представлені у таблицях 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 та 2.6. Структурний аналіз дозволив об'єднати вислови респондентів за однаковим змістом, що також представлено у таблицях 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 та 2.6.

Під час дослідження було дотримано етичних норм. Всі учасники висловили своє бажання прийняти участь у фокус-груповому обговоренні та були проінформовані про конфіденційність даних.

Дані фокус-групи аналізувались через основні теми та підтеми. Вони в себе включали мотивацію (табл. 2.1) , вплив на повсякденне життя індивідів (табл. 2.5), участь в перегляді серіалів (табл. 2.4), соціальний аспект (табл. 2.2), стратегії самоконтролю (табл. 2.6) та розважальний контент (табл. 2.3).

Мотивація

Учасники фокус групи заявили, що для них є важливим той факт, що серіал їх *затягує* та, загалом, вони будуть шукати нового, якщо серіал не відповідає даному критерію. Важливим для них аспектом для перегляду серіалів є бажання *відпочити* чи *велика кількість вільного часу* куди подіти для них це приємне проведення часу. Що і підтверджує нашу гіпотезу, стосовно того, що респонденти дивляться серіали через бажання відпочити після робочого дня, як

з якісної (фокус-група) точки зору так і кількісної (анкетування) – 11,5% респондентів.

Лунали думки щодо того, що перегляд серіалів викликає у них лише *позитивні емоції*, а саме тому перегляд серіалів такий бажаний та важливий для них, ключовим серед перегляду є і те, що респонденти *поринають* у серіал та починають сприймати його, як частину власного життя та йдуть до кінця, щоб мати відчуття *завершеності*. Проте, якщо вони дізнаються про трагічний кінець улюбленого персонажа, то можуть і зовсім перестати дивитись, тому що це викликає у них *депресію та смуток*, більш детально у табл. 2.1.

Таблиця 2.1. Дослівні відповіді респондентів на тему «мотивація перегляду».

Підтема	Дослівно
Затягнення	<i>"Мене якось зацікавлює, затягує та я його переглядаю."</i> (P1)
	<i>"Затягне настільки, що ти можеш за два дні подивитися 8 сезонів і тобі буде нереальності цікаво чим закінчиться ця історія."</i> (P4)
	<i>"Можу подивитися перших 2-3 серія, але якщо мене не затягне, то я не буду їх далі дивитися, бо мені не буде дуже цікаво, а от коли сюжет зачепив, то я можу дивитися декілька разів цей серіал, навіть якщо в ньому 10 або 12 сезонів."</i> (P4)
	<i>"Я дивилася серіали кожен день, то я знаю як це затягує."</i> (P13)
Нудьга	<i>"В тебе є час вільний і тобі немає, що з ним зробити, то ти така, "Чому не подивитись серіальчик?"</i> " (P1)
	<i>"Я дивлюся серіали коли мені нема чого робити."</i> (P2)

Продовження табл. 2.1

Відпочинок	<i>"Я дивлюся серіал, тому що я хочу відпочити." (P3)</i>
	<i>"Щоб розгрузити мозок і не про що не думати, умовно кажучи, 40 хвилин." (P3)</i>
	<i>"Дивлюсь я ... щоб відпочили мої мізки, душею відпочити." (P6)</i>
	<i>"Є серіали, які тебе розвантажують, ось по типу "Друзів" або "Секс у великому місті". (P1)</i>
	<i>"Ти можеш подивитись одну серію як фільм ввечері. Хочеться подивитись щось цікавеньке і чому ні." (P1)</i>
	<i>"Серіали можна собі дозволяти дивитися щоб розслаблятися." (P5)</i>
	<i>"Існує два види серіалів або для відпочинку- розваги або таке, щось таке цікаве професійне." (P10)</i>
	<i>"Відпочити від важкого робочого дня. Плюс це гарний спосіб розвантажити голову" (P11)</i>
Підтримка мови	<i>"Щоб підтримувати свій рівень володіння англійською мовою." (P5)</i>
Позитивні емоції	<i>"Щоб підняти собі настрій ..." (P12)</i>
	<i>"Серіал який підніме настрій і допоможе позбутися від сумних думок." (P8)</i>
Занурення	<i>"Я просто поринаю в сюжет і залишаю всі інші зайві думки." (P8)</i>
Завершеність	<i>"Сюжет затягує і ти хочеш подивитися його до кінця." (P13)</i>

Окрім того, що респонденти очікують приємно провести час самі чи це їх щоденні звички та спосіб проведення часу з другою половинкою, то вони

формують канони їх перегляду. Респонденти відмітили, що вони переглядають серіал, який вже дивились, що повернути задоволення, яке вони отримували раніше і проаналізувати основну лінію сюжету та заповнити вільний час.

Важливо також додати, що під час проведення фокус групи виникало явище соціального аспекту, який також впливає на мотивацію перегляду. На звички перегляду впливають *рекомендації друзів*, підтвердили всі респонденти, бо створюють *залученість та затягнення* в серіал (табл. 2.2). Респонденти відмітили і той факт, що перегляд серіалів допомагає їм соціалізуватись серед однолітків, бо додає тему для загального обговорення та вони можуть поділитись власними співпереживаннями та думками. Також одна з респонденток зазначила, що їй було некомфортно, що всі її друзі подивились та говорять про серіал, а вона ні і саме через це вона сіла та подивилась серіал. Важливим аспектом є бажання індивідів соціалізуватись та знаходити контакт зі своїми друзями, що стимулює - 6,6% у нашому дослідженні респондентів до перегляду. Про що і говорить Керр та Макензі (Kerr and Mackenzie) в дослідженні про дослідження мотивів групового спорту (2012). А також слова респондентів фокус групи, про те що їм це допомагає у комунікації, що і підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього.

Популярність серіалів і той аспект, що про них говорять чинить вплив на бажання переглянути той чи інший серіал, 11 з 13 респондентів зазначили, що хоч раз в житті переглядали серіал тільки через те, що про нього всі довкола говорили та формували власну думку, щодо цього.

Таблиця 2.2. Дослівні відповіді респондентів на тему «соціальні аспекти»

Підтема	Дослівно
Рекомендації друзів	<i>"Я люблю дивитись серіали, тому що мені хтось поради, що це класний серіал або і я десь прочитала про це." (P1)</i>

	<i>"Якщо мені радять серіал друзі, то буду дивитись..."</i> (P7)
	<i>«Я починаю дивитися серіал спочатку через рекомендації моїх друзів або ж з тих які популярні ...»</i> (P12)
	<i>"Переглянути якийсь серіал, тому що є такі, що гідні перегляду." (P2)</i>
	<i>"Я з усіма згодна, поради друзів це реально важливо. Адже багато хто з них можуть порадити реально стоять" (P4)</i>
	<i>"В основному- це поради друзів, я дивлюсь серіал." (P4)</i>
Залученість	<i>"І я дійсно багато дізналася про культуру [з серіалу] і тому періодично коли ми що обговорюємо те я така. «А ось в Кореї ...», «А ось у корейців ...""" (P8)</i>
	<i>"Мене часто запитували: "А ти дивилася його?" я говорила: "Ні" і мені ставало якось не по собі, через те що я його не дивилася. І знала що його все його знають, а я його не знаю ... І ось, сіла і вирішила його подивитися." (P12)</i>
	<i>"Якщо у мене є можливість погуляти і є можливість подивитися серіальчик і плюс за умови, що у мене є серіальчик який я хочу подивитися то я залишуся вдома і подивлюся серіальчик." (P9)</i>
	<i>"Провести час зі своєю другою половинкою..." (P11)</i>

Продовження табл. 2.2

	<i>"Це те що хочеться побачити це що хочеться в такому обговорювати, аналізувати з друзями." (P8)</i>
Популярність	<i>"Наприклад, "Breaking Bad" я починала дивитися виходячи з того що він популярний." (P12)</i>
	<i>"Я починаю дивитися серіал спочатку через рекомендації моїх друзів або ж з тих які популярні ..." (P12)</i>
	<i>"Так, дійсно впливає його популярність серед всіх інших, так як він на слуху не просто так і я бачу про нього позитивні відгуки і як мінімум це приверне мою увагу" (P10)</i>

Хоч перегляд серіалів залишається явищем для одноосібного перегляду, проте респонденти зазначили, що переглядають серіал разом зі своєю другою половинкою чи подругами та друзями.

Розважальна програма

Респонденти зазначали, що формують власний контент у залежності від власних вподобань та всі респонденти сказали, що важливу роль відіграє сюжет серіалу. Під час перегляду вони очікують отримати задоволення від перегляду, а саме тому можуть переглядати улюблені сцени багато разів, щоб відтворити позитивні емоції. Проте, якщо їх очікування не справджуються, то це може призвести до депресії чи відбити бажання перегляду повністю. Багато респондентів 10 з 13 респондентів погодились, що у випадку розчарування від контенту вони можуть його кинути та перейти до нового. Загалом пролунала думка, що новому серіалу надають дві-три серії для того, щоб зацікавити. Якщо серіалу не вдається, то респонденти йдуть у пошуки нового. Один з респондентів

зазначав, що має список, де знаходяться всі його переглянуті серіали та ті, що він буде дивитись (див. табл. 2.3).

Таблиця 2.3. Дослівні відповіді респондентів на тему «розважальна програма».

Підтема	Дослівно
Вибір контенту	<i>"Тому що впевнена в сюжеті, що він буде цікавим і це тобі щось дасть або це реально." (P1)</i>
	<i>"Сюжет настільки цікавий, що ти весь у цьому серіалі" (P1)</i>
	<i>"Я намагаюся співпереживати головному герою, але це можливо, якщо добре опрацьований сюжет." (P9)</i>
	<i>"Пов'язане з тим звідки ти родом, той же Чорнобиль "подивитися як інші бачать, то що було в нашій країні і відбувалося" (P13)</i>
	<i>На новому каналі щоранку включаю серіал "Друзі "" (P12)</i>
Очікування	<i>"Я дуже засмутилась та не хотіла дивитись цей фільм і не дивилась." (P6)</i>
	<i>"Дуже глибоко проникаюсь головним героєм і навіть другорядними. Може бути таке, що я впадаю в депресію на деякий час через це, дуже сильно привязуюсь." (P6)</i>

Продовження табл. 2.3

	<i>"Я раніше дивилася серіали і мені було звичайно соромно ..."</i> <i>"(P10)"</i>
	<i>"Якийсь сором, момент там і типу "цей незграбний момент" (P3)"</i>
	<i>"І негативні і така штука як сором, мені також знайома."</i> <i>(P1)"</i>
Пошук	<i>"Я даю серіалу дві серії. І якщо мені не сподобається через дві серії, то я його вже не дивлюся. (P9)"</i>

Перегляд серіалів

У цілому, учасники показали широке поширення практики перегляду серіалів. Частіше переглядають серіали у вечірній час 10 з 13 респондентів, проте багато дали зрозуміти, що перегляд серіалів – це їх щоденна рутинна, наприклад було зазначено, що перегляд серіалів йде паралельно з *прийомом їжі*, це може бути як зранку, під час готування та споживання сніданку, так і у вечері. Подекуди споживають алкоголь, щоб краще зрозуміти головних героїв та їх почуття у ситуаціях. Отже, можна сказати, що перегляд серіалів йде паралельно з шкідливою їжею та алкоголем, що впливає на їх самопочуття в проекції, що і підтверджує нашу гіпотезу стосовно того, що перегляд серіалів супроводжується нездоровою їжею та алкоголем. А також, дослідження Флаєль, Мораж і Більє (Flayelle, Maurage and Billieux) говорять про такий вплив (2017).

Респонденти також зазначили, що спеціально відкладають серіал на вечірній час, бо це їх спосіб *нагородити* себе за виконану роботу, відпочити перед сном та розвантажити голову. А також перегляд серіалів створює фоновий

шум, коли індивіди займаються справами по домогосподарству, тощо (див. табл. 2.4).

Таблиця. 2.4. Дослівні відповіді респондентів на тему «перегляд серіалів».

Підтема	Дослівно
Самосвідомість	<i>"Ми нічим іншим не займаємось, окрім перегляду серіалів." (P11)</i>
Культурне різноманіття	<i>"Тому я берусь за серіал, а не берусь за якусь документастику чи читати якісь важкі книги." (P3)</i>
	<i>"Вже забула коли останній раз читала" (P6)</i>
Кількість	<i>"Я можу подивитися може серії три, якщо сильно затримаюсь довго, перед сном, то десь чотири - п'ять." (P9)</i>
	<i>"У мене є дуже-дуже довгий список всіх серіалів, що я дивився і їх там більше 150 штук." (P11)</i>
Жертвування	<i>"Я можу пожертвувати нормальним сном, дедлайнами- ну так десь там да, але більше сон. Ось на днях, я лягла, типу, о третій ночі, бо дивилась серіал з 10-12, а мені треба було вставати о 7, тому що я мала дедлайн з однієї важливої роботи, от і вийшло що я поспала лише 4 години, проте я додивилась серіал до кінця, тому що він був дуже цікавий." (P1)</i>
	<i>"Звичайними речами я можу пожертвувати" (P4)</i>
	<i>"Можу пожертвувати дедлайнами, але це більше залежить від роботи" (P6)</i>

	<i>"Походи в макдональдс, не могли мене звабити піти погуляти, таке було, серіал був перш за все, важливішим." (P6)</i>
	<i>"Інколи дедлайнами, інколи сном, різне буває, але я намагаюсь це контролювати." (P11)</i>
	<i>"Жертвую своїм сном намагаюсь, мучаюсь-мучаюсь поки не починаю носом клювати в планишет, в прямому сенсі цього слова. Тоді значит потрібно лягати, але так я можу не поїсти, не попити води, навіть не почистити зуби, у мене і таки було." (P6)</i>

Загалом, респонденти дивились серіали у великих дозах та у більшій кількості, аніж вони планували спочатку, проте це трапляється нерегулярно, в залежності від ситуацій та індивіди не вважають це за проблему. Більшість 8 з 13 респондентів зазначили, що можуть зупинити перегляд, якщо мають важливі справи (дедлайни, роботу), але після цього повернуться до перегляду. Також 11 з 13 респондентів зазначали про те, що можуть відкласти власні індивідуальні потреби в їжі, воді чи сні через бажання переглянути нову серію. Для 4 з 13 респондентів звичайна практика відмовити друзям у прогулянці, сходити в улюблені місця (фаст-фуд) та переглянути серіал.

Зазначали також, що мають проблеми з переглядом та до нашого питання про самосвідомість звички вони не задумувались про це. Було сказано, що інколи вони багато переглядають серіалів, проте намагались це виправдати через пошук нових емоцій, можливість відпочити, вивчення нових слів, тощо. Індивіди говорили про те, що їм набагато простіше ввімкнути серіал, аніж почитати книгу чи переглянути документальні фільми чи джерела. Проте ніхто не зазначав про почуття сорому чи провини через кількість перегляду, за виключенням одного

респондента, проте він надав альтернативу та дозвіл на перегляд (респондент переглядає серіали англійською мовою).

Повсякдення життя

Як зазначили респонденти, то за допомогою серіалів вони формують власні канони моди, стилю чи розмовну мову. У деяких випадках вони бажають перенести життя з екрану у реальність та відтворити життя персонажів (див. табл. 2.5). Як можна побачити, то серіали впливають на *формування повсякденних звичок* у індивідів, бо формують їх графік дня. 10 з 13 респондентів сказали, що вони створюють графік для того, щоб зрозуміти скільки мають вільного часу для перегляду серіалів. Також, як вже зазначалось, перегляд серіалів це спосіб проведення часу з другою половинкою чи (див. табл. 2.5).

Таблиця 2.5. Дослівні відповіді респондентів на тему «повсякденність»

Підтема	Дослівно
Ритуали	<i>"Я дивлюсь серіали часто, як я вже говорив, кожного вечора з дівчиною, це вже наш ритуал." (P11)</i>
Звички	<i>"Під час вечери" (P13)</i>
	<i>"Коли сніданок готую, знову ж вранці, встаю починаю дивитися серіал дуже зручно." (P12)</i>
	<i>"Роблю собі велику тарілку їжі і дивлюсь серіали, бо я зголоднію." (P11)</i>
	<i>"Я забиралася з великим підносом їжі в ліжку, незалежно від часу доби і справ. Я собі кидала якийсь фастфуд, Макдональдс, якихось снєків і взагалі кайфовала, дивилася і об'їдалася." (P10)</i>

Вплив на творення особистості	<i>"Після того як цей серіал випустили початку створюватися тренди в макіяжі як в цьому серіалі." (P8)</i>
	<i>"Я дивлюся щось якщо мені щось подобається, то я надихаюся цими образами і запам'ятовую, що саме б це я хотіла б носити, то є якісь зразки чи поведінку, зовнішності"(P8)</i>
	<i>"Особливо серіал "Друзі" я прям мріяла створити таку ж групу друзів за мотивами серіалу."(P10)</i>
	<i>"Головне героїня вся така крута і красива дівчина і вона постійно говорила фразу «Круто круто круто круто». І загалом, я потім кілька днів відповідала всім цією фразою «Круто круто круто круто». І ходила думала, навіщо взагалі так говорю це ж не моя фраза. І говорила собі "Перестань" зараз вже отліпла, ну ось це відчуття, що ніби я жила в цій атмосфері з цієї героїні, поки не закінчився серіал і я ходила з цим «Круто круто круто круто»." (P8)</i>

Стратегії самоконтролю

Респонденти погодились, що перегляд серіалів може затягувати, та вони втрачають відчуття часу через це, а тому були сформовані *стратегії самоконтролю* під час перегляду серіалів, а саме: не починати день з серіалу, бо

тоді вони не можуть себе зупинити. Спочатку навчання чи робота, а потім перегляд, що допомагає бути соціально залученим, а також отримувати вигоду навіть від перегляду, а саме підвищувати рівень мови (див. табл. 2.6).

Таблиця 2.6. Дослівні відповіді респондентів на тему «самоконтроль»

Підтема	Дослівно
Стратегії управління	<i>"Бачиш цікавий серіал, то зранку взагалі не треба підходити до ноутбу і не дививтись туди, бо бах і дня немає." (P1)</i>
	<i>"А ці переживання прив'язаність до героя, то мене змушує не дивитися серіал." (P6)</i>
	<i>"Я намагаюся не дивитися серіал з ранку, особливо вихідний день, тому що тоді він мене затягує і я можу дивитися три- чотири серії поспіль і потім опаньки і день закінчився." (P8)</i>
	<i>"Я намагаюся з ранку зробити по максимуму роботи які я повинна виконати і вже ввечері коли я розумію що я втомилася і я зробила все що було в моїх силах." (P9)</i>
Дорока	<i>"Засіла в мені установка, що витратити на один твір стільки часу ... я не можу собі дозволити. Тому, дивлюся на англ, щоб мені було за одне корисно і як мені здається від цього користь є." (P5)</i>

Тим не менш, майже всім респондентам 10 з 13 респондентів було важко погодитись з тим, що вони мають залежність від перегляду серіалу. У нашому, кількісному дослідженні, яке представлено нижче, отримали дані, що лише 23,5% респондентів можуть назвати себе залежними від серіалів (поєднуючи відповіді «повністю погоджують» та «в цілому погоджуюсь») на противагу 71,8%, що і підтверджує нашу теорію стосовно того, що респонденти не вважають себе залежними від серіалів.

Індивіди порівнювали поняття «залежність» з залежністю від алкоголю чи наркотиків, а тому говорили, що ми можемо справитись з цим, а отже не залежні. Проте насправді, вони не мали сформованої міри, коли починається ця залежність. Загалом, респонденти не сприймали перегляд серіалів, як щось негативне, радше як позитивний досвід, який в майбутньому допоможе під час контакту з друзями.

Висновки до підрозділу 2.1

Отже, з усього вищесказаного можна зробити висновок, що учасники фокус групи заявили, що для них є важливим той факт, що серіал їх *затягує* та, загалом, вони будуть шукати нового, якщо серіал не відповідає даному критерію. Важливим для них аспектом для перегляду серіалів є бажання *відпочити* чи *велика кількість вільного часу* куди подіти для них це приємне проведення часу. Що і підтверджує нашу гіпотезу, стосовно того, що респонденти дивляться серіали через бажання відпочити після робочого дня, як з якісної (фокус група) точки зору так і кількісної (анкетування) – 11,5% респондентів. Окрім того, що респонденти очікують приємно провести час самі чи це їх щоденні звички та спосіб проведення часу з другою половинкою, то вони формують канони їх перегляду. Респонденти відмітили, що вони переглядають серіал, який вже дивились, що повернути задоволення, яке вони отримували раніше і проаналізувати основну лінію сюжету та заповнити вільний час. *Популярність*

серіалів і той аспект, що про них говорять чинить вплив на бажання переглянути той чи інший серіал, 11 з 13 респондентів зазначили, що хоч раз в житті переглядали серіал тільки через те, що про нього всі довкола говорили та формували власну думку, щодо цього.

Мотиви перегляду серіалів можна поділити на три підтипи: розваги, занурення та спілкування. Було підтверджено, що перегляд серіалів задовольняє потребу у розвагах, адже викликають позитивні емоції у респондентів. Це дозволило сформуванню патерни поведінки у респондентів, які спостерігались під час проведення двох фокус груп. Індивіди цілеспрямовано вмикають для перегляду ті серіали, які викликають позитивні емоції, бо хочуть повторити досвід минулих переглядів. В результаті чого, респонденти отримують позитивні емоції та підвищений рівень емоційності, через співпереживання за головних героїв.

Більш того, в якості рушійної сили всього цього емоційного досвіду, захоплюючий аспект перегляду телесеріалів не ізольований, а є складовою частиною інших медіа-розваг (Billieux, 2013). Було встановлено, що мотивами перегляду являються бажання припинити думати про повсякденні проблеми, розслабитись та запобігти нудьги (рис. 2.1). Було підтверджено гіпотезу про те, що споживання фаст-фуду та алкоголь супроводжується переглядами серіалів та чинити вплив на респондентів, що йде у розріз з дослідженням з даними Флаєля, Маураге та Піллікс (Flayelle, Maurage, Billieux), проте це можна пояснити малою вибіркою респондентів у їх дослідженні, а за рахунок більшого охоплення респондентів з'являється індивідуальний досвід споживання.

Було підтверджено, що для індивідів перегляд серіалів являється щоденною рутиною та респонденти підлаштовують своє життя під перегляд. Хоча більшість заперечувала свою залежність від перегляду серіалів, проте можна висунути гіпотезу про присутність латентної залежності. Адже за даними Габора, Боте та Тіт-Кірана (Gábor, Bóthe, & Tóth-Király), які класифікують залежність від серіалу як перегляд більше двох серій серіалу у послідовному

порядку одного і того ж шоу. Також респонденти зазначали, що можуть за вихідний день подивитись цілий сезон, щоб задовільнити бажання на тиждень вперед, чи кожного дня увечері дивитись. У деяких індивідів перегляд серіалу працює у заохочувальних цілях, що надає наснагу для подальшої роботи.

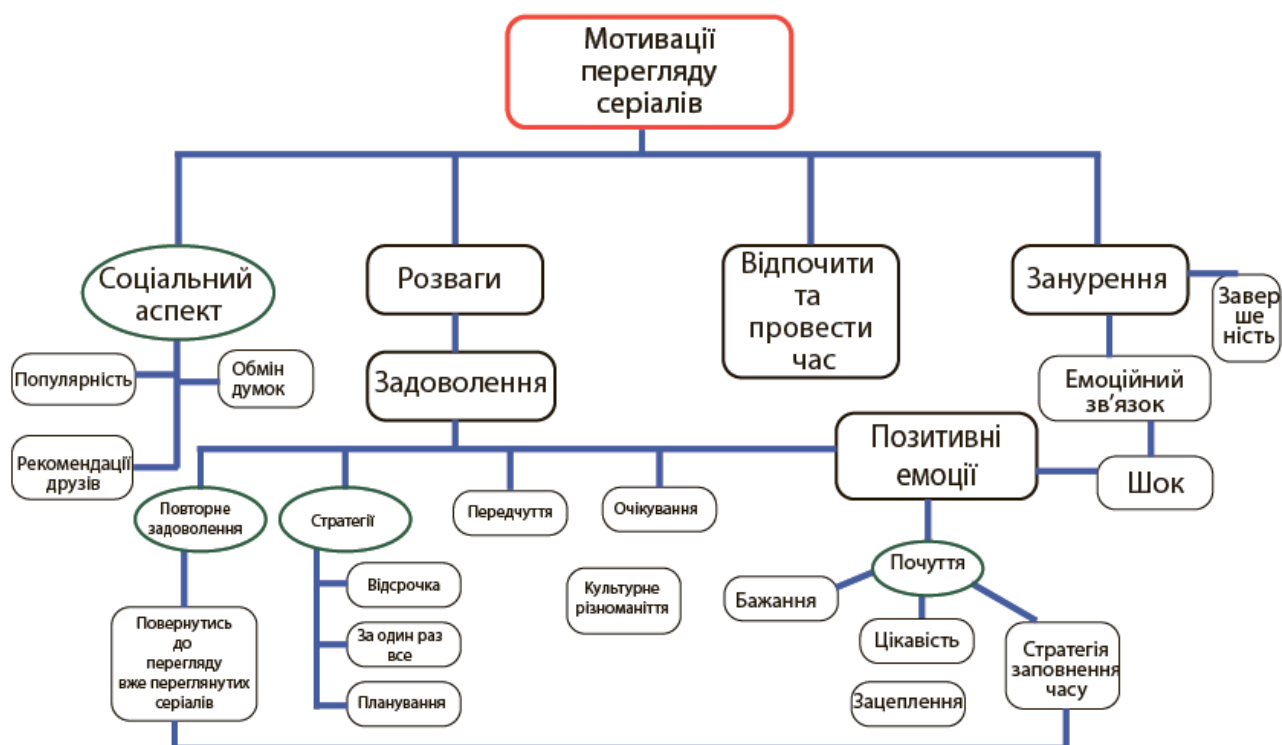

Рис. 2.1. Зафіксовані мотиви перегляду (за результатами фокус-групових дискусій).

Респонденти зазначали, що формують власний контент у залежності від власних вподобань та всі респонденти сказали, що важливу роль відіграє сюжет серіалу. Під час перегляду вони очікують отримати задоволення від перегляду, а саме тому можуть переглядати улюблені сцени по багато разів, щоб відтворити позитивні емоції. Проте, якщо їх очікування не справджуються, то це може призвести до депресії чи відбити бажання перегляду повністю. Багато респондентів 10 з 13 респондентів погодились, що у випадку розчарування від контенту вони можуть його кинути та перейти до нового. Загалом пролунала думка, що новому серіалу надають дві-три серії для того, щоб зацікавити. Якщо

серіалу не вдається, то респонденти йдуть у пошуки нового. Один з респондентів зазначав, що має список, де знаходяться всі його переглянуті серіали та ті, що він буде дивитись. Індивіди також зазначили, що спеціально відкладають серіал на вечірній час, бо це їх спосіб *нагородити* себе за виконану роботу, відпочити перед сном та розвантажити голову. А також перегляд серіалів створює фоновий шум, коли індивіди займаються справами по домогосподарству.

Респонденти дивились серіали у великих дозах та у більшій кількості, ніж вони планували спочатку, проте це трапляється нерегулярно, в залежності від ситуацій та індивіди не вважають це за проблему. Більшість 8 з 13 респондентів зазначили, що можуть зупинити перегляд, якщо мають важливі справи (дедлайни, роботу), але після цього повернуться до перегляду. Також 11 з 13 респондентів зазначали про те, що можуть відкласти власні індивідуальні потреби в їжі, воді чи сні через бажання переглянути нову серію. Для 4 з 13 респондентів звичайна практика відмовити друзям у прогулянці, сходити в люблені місці (фаст-фуд) та переглянути серіал.

Індивіди мають проблеми з переглядом та до нашого питання про самосвідомість звички вони не задумувались про це. Було сказано, що інколи вони багато переглядають серіалів, проте намагались це виправдати через пошук нових емоцій, можливість відпочити, вивчення нових слів, тощо. Індивіди говорили про те, що їм набагато простіше ввімкнути серіал, ніж почитати книгу чи переглянути документальні фільми чи джерела. Проте ніхто не зазначав про почуття сорому чи провини через кількість перегляду, за виключенням одного респондента, проте він надав альтернативу та дозвіл на перегляд (респондент переглядає серіали англійською мовою). Майже всім респондентам 10 з 13 респондентів було важко погодитись з тим, що вони мають залежність від перегляду серіалу. У нашому кількісному дослідженні, яке представлено нижче, ми отримали дані, що лише 23,5% респондентів можуть назвати себе залежними від серіалів (поєднуючи відповіді «повністю погоджують» та «в цілому погоджують») на противагу 71,8%, що і підтверджує нашу теорію стосовно того, що респонденти не вважають себе залежними від серіалів.

Індивіди порівнювали поняття «залежність» з залежністю від алкоголю чи наркотиків, а тому говорили, що ми можемо справитись з цим, а отже не залежні. Проте насправді, вони не мали сформованої міри, коли починається ця залежність. Загалом, респонденти не сприймали перегляд серіалів, як щось негативне, радше як позитивний досвід, який в майбутньому допоможе під час контакту з друзями.

Розгляд залежності через комбінацію елементів Гріффітса призводить до суттєвих зв'язків з основними критеріями залежності та загальними моделями нав'язливого вживання психоактивних речовин. Наприклад, учасники проводять багато часу за телепередачами (дивляться їх, оцінюють їх у мобільних додатках та шукають додаткові деталі чи нові шоу), а їхні близькі родичі іноді помічають цю активну участь. Багато учасників також зазначили, що вони спостерігали довші періоди, ніж спочатку планували, і що, незважаючи на неодноразові зусилля, телевізійні шоу не зменшувалися і зберігалися з часом. Швидше за все, про послідовність можна зробити висновок у деяких режимах перегляду, таких як тенденція продовжувати шукати, щоб отримати бажаний ефект (наприклад, для підключення) або продовжувати перегляд, хоча це не цікаво (наприклад, потрібно просто закінчити перегляд поточного сезону). Аналогічно, інші методи перегляду можуть вимагати особливої уваги, наприклад, коли глядачі переглядають попередні телепередачі, щоб відновити їх ефекти або закрити залишився проміжок.

Перш за все, перегляд телепередач має тенденцію до вторгнення у вільний час, втручання в інші розважальні заходи та обмеження інших інтересів. Тим не менш, наші дані свідчать про те, що спостереження за споживанням алкоголю неприпустимо вважати справжньою залежністю, незважаючи на ці подібні аспекти. По-перше, незважаючи на те, що глядачі телесеріалів повідомляли про вплив на повсякденне життя, здебільшого це було обмежено. За винятком одного з учасників, не було зафіксовано жодного істотного порушення чи лиха. Так само більшість учасників повідомили, що вони успішно контролювали своє споживання, хоча, як правило, були невдалі спроби зменшити звичку. Вони

також сказали, що порівняно легко можуть утриматися від перегляду, якщо зможуть спостерігати пізніше. Таким чином, хоча деякі чіткі зв'язки можуть бути встановлені з критеріями залежності від речовини, такий паралелізм здається недостатнім через безліч відмінних аспектів, які також з'явилися.

Отже, можна зробити висновки, що респонденти двох фокус груп мають латентну залежність, яку не визнають при прямому питанні, проте при латентному надають позитивну відповідь, що підтверджують і дані анкетування, але необхідні і більш глибокі дослідження для остаточного підтвердження даного явища, а тому було проведене опитування молоді про їх щоденні звички перегляду серіалу.

2.2 Кількісний підхід у виявленні чинників залежності від серіалів

За основу кількісного аспекту було взято дослідження Флаєль, Маураж, Каріла, Вегеле та Більє (Flayelle, Maurage, Karila, Vögele And Billieux) «Подолання унітарної розвідки перегляду серіалів: Кластерний аналітичний підхід» (Overcoming the unitary exploration of binge-watching: A cluster analytical approach) та дослідження Габор, Бот і Тот-Кіралі (Gábor, Bothe & Tóth-Király) «Розробка шкали спостереження за проблемними серіями» (The development of the Problematic Series Watching Scale (PSWS)).

Вибірка та збір даних

Генеральною сукупністю в даному дослідженні є молодь, що любить дивитись серіали. Вибірка складається з молодих людей віком від 18 до 26 років, що переглядають серіали. Обсяг вибірка - 128 респондентів (90 жінок-респонденток (70,3%) та 38 респондентів-чоловіків (29,7%)). Вибірка нерепрезентативна, сформована випадковим відбором учасників та з використанням методу снігової кулі. Рівень освіти респондентів – неповна вища (67,2%), середня (17,2%) та вища (13,3%). Також 62,5% респондентів

проживають з батьками, а 37,5% окремо. Індивідам було задано питання щодо їх щоденної зайнятості, а саме: працюють вони чи навчаються, а можливо поєднують. Отримали дані, що 67 респондентів (52,3%) лише навчаються, 55 (43%) поєднують навчання та роботу, 5 респондентів (3,9%) лише працюють, детальніше у додатку Е.

Збір даних для дослідження проводився за допомогою онлайн анкет, респонденти самостійно заповнювали відповіді, що займало до восьми хвилин. Збір даних відбувався у квітні 2020 року. Респонденти були поінформовані про анонімність та конфіденційність їх відповідей. Сумарно опитник (див. додаток А) складався з 27 питань, які були розділена на три блоки. У першому блоці респондентів просили зазначити про частоту, місце перегляду серіалів, тощо. У другому - були представлені питання щодо залежного перегляду серіалів та в останній частині анкети містились питання соціально-демографічного блоку (стать, вік, освіта, місце проживання). За рахунок онлайн анкет всі 128 респондентів відповіли на всі питання, а тому не було виключень.

Розподіл перегляду за часом

Дані щодо перегляду серіалів у *будній день* свідчать, що діапазон часу, який займає перегляд серіалів, варіюється від 0 до 1440 хвилин на день. Середнє значення - 98,12 хвилин перегляду у будній день. 25% опитаних переглядають серіал по 40 хвилин на день, 50% – 60 хвилин, 75% – 120 хвилин.

Дані щодо перегляду серіалів у *вихідний день* свідчать, що діапазон часу, який займає перегляд серіалів, варіюється від 0 до 1440 хвилин на день. Середнє значення - 209, 53 хвилин у вихідній день перегляд. 25% опитаних переглядають серіал по 60 хвилин на день, 50% – 180 хвилин, 75% – 240 хвилин.

Існує залежність між переглядом та вільним часом, адже зі збільшенням вільного часу, збільшується і кількість перегляду. Про це говорить і Netflix у власному блозі. Вони проаналізували кількість глядачів під час будніх днів та в часи різдвяних свят. Виявили, що «популярність свят починається з листопада,

тому більше копій цих назв буде розповсюджено серед мереж, починаючи з листопада через пік їх популярності в кінці грудня. Цикл виходить повним колом, коли святковий зміст витісняється порівняно більш популярними заголовками в січні.». А тому, з появою змушеної ізоляції, через пандемію Covid-19, збільшується і кількість перегляду. Netflix були змушені знизити якість власних серіалів, тому що електромережі Європи не в змозі витримувати кількість користувачів, які хотіли переглянути улюблений серіал (Netflix, 2015 та 2020).

Netflix співпрацюють з антропологом Грантом МакКракеном, який детально вивчає еволюцію перегляду серіалу. «Я виявив, що перегляд запою справді знявся завдяки ідеальній бурі кращого телебачення, нашому нинішньому економічному клімату та цифровому вибуху останніх кількох років", - говорить МакКракен. "Але цей телеглядач інший. І тепер, коли такі сервіси, як Netflix, надали споживачам контроль за їх переглядом телевізорів, вони оголосили новий спосіб перегляду» (Netflix, 2013).

Щодо кількості серій, які переглядаються за один раз, то респонденти зазначали, що переглядають по 1-2 серії – 55,5%, 3-4 серії – 33,6%, 5-6 серій у середньому за один раз переглядають 6,3%, більше 7 серій – 4,7%, (див. рис. 2.2.) Поєднуючи відповіді респондентів, які переглядають більше 2 серій у середньому за раз, отримуємо, що таких респондентів 44,6% (поєднуючи відповіді 3-4, 5-6 та 7+), що дозволяє нам зробити висновки у відповідності до дослідження Габора, Боте та Тіт-Кірана (Gábor, Bóthe, & Tóth-Király), які класифікують залежність від серіалу як перегляд більше двох серій серіалу у послідовному порядку одного і того ж шоу, що респонденти мають дану залежність. А також всі 100% підтвердили, що хоч раз у житті переглядали більше двох серій підряд, що також підтверджує гіпотезу про латентну залежність від перегляду серіалів у респондентів.

Рис. 2.2. Розподіл респондентів за кількістю перегляду серій за раз

Щодо частоти перегляду, то респонденти загалом переглядають один чи кілька разів на тиждень серіали – 49,2%, один або кілька разів на день – 21,1%, присутні і ті хто переглядає один або кілька разів на місяць – 18,8%, найменша кількість респондентів спостерігають за серіалом менше ніж раз на місяць – 10,9% (див. рис. 2.3). Частота перегляду є важливим фактором для виникнення залежності та регулярного перегляду. З рис. 2.3. видно, що, як зазначали респонденти у фокус-групах, вони один раз на тиждень дивляться свою «норму» аби не робити цього серед тижня, проте це може відбуватись і на регулярній основі кілька разів на тиждень.

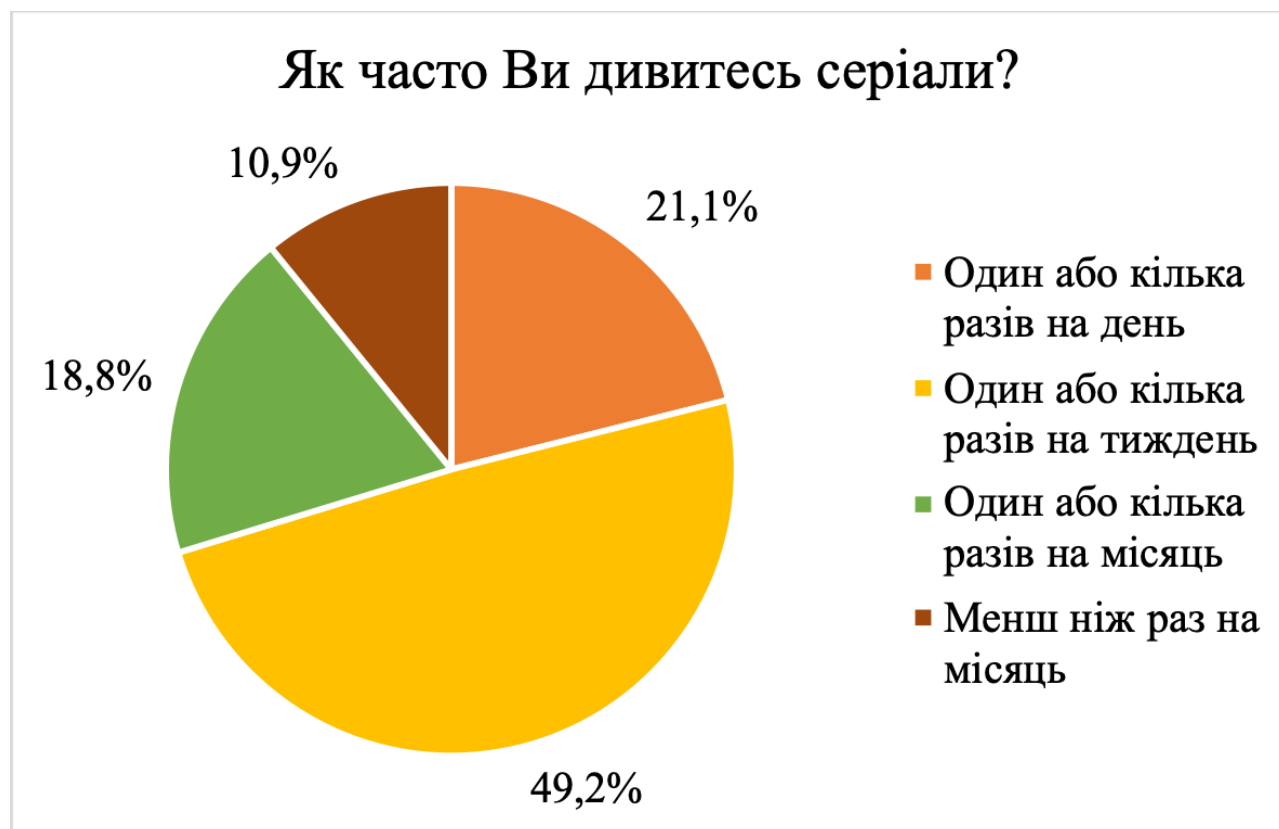

Рис. 2.3. Розподіл респондентів за частотою перегляду

Респонденти частіше дивляться серіали вдома (100%), а серед гаджетів популярність здобули: ноутбуки (70,3%), телефон (14,8%), телевізор (8,6%) та планшет (6,3%) (див. рис. 2.4). Для перегляду респонденти обирають спеціалізовані сайти (57,7%), через підписку на сервіс (11,4%), а по телевізору дивляться лише 6,5% респондентів (див. рис. 2.5).

Рис. 2.4. Розподіл перегляду серіалів на гаджетах

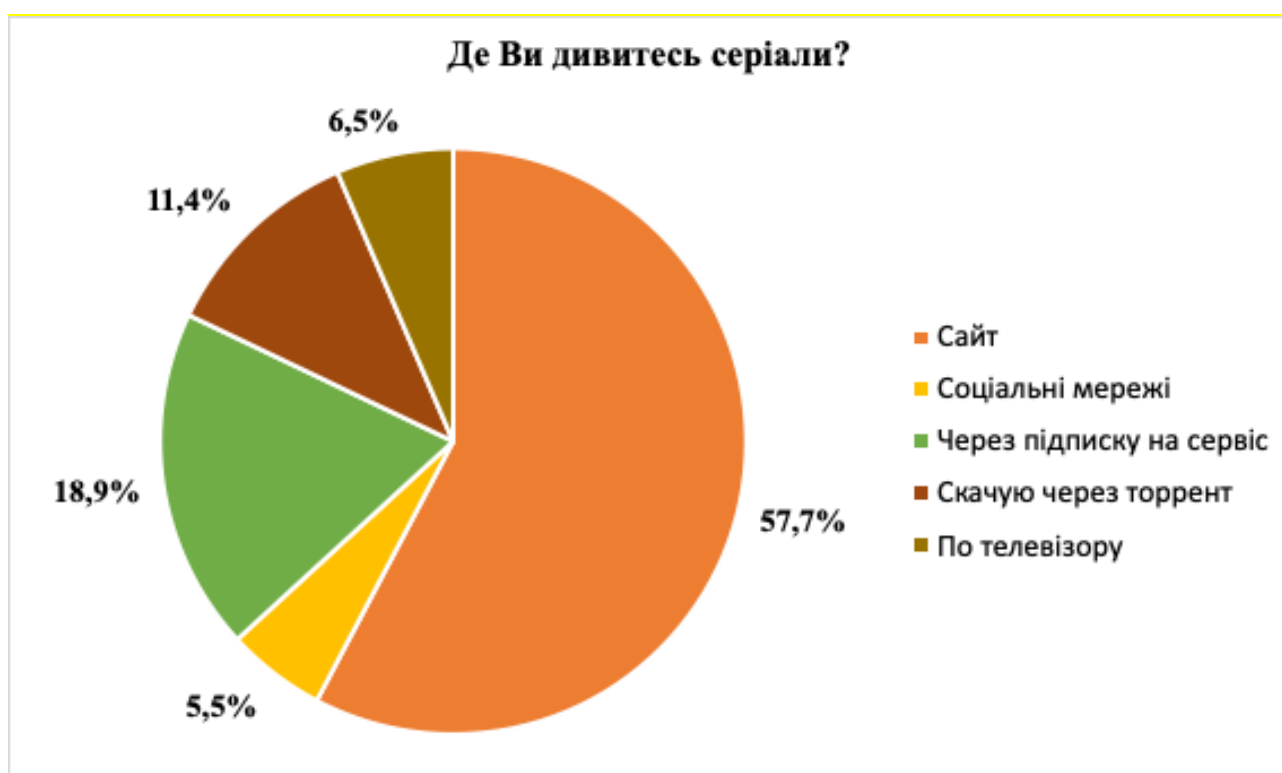

Рис. 2.5. Розподіл відповідей респондентів за ресурсами для перегляду

Щодо мови перегляду, то переважає російська – 46,4%. Англійська складає 34,7%, українська – 18,5%. Серед інших зазначали, що переглядають серіал іспанською або мовою оригіналу (див. рис. 2.6). Як зазначали респонденти у фокус-групах, перегляд серіалів дозволяє підтримувати та збагачувати їх словниковий запас та вивчати нову мову.

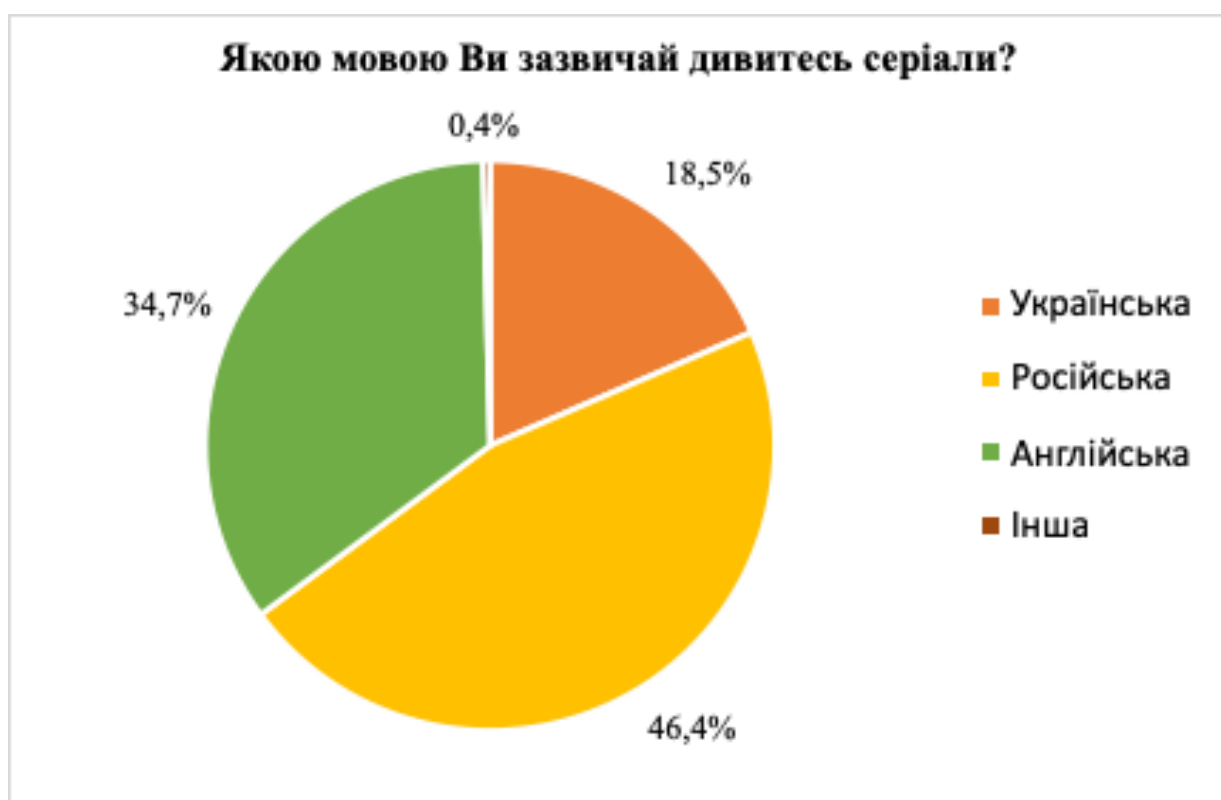

Рис. 2.6. Розподіл мови перегляду серіалів

Найбільш популярними жанрами виявились детективні серіали – 20,1%, комедія – 19,5% та драма – 12,4%. Найменш популярними були фентазі – 0,6%, жахи – 1,7% та бойовики – 2% (див. рис. 2.7). Що відповідає даним фокус-груп, де респонденти зазначали, що вони люблять історії з захоплюючим сюжетом чи такі, що «не навантажують», що відповідає жанрам детективу та комедії.

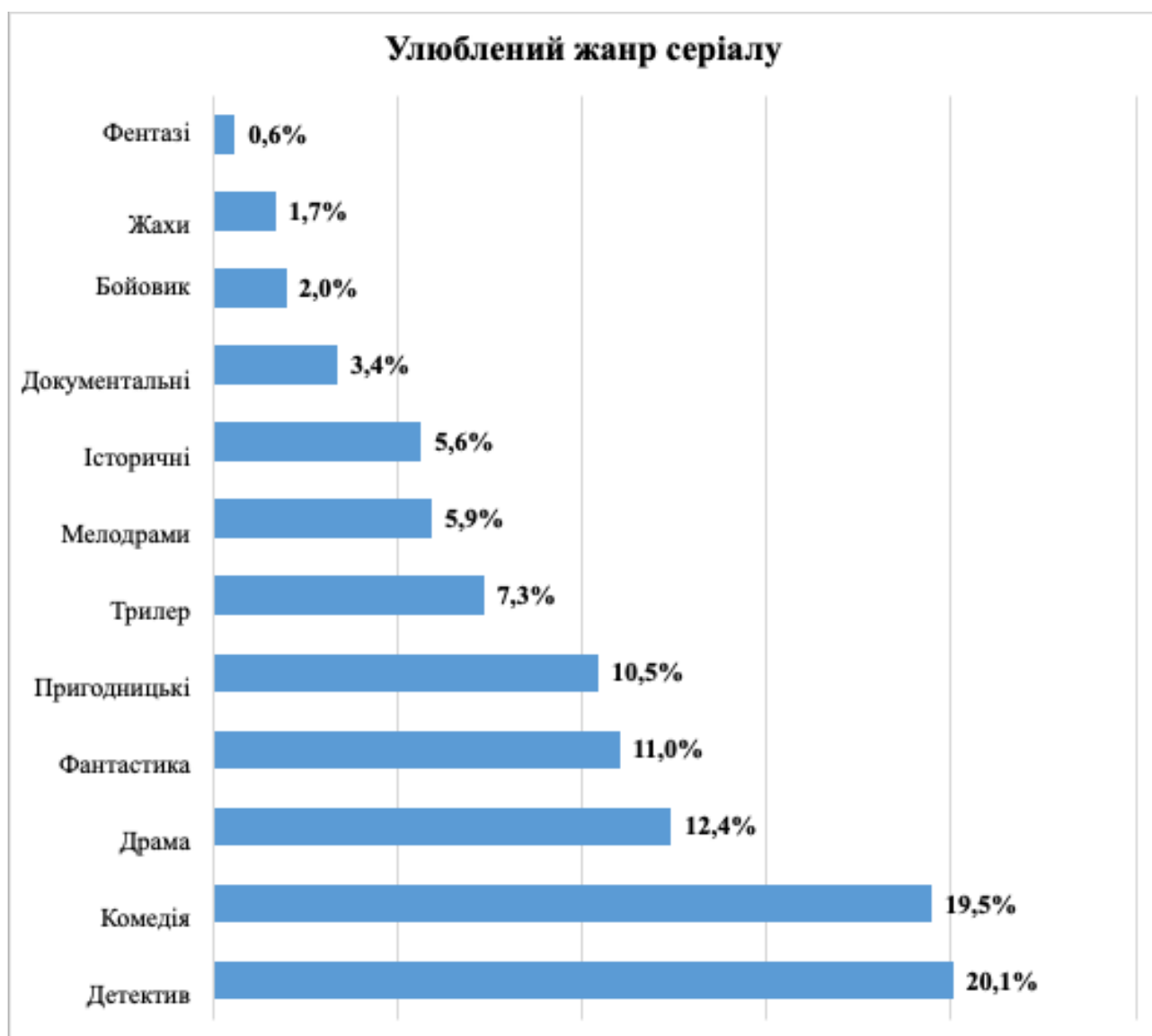

Рис. 2.7. Розподіл серіалів за улюбленими жанрами

Для пошуку нових серіалів респонденти звертаються до власних друзів – 40,6%, шукають в пошуковому запиті інтернету – 31,1% та знаходять через соціальні мережі – 17,8% (див. рис. 2.8). Як зазначали учасники фокус-груп, вони використовують тему серіалів для кращої соціалізації та обговорення з іншими, саме тому даний розподіл можна вважати таким, що відповідає дійсності.

Рис. 2.8. Розподіл за пошуком нових рекомендацій для перегляду серіалу

Мотиви та емоції під час перегляду

Щоб виявити існуючі мотиви перегляду, респондентам було задане відкрите питання: «Що Вас спонукає до перегляду серіалів?». Загальна перевага відкритих питань, в тому що відповіді розкривають реальні думки та ставлення респондентів, вони дозволяють отримати вже обмірковані дані. Відповіді на питання були проаналізовані класифікаційним підходом, а саме через кодування відповідей. Відповіді повторювалися систематично, що і дозволило їх згрупувати.

Загалом, можна виділити десять основних мотивів і це: сюжет (12,2%), бажання відпочити (11,5%), зацікавленість (10,5%), вільний час (9,8%), отримати задоволення та нові емоції (7,7%), перезавантажитись (7,0%), респонденти виділили таку категорію як «екшн, якого нема у реальному житті» (6,6%), рекомендації друзів та їх бажання бути на одній хвилі з ними (6,6%), любов до

серіалів (5,9%) – аргументували це як «це моє хобі», «просто люблю серіали» та нудьга (5,2%) (див. табл. 2.7) . Що і підтверджує гіпотезу, що респонденти дивляться серіали через бажання відпочити після робочого дня.

Важливим аспектом є бажання індивідів соціалізуватись та знаходити контакт зі своїми друзями - це стимулює 6,6% респондентів до перегляду. Про що, наприклад, говорять Керр та Макензі (Kerr and Mackenzie) в дослідженні про вивчення мотивів групового спорту (2012). Це підтверджують і слова учасників фокус-груп, що їм це допомагає у комунікації.

Таблиця 2.7. Мотиви перегляду серіалу

Що Вас спонукає до перегляду серіалів?	
Мотиви	Відсоток
Сюжет	12,2%
Бажання відпочити	11,5%
Зацікавленість	10,5%
Вільний час	9,8%
Отримати задоволення	7,7%
Перезавантажитись	7,0%
Екшн, якого нема у реальному житті	6,6%
Бажання бути на одній хвилі з друзями	6,6%
Любов до серіалів	5,9%
Нудьга	5,2%
Бажання відволіктися	4,5%
Вбити час	2,4%
Покращення англійської мови	2,1%
Занурення	2,1%
Перегляд фоном	1,7%
Естетика	1,7%
Саундтрек	1,0%
Стрес	1,0%
Разом	100,0%

6,6% респондентів зазначили, що мотивація їх перегляду пов'язана з тим, що вони у серіалах відчувають «екшн, якого нема у реальному житті», на що звертають увагу Фласель, Маураж, Каріла (Flayelle, Maurage, Karila) у дослідженні про надлишковий перегляд серіалів.

Якщо говорити щодо емоцій, то респонденти дали відповідь, що загалом, серіал викликає у них емоції захоплення (38,2%), радість (27,3%), щастя (14,8%) (див. рис. 2.9).

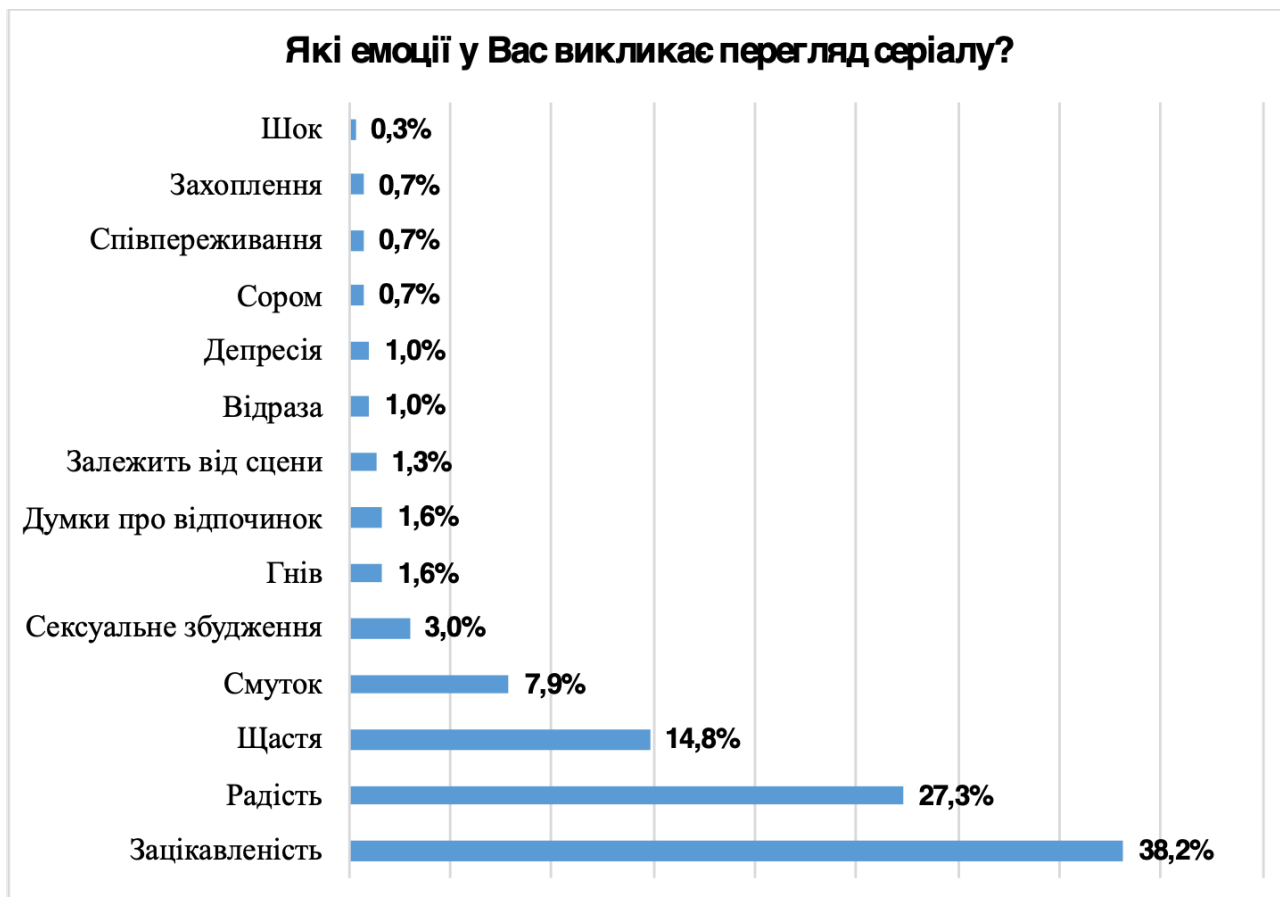

Рис. 2.9. Розподіл емоцій респондентів під час перегляду серіалу

Розуміння залежності від перегляду серіалів

Респондентам ставилось питання за шкалою Лайкерта «Чи можете Ви назвати себе залежним від серіалу?», що дозволяє виявити суб'єктивну оцінку залежності. Результати дослідження показали, що 39,8% респондентів повністю не погоджуються з даним висловлюванням, 32% в цілому не погоджуються, а 18,8% в цілому погоджуються, 4,7% респондентів повністю погоджуються з даним висловлюванням і скільки ж обрали варіант «важко сказати» (див. табл.

2.8). Лише 23,5% респондентів можуть назвати себе залежними від серіалів (поєднуючи відповіді «повністю погоджуюсь» та «в цілому погоджуюсь») на противагу 71,8%. Та 10 з 13 респондентів було важко погодитись з тим, що вони мають залежність від перегляду серіалу, що і підтверджує припущення, що респонденти не вважають себе залежними від серіалів.

Таблиця 2.8. Суб'єктивна оцінка респондентів щодо залежності від перегляду серіалу

Чи можете Ви назвати себе залежним від серіалу?		Відсоток
	Повністю погоджуюсь	4,7%
	В цілому погоджуюсь	18,8%
	В цілому не погоджуюсь	32,0%
	Повністю не погоджуюсь	39,8%
	Важко сказати	4,7%
	Разом	100,0%

До анкети були включені також питання, щодо залежності від серіалів (див. таб. 2.9, де описуються ваги через використання внутрішньої надійності). Загалом, надійність становить 0.73, що показує достатньо надійні кореляції.

Таблиця 2.9. Міжпозиційна матриця кореляції

	За останній рік ви часто думали, що необхідно звільнити більше часу для перегляду серіалів?	За останній рік ви часто витрачали набагато більше часу на перегляд, аніж спочатку планував(ла)?	За останній рік ви часто дивились серіали, щоб зменшити відчуття тривоги, безпорадності та депресії?	За останній рік вам часто хтось казав, що необхідно скоротити перегляд серіалів?	За останній рік ви часто були неспокійні, якщо інші забороняли дивитись серіал?	За останній рік ви часто ігнорували свого партнера(ку), членів сім'ї чи друзів через перегляд серіалів?
За останній рік ви часто думали, що необхідно звільнити більше часу для перегляду серіалів?	1,000	,249	,339	,255	,352	,376
За останній рік ви часто витрачали набагато більше часу на перегляд, аніж спочатку планував(ла)?	,249	1,000	,318	,378	,262	,464
За останній рік ви часто дивились серіали, щоб зменшити відчуття тривоги, безпорадності та депресії?	,339	,318	1,000	,193	,324	,197
За останній рік вам часто хтось казав, що необхідно скоротити перегляд серіалів?	,255	,378	,193	1,000	,404	,366
За останній рік ви часто були неспокійні, якщо інші забороняли дивитись серіал?	,352	,262	,324	,404	1,000	,477
За останній рік ви часто ігнорували свого партнера(ку), членів сім'ї чи друзів через перегляд серіалів?	,376	,464	,197	,366	,477	1,000

Для кращого розуміння була сформована шкала по відповідям респондента від 1 до 5, для кожного був сформований бал їх залежності. Середній бал всіх респондентів – 2,065. Для 75% респондентів бал становив 2,5, для 50% – 2,0, для 25% – 1,5. На рис. 2.10 представлено гістограму розподілу балів відповідно до питань про залежність.

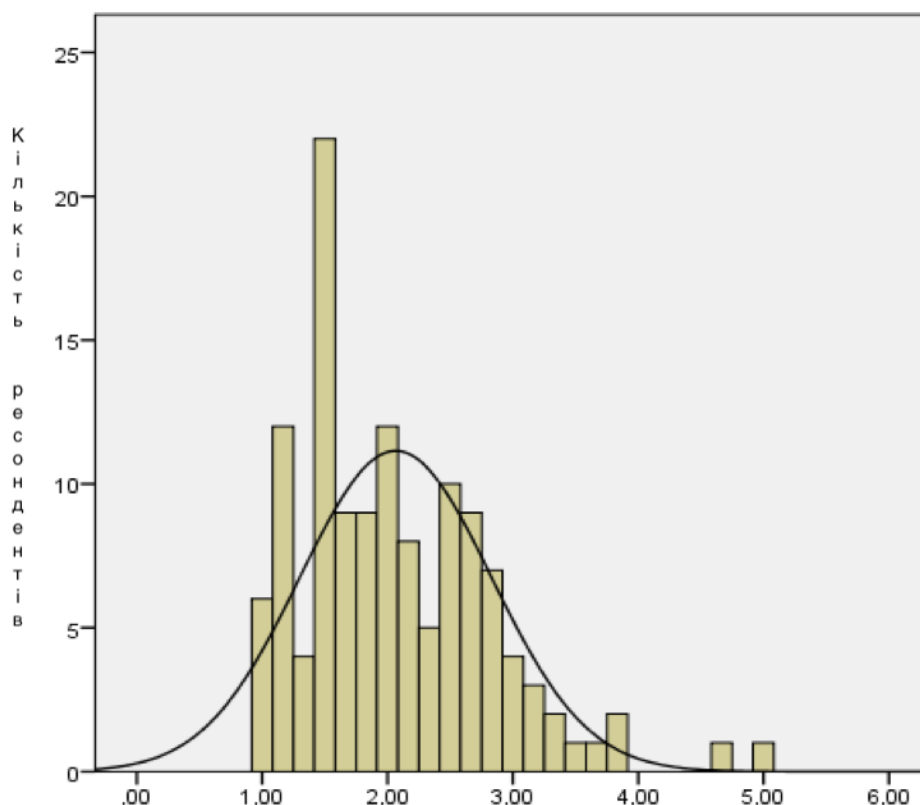

Рис. 2.10. Розподіл балів та респондентів за питаннями залежності.

Рейтинг улюблених серіалів

Респондентів також просили зазначити три своїх улюблених серіали. Відповіді були проаналізовані класифікаційним підходом, а саме через їх кодування. Відповіді повторювалися систематично, що і дозволило їх згрупувати.

Таким чином був сформований рейтинг за згадуванням зі 138 серіалів різних типів та жанрів. Найбільшу популярність серед респондентів отримали серіали Гра Престолів (Game of Thrones), Шерлок (Sherlock), Заточені кепки (Peaky Blinders), Статеве виховання (Sex education), Друзі (Friends), Як я зустрів вашу маму (How I met your mother), Теорія великого вибуху (The Big Bang Theory), Справжній детектив (True Detective), Чому жінки вбивають (Why Women Kill) та Чорне дзеркало (Black Mirror). У таблиці 2.10 зазначено рейтинг двадцяти улюблених серіалів респондентів. Всі інші серіали згадувались меншу кількість разів, а тому представлені у додатку Ж.

Порівнюючи рейтинг улюблених серіалів з переліком жанрів, респонденти зазначали, що улюблений жанр - детектив (20,1%), якому відповідають серіали: Шерлок (Sherlock), великий перелік серіалів стосуються кримінального сюжету та елементів драматичних: Заточені кепки (Peaky Blinders), Справжній детектив (True Detective), Чому жінки вбивають (Why Women Kill), Чорне дзеркало (Black Mirror). На другому місці за рейтингом улюблених жанрів – комедія (19,5%). Цьому жанру відповідають: Статеве виховання (Sex education), Друзі (Friends), Як я зустрів вашу маму (How I met your mother), Теорія великого вибуху (The Big Bang Theory).

Таблиця 2.10. Перелік двадцяти улюблених серіалів респондентів

Улюблені серіали	Відсоток
Гра Престолів (Game of Thrones)	6,2%
Шерлок (Sherlock)	5,1%
Заточені кепки (Peaky Blinders)	4,5%
Статеве виховання (Sex education)	4,1%
Друзі (Friends)	3,8%
Як я зустрів вашу маму (How I met your mother)	3,4%
Теорія великого вибуху (The Big Bang Theory)	2,7%
Справжній детектив (True Detective)	2,7%
Чому жінки вбивають (Why Women Kill)	2,4%
Чорне дзеркало (Black Mirror)	2,4%
Пуститися берега (Breaking Bad)	2,1%

Безсоромні (Shameless)	2,1%
Картковий будинок (House of Cards)	2,1%
Пліткарка (Gossip Girl)	2,1%
Бруклін 9-9 (Brooklyn Nine-Nine)	2,1%
Твін Пікс (Twin Peak)	1,7%
Секс і місто (Sex and the City)	1,7%
Доктор Хто (Doctor Who)	1,7%
Менталіст (The Mentalist)	1,4%
Відьмак (The Witcher)	1,4%
Сором (Skam)	1,4%
Разом	56,8%

Висновки до підрозділу 2.2.

Генеральною сукупністю в даному дослідженні є молодь, що любить дивитись серіали. Вибірка складається з молодих людей віком від 18 до 26 років, що переглядають серіали. Обсяг вибірка - 128 респондентів (90 жінок-респонденток (70,3%) та 38 респондентів-чоловіків (29,7%)). Вибірка нерепрезентативна, сформована випадковим відбором учасників та з використанням методу снігової кулі. Рівень освіти респондентів – неповна вища (67,2%), середня (17,2%) та вища (13,3%). Також 62,5% респондентів проживають з батьками, а 37,5% окремо. Індивідам було задано питання щодо їх щоденної зайнятості, а саме: працюють вони чи навчаються, а можливо поєднують. Отримали дані, що 67 респондентів (52,3%) лише навчаються, 55 (43%) поєднують навчання та роботу, 5 респондентів (3,9%) лише працюють.

З усього вищесказаного, можна зробити висновок, що респонденти проводять по 120 хвилин у будній день та 240 хвилин у вихідний день за переглядом серіалів. В середньому молодь дивитися по одній - дві серії шоу за один перегляд, що відповідає 56% респондентів та 3-4 серії - 34%. Проте якщо поєднати відповіді респондентів, які переглядають більше 2 серій у середньому за раз, то ми отримаємо дані, що таких респондентів 45% (поєднуючи відповіді 3-4, 5-6 та 7+), що дозволяє нам зробити висновки у відповідності до дослідження Габора, Боте та Тіт-Кірана (Gábor, Bóthe, & Tóth-Király), які класифікують залежність від серіалу як перегляд більше двох серій серіалу у послідовному порядку одного і того ж шоу, що респонденти мають дану залежність. А також все 100% підтвердили, що хоч раз у житті переглядали більше двох серій підряд, що також підтверджує гіпотезу про латентну залежність від перегляду серіалів у респондентів.

Поєднуючи відповіді на запитання про частоту перегляду «один або кілька разів на день» та «один або кілька разів на тиждень», то 70% респондентів переглядають улюблені серіали по декілька разів на тиждень. Пристрій для перегляду вони обирають ноутбук (70%), а ресурс - спеціалізовані сайти для перегляду - 58% або мають підписку на сервіс для перегляду- 19%. А мова перегляду - російська (46%) чи англійська (35%). Респонденти довіряють рекомендаціям друзів (41%) та саме їх рекомендації довіряють та обирають серіали для наступного перегляду.

Аналізуючи рейтинг улюблених серіалів та порівнюючи його з переліком жанрів, то респонденти зазначали, що улюблений жанр - детектив (20,1%), якому відповідають серіали: Шерлок (Sherlock), великий перелік серіалів стосуються кримінального сюжету та елементів драматичних: Заточені кепки (Peaky Blinders), Справжній детектив (True Detective), Чому жінки вбивають (Why Women Kill), Чорне дзеркало (Black Mirror). На другому місці за рейтингом улюблених жанрів – комедія (19,5%). Цьому жанру відповідають: Статеве виховання (Sex education), Друзі (Friends), Як я зустрів вашу маму (How I met

your mother), Теорія великого вибуху (The Big Bang Theory), що відповідає відповідям респондентам.

Мотиви перегляду, підтвердились з теоретичної літератури, а саме респонденти переглядають серіали через бажання відпочити в кінці дня та розвантажитись (12%), також важливим фактором для перегляду серіалів складає сама сюжетна лінія серіалу, як зазнали учасники фокус групи, то для них це є вирішальним критерієм для перегляду. Присутність вільного часу впливає на кількість перегляду та індивіди внесли це як одним з мотивів перегляду. Майже 7% респондентів зазначили, що мотивація її перегляду пов'язана з тим, що вони у серіалах відчують «екшн, якого нема у реальному житті», про що говорять і Флаель, Маураж, Каріла (Flayelle, Maurage, Karila) у дослідженні про надлишковий перегляд серіалів, що також підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього.

Лише 24% респондентів можуть назвати себе залежними від серіалів (поєднуючи відповіді «повністю погоджують» та «в цілому погоджуюсь») на противагу 72%. Проте аналізуючи теоретичні тексти, то дослідженням Габора, Боте та Тіт-Кірана (Gábor, Bóthe, & Tóth-Király), які класифікують залежність від серіалу як перегляд більше двох серій серіалу у послідовному порядку одного і того ж шоу, то респонденти мають дану залежність, проте вона латентна. Для цього була створена шкала за середньою кількістю відповідей на блок питань залежності. Для 75% респондентів бал становив 2,5 бали з 5, що говорить, про середній рівень залежності у респондентів.

ВИСНОВКИ

Залежність є складним станом, захворюванням головного мозку, яке проявляється в компульсивному вживанні психоактивних речовин, не дивлячись на шкідливі наслідки.

Саме поняття «binge watching» являється ще відносно молодим, адже почало застосовуватися лише у 2013 році, коли Netflix почав завантажувати всі серії серіалу за один день, тому не існує чіткого визначення цьому терміну, проте орієнтуються на кількість епізодів програми, які переглянули глядачі за один перегляд. Залежність від перегляду серіалів може вважатись як екстремальна поведінка, бо присутні показники: частоти та рівня залученості, кількості часу.

Поява нових медіа платформ Netflix, Megogo та HBO, відкрила глядачам більший доступ до таких серіальних марафонів, що може бути одним із чинників до зростання таких «запоїв». Адже глядачі люблять говорити про шоу, які вони подивились через інтернет і потім будувати розмову навколо цієї теми, тим самим індивіди, які раніше їх не дивились, будуть відчувати себе некомфортно, тривожно, що створить залученість до телемарафону та як наслідок, створює соціально-орієнтовану взаємодію.

Наразі мати серіальний запій – схвалювана поведінка в суспільстві, зокрема, середовищі молоді. Небезпека даного явища в тому, що це призводить до проблем зі здоров'ям: несприятливого самопочуття, з'являється фізична втома, депресія, проблеми із сексуальністю. Також зафіксовані погіршення фізичного та психічного здоров'я: встановлені проблеми зі сном та низький рівень задоволення життям .

Розглядають три основні теорії залежності. Перша теорія — залежності фокусується на нейробіологічному впливі лікарських засобів та пояснює залежність від наркотиків у біологічному плані, друга теорія — психологічна, пояснює фокусування на поведінкових моделях та індивідуальних відмінностях та третя теорія — є соціокультурною, зосереджуються на поясненні культурних та етнічних факторах, які роблять залежність більш імовірною.

Загалом, серіали – це один із різновидів радіо- та телепрограм, особливістю якого є відтворення однієї історії через послідовні епізоди. До основних рис мильних опер та серіалів належать зображення типового життя головного героя, яка має багатосюжетні лінії, спокійний сюжет та фінал серії, який завжди має підіймати проблему та розповідається в наступному епізоді. Таким чином режисери «мельних опер» хотіли зацікавити слухачів у подальшому прослуховуванні. Оскільки серіали були призначені для домогосподарок, то і якість була низькою. Внаслідок цього з'являється негативний підтекст під час вживання терміну «мельна опера».

З розвитком індустрії серіалів, зростає якість та наповнення серіалів. Приріст популярності відбувається тому, що режисери надають перевагу естетичності картини. Серіали почали знімати імениті режисери, а грати в епізодах відомі актори. З'являється складний сюжет, різні жанри та підходи, сюжетні лінії, що створює динаміку та активний розвиток сюжету. Вирішальним моментом є факт, що змінюється час перегляду серіалів, якщо раніше індивіди дивились телесеріал в певний час та день, то зараз це не обмежується.

Завдяки перегляду серіалу глядач може «поринути» у віртуальне життя та втекти від своїх проблем, як наслідок буде переживати всі невдачі та успіхи головного героя. Ще однією причиною до перегляду серіалів може бути пізнавальна функція, бо індивід потрапляє в нові умови, епохи чи виміри й це спосіб знайти «справжнє» спілкування, яке відсутнє у реальному світі. Отже, популярність серіалів пояснюється через структури колективного архетипу.

За теорією Бурдьє про культурний капітал, то на звички перегляду серіалів впливає культурний капітал, адже він формує певні канони, яким необхідно слідувати, наприклад «Топ 100 найкращих серіалів». Найпоширеніші культурні сфери споживання є книги, фільми та серіали. Під час спілкування з друзями чи колегам формується канонічне бачення та як наслідок створюється легітимізована культура, що стає доступна всім верствам населення. Чим більша дана частка легітимної культури, тим більше з'являється всеїдство, що також впливає на формування залежності у індивідів.

Наразі, випускаються перші книги про перегляд серіалів «У наступних серіях. 55 серіалів, які варто подивитися», автор — Філіппов Іван, створюються та записуються подкасти на тему серіалів під назвою «У минулих серіях» від автора телеграм-каналу «Запасаємося попкорном» та головного редактора КіноПошуку Лізи Сурганової. Зараз на різних онлайн джерелах можна знайти перелік серіалів, які необхідно подивитись до 20, 30 років, за все життя чи ділять серіали за жанрами. Також у онлайн джерела The Village є щомісячна рубрика «15 серіалів квітня/лютого/січня» чи щорічна «165 серіалів за 2019 рік». Серіали починають відігравати важливу роль у становленні кожного індивіда та все активніше заміщають спілкування на реальне. Серіали з новою силою впливають на нашу реальність та відключають раціональне бачення, що відбувається. Через такий ефект серіали впливають на наш світогляд і доносять певну інформацію.

Залежність від серіалу чи телемарафон чи серіальний запій – (з англ. binge watching, binge-viewing, marathon-viewing) означає поведінкову практику перегляду декількох епізодів телевізійної програми у швидкій послідовності. Дослідники по різному визначають дане явище, одні як «перегляд мінімум трьох епізодів одного шоу», інші «двох або більше епізодів». Хоча немає єдиної думки щодо кількості, які становитимуть поріг цього явища, проте очевидно, що перегляд серіалів проходить як «*запій*», коли глядач кілька годин дивиться улюблене шоу. У листопаді 2015 року, словник Collins назвав «Binge watching» словом року.

Розглядаючи мотиви перегляду, то учасники фокус групи заявили, що для них є важливим той факт, що серіал їх *затягує* та, загалом, вони будуть шукати нового, якщо серіал не відповідає даному критерію. Важливим для них аспектом для перегляду серіалів є бажання *відпочити* чи *велика кількість вільного часу* куди подіти для них це приємне проведення часу. Що і підтверджує нашу гіпотезу, стосовно того, що респонденти дивляться серіали через бажання відпочити після робочого дня, як з якісної (фокус група) точки зору так і кількісної (анкетування) – 11,5% респондентів.

Під час проведення фокус групи виникало явище соціального аспекту, який також впливає на мотивацію перегляду. На звички перегляду впливають *рекомендації друзів*, підтвердили всі респонденти бо створюють *залученість та зтягнення* в серіал. Респонденти відмітили і той факт, що перегляд серіалів допомагає їм соціалізуватись серед однолітків, бо додає тему для загального обговорення та вони можуть поділитись власними співпереживаннями та думками. Також одна з респонденток зазначила, що їй було некомфортно, що всі її друзі подивились та говорять про серіал, а вона ні і саме через це вона сіла та подивилась серіал. Важливим аспектом є бажання індивідів соціалізуватись та знаходити контакт зі своїми друзями, що стимулює 6,6% у нашому дослідженні респондентів до перегляду. Про що і говорить Керр та Макензі (Kerr and Mackenzie) в дослідженні про дослідження мотивів групового спорту (2012). А також слова респондентів фокус групи, про те що їм це допомагає у комунікації, що і підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього.

Щодо мотивів перегляду, то респонденти переглядають серіали через бажання відпочити в кінці дня та розвантажитись (12%), також важливим фактором для перегляду серіалів складає сама сюжетна лінія серіалу, як зазнали учасники фокус групи, то для них це є вирішальним критерієм для перегляду. Присутність вільного часу впливає на кількість перегляду та індивіди внесли це як одним з мотивів перегляду. Майже 7% респондентів зазначили, що мотивація її перегляду пов'язана з тим, що вони у серіалах відчують «екшн, якого нема у реальному житті», про що говорять і Флаєль, Маураж, Каріла (Flayelle, Maurage, Karila) у дослідженні про надлишковий перегляд серіалів, що також підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього.

Розглянемо чи спростувались чи підтвердились наші гіпотези у дослідженні. За допомогою теоретичної літератури та досліджень колег з усього світу було сформовано п'ять гіпотез.

Гіпотеза №1. Мотивами перегляду є бажання відпочити від робочого дня. Було підтверджено кількісним методом, респонденти – 11,5%. А також фокус групою, цитата – *"Я дивлюся серіал, тому що я хочу відпочити; Дивлюсь*

я ... щоб відпочили мої мізки, душею відпочити; Серіали можна собі дозволяти дивитися щоб розслаблятися; Відпочити від важкого робочого дня. Плюс це гарний спосіб розвантажити голову". **Гіпотеза №2. Бажання соціально адаптуватись чинить вплив на формування мотивацій перегляду.** Важливим аспектом є бажання індивідів соціалізуватись та знаходити контакт зі своїми друзями, що стимулює 6,6% у нашому дослідженні респондентів до перегляду. Про що і говорить Керр та Макензі (Kerr and Mackenzie) в дослідженні про дослідження мотивів групового спорту (2012). А також слова респондентів фокус групи, про те що їм це допомагає у комунікації, що і підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього. **Гіпотеза №3. Перегляд серіалів супроводжується нездоровою їжею та алкоголем.** Перегляд серіалів йде паралельно з шкідливою їжею та алкоголем, що впливає на їх самопочуття в проекції, що і підтверджує нашу гіпотезу стосовно того, що перегляд серіалів супроводжується нездоровою їжею та алкоголем. А також, дослідження Флаєль, Мораж і Більє (Flayelle, Maurage and Billieux) говорять про такий вплив (2017). **Гіпотеза №4. Індивіди шукають в серіалах відтворення тих емоцій, яких їм не вистачає у реальному житті.** 6,6% респондентів зазначили, що мотивація їх перегляду пов'язана з тим, що вони у серіалах відчують «екшн, якого нема у реальному житті», про що говорять і Флаєль, Маураж, Каріла (Flayelle, Maurage, Karila) у дослідженні про надлишковий перегляд серіалів, що також підтверджує нашу гіпотезу стосовно цього. **Гіпотеза №5. Індивіди не вважають себе залежними від серіалів.** Лише 23,5% респондентів можуть назвали себе залежними від серіалів (поєднуючи відповіді «повністю погоджують» та «в цілому погоджуюсь») на противагу 71,8%. Та 10 з 13 респондентів було важко погодитись з тим, що вони мають залежність від перегляду серіалу, що і підтверджує нашу теорію стосовно того, що респонденти не вважають себе залежними від серіалів.

Проаналізувавши дані кількісним та якісними методами, то можна зробити висновок, що залежність від серіалів - це нова реальність, для кожного індивіда.

А тому все більше необхідно контролювати власний час та свідомо його використовувати.

Саме тому можна виявити певні рекомендації для зниження перегляду серіалів, а саме обмежити кількість епізодів, які індивід буде переглядати підряд чи зупинитись на половині та подумати чи дійсно необхідно дивитись далі. Як зазначали респонденти фокус групи, не потрібно починати ранок з серіалів, бо затягне та буде важко зупинитись, щодня складати план на день та виділяти обмежену кількість часу на перегляд.

З розвитком нових технологій з'явилась можливість обмежувати кількість хвилин проведених на певному сайті в день, в цьому може допомогти різні додатки для контролю та моніторингу час, наприклад, додаток "StayFocused". Також на телефонах з'явилась нова функція для моніторингу екранного часу, варто використовувати її також. Необхідно вимкнути "автовідтворення" на YouTube чи Netflix, щоб перегляд не став циклічним. А також всі респонденти зійшлись на тому, що варто проводити час з іншими людьми, адже справжнє спілкування надає більше можливостей, аніж перегляд нового серіалу. Також важливо робити перерви при будь якій справі, щоб кров мала можливість циркулювати, адже це допоможе запобігти багатьом захворюванням.

Дане дослідження дозволило нам виявити безліч факторів пов'язані з переглядом серіалів. Вивчення унікальних феноменологічних характеристик і симптомів необхідно для того, щоб покращити теоретичне обґрунтування даної тематики, щоб зрозуміти ці проблеми, що виникають поведінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Безпалько О. В. (2003). *Соціальна педагогіка в схемах і таблицях*. «Логос» – 134 с.

Гришин С. Є. (2017). Інтернет залежність молоді. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/internet-zavisimost-molodezhi/viewer>

Гузман О.А., Ляшенко Н.О. Комп'ютерна залежність підлітків. Режим доступу: <http://web.kpi.kharkov.ua/sp/guzman-o-a-lyashenko-n-o-komp-yuterna-zalezhnist-pidlitkiv/>

Кушнарєва І. (2013). *Як нас привчили до серіалів*. Логос -No 3 (93). – С. 15

Найєм М. (2018). *Культурний феномен "Три Престолів"*. Режим доступу до ресурсу: <https://www.youtube.com/watch?v=vV1OQ04zPwg&t=3117s>

Подушка А. Г. (2017). *Феномен серіалів в масовій культурі*. Вісник КНТЕУ.

Почепцов Г. (2014). *Телесеріали як медіакомунікації*. – Режим доступу до ресурсу: http://ms.detector.media/ethics/manipulation/teleserialy_kak_mediakommunikatsii/

Прес-реліз ЮНІСЕФ (2019). *«Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин»*. Режим доступу: <https://www.unicef.org/ukraine/esp2019>

Хитров А. (2015). *Серіали – це ключова форма сучасної культури*. Режим доступу: <https://postnauka.ru/talks/43769>

Акопов А. (2000). *Сериал как национальная идея*. Режим доступа: <http://old.kinoart.ru/archive/2000/02/n2-article1>

Гришин С., Е. (2017). *Интернет-зависимость молодежи*. Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/internet-zavisimost-molodezhi/viewer>

Пресс-релиз «Исследование GfK: Зависимость от технологий» (2017).
Режим доступа: https://www.gfk.com/fileadmin/user_upload/dyna_content/RU/Documents/Press_Releases/2017/GfK_Rus_Press_Release_Break-from-technology.pdf

Annalect (2014). *The impact of binge-viewing*. Retrieved from: <http://www.slideshare.net/asmolick/annalect-primary-research-the-impact-of-binge-viewing-final-7-102014>

Billieux J., Van der Linden M., Achab S., Khazaal Y., Paraskevopoulos L., Zullino D., Thorens G. (2013). *Why do you play World of Warcraft? An in-depth exploration of self-reported motivations to play online and in-game behaviours in the virtual world of Azeroth*. *Computers in Human Behavior*, 29, 103–109. doi:10.1016/j.chb.2012.07.021

Bourdieu, P. (1986). *The Forms of Capital*.

Flayelle, M., Maurage, P., & Billieux, J. (2017). *Toward a qualitative understanding of binge-watching behaviors: A focus group approach*. *Journal of Behavioral Addictions*, 6, 457–471. doi:10.1556/2006.6.2017.060

Flayelle, M., Maurage, P., Karila L. and other. . 2019. *Overcoming the unitary exploration of binge-watching: A cluster analytical approach*. Retrieved from: <https://akjournals.com/view/journals/2006/8/3/article-p586.xml>

Gábor, O., Bőthe, B., & Tóth-Király, I. (2016). *The development of the Problematic Series Watching Scale (PSWS)*. Journal of Behavioral Addictions, 5, 144–150. doi:10.1556/2006.5.2016.011 Retrieved from: <https://core.ac.uk/reader/78473930>

Griffiths M. (2005). *A 'components' model of addiction within a biopsychosocial framework*. Journal of Substance Use, doi: 10.1080/14659890500114359 Retrieved from: http://www.academia.edu/download/1970674/JSU_BPS_Addiction_2005.pdf

Hoeg N. (2019). *What Is an Internet Addiction?* Retrieved from: <https://www.addictioncenter.com/drugs/internet-addiction/>

Kerr J. H., Mackenzie S. H. (2012). Multiple motives for participating in adventure sports. Psychology of Sport and Exercise, 13, 649–657. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/257591976_Multiple_Motives_for_Participating_in_Adventure_Sports

Lettieri D., J., Sayers M., Pearson H., W. (1980). *Theories on drug abuse*. Retrieved from: <https://archives.drugabuse.gov/sites/default/files/monograph30.pdf>

Matyszczyk, C. (2016). *Binge-watching to blame for decline in sex says professor*. Retrieved from: <https://www.cnet.com/news/binge-watching-to-blame-for-decline-in-sex-professor-says/>

McQuail, D., J. Blumler & R. Brown (1972): *'The television audience: a revised perspective'*. Sociology of Mass Communication. London: Longman

MediaSapiens. (2018). «Залежність від ігор чи залежність від смартфонів? ВООЗ оновлює міжнародну класифікацію захворювань». Режим доступу: <https://ms.detector.media/it-kompanii/post/21451/2018-07-11-zalezhnist-vid-igor-chi-zalezhnist-vid-smartfoniv-vooz-onovlyue-mizhnarodnu-klasifikatsiyu-zakhvoryuvan/>

Netflix, 2013. «*Netflix Declares Binge Watching is the New Normal*». Retrieved from: <https://www.prnewswire.com/news-releases/netflix-declares-binge-watching-is-the-new-normal-235713431.html>

Netflix, 2015. «Caching Content for Holiday Streaming». Retrieved from: <https://netflixtechblog.com/caching-content-for-holiday-streaming-be3792f1d77c>

Netflix, 2020. «*How Netflix brings safer and faster streaming experiences to the living room on crowded networks using TLS 1.3*». Retrieved from: <https://netflixtechblog.com/how-netflix-brings-safer-and-faster-streaming-experience-to-the-living-room-on-crowded-networks-78b8de7f758c>

Parekh R. (2017). *What Is Addiction?* Retrieved from: <https://www.psychiatry.org/patients-families/addiction/what-is-addiction>

Pittman M., Sheehan K., (2015). *Sprinting a media marathon: Uses and gratifications of binge-watching television through Netflix*. Retrieved from: <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/6138>

Pontes H. M., Szabó A., Griffiths M. D. (2015). *The impact of Internet-based specific activities on the perceptions of Internet addiction, quality of life, and excessive usage: A cross-sectional study*. Addictive Behaviors Reports, 1, 19–25. doi: 10.1016.

Rosenberg K., P., Feder L., C. (2014). *Behavioral Addictions: Criteria, Evidence, and Treatment*.

Schramm, W., Lyle, J., & Parker, E. B. (1961). *Television in the lives of our children*. Stanford, CA: Stanford University (pp. 1-10).

Soap opera. Retrieved from: <https://www.britannica.com/art/soap-opera>

YouGov Omnibus. (2017). *58% of Americans binge-watch TV show*. Retrieved from: <https://today.yougov.com/news/2017/09/13/58-americans-binge-watch-tv-shows/>

Додаток А. Анкета дослідження

Мої вітання!

Мене звати Катерина Коршунова, і я проводжу збір даних для своєї дипломної роботи. Я створила цю анкету, щоб перевірити свої припущення про те, як серіали взаємодіють з нашим повсякденним життям.

Вашим відповідям гарантується конфіденційність! До індивідуальних анкет матиме доступ тільки дослідник, а результати опитування будуть подаватись лише в узагальненому вигляді, без використання окремих анкет.

Блок I. Загальні питання

1) Ви дивитесь серіали?

- a. Так
- b. Ні

2) Де Ви дивитесь серіали? (за необхідності оберіть декілька)

- a. На сайтах
- b. У соціальних мережах
- c. Через підписку на сервіс
- d. Скачую через торрент
- e. По телевізору

3) Як часто Ви дивитесь серіали?

- a. Один або кілька разів на день
- b. Один або кілька разів на тиждень
- c. Один або кілька разів на місяць
- d. Менш ніж раз на місяць

4) Тривалість перегляду серіалів протягом типового буднього дня ?

5) Тривалість перегляду серіалів протягом типового вихідного дня ?

6) Ви коли-небудь переглядали принаймні дві серії за один раз?

- a. Так
- b. Ні
- c. Важко сказати

7) Скільки серій Ви дивитесь у середньому за раз?

- a. 1-2
- b. 3-4
- c. 5-6
- d. 7+

8) Оберіть улюблений жанр серіалу (оберіть до 3)

- a. Бойовики
- b. Детектив
- c. Документальні
- d. Драма
- e. Еротика
- f. Жахи
- g. Історичні
- h. Комедія
- i. Мелодрами
- j. Пригодницькі
- k. Трилер

- l. Фантастика
- m. Інше _____

9) Напишіть Ваші улюблені серіали (до 3)

10) Що Вас спонукає до перегляду серіалів?

11) Які емоції у Вас викликає перегляд серіалу? (оберіть декілька)

- a. Відразу
- b. Гнів
- c. Депресію
- d. Зацікавленість
- e. Радість
- f. Сексуальне збудження
- g. Смуток
- h. Сором
- i. Щастя
- j. Інше _____

12) Якою мовою Ви зазвичай дивитесь серіали? (оберіть декілька за необхідності)

- a. Українською
- b. Російською

- c. Англійською
- d. Німецькою
- e. Французькою
- f. Інше _____

13) На яких гаджетах Ви зазвичай дивитесь серіали?

- a. Телефон
- b. Планшет
- c. Ноутбук
- d. Телевізор
- e. Інше _____

14) Де зазвичай Ви дивитесь серіали?

- a. Вдома
- b. Університеті
- c. У літаку
- d. Транспорті
- e. Торговому центрі
- f. Кафе
- g. Інше _____

15) Чи можете Ви назвати себе залежним від серіалу?

- a. Повністю погоджуюсь
- b. В цілому погоджуюсь
- c. В цілому не погоджуюсь
- d. Повністю не погоджуюсь
- e. Важко сказати

16) Де Ви знаходите нові рекомендації для перегляду нового серіалу? (оберіть декілька за необхідності)

- a. Рекомендації друзів
- b. Інтернет
- c. Онлайн ресурси
- d. Соціальні мережі
- e. Інше _____

Блок II. Залежність.

Дайте відповідь на 6 питань, вибравши одну альтернативну відповідь (від "ніколи" до "завжди"), яка найкраще описує Вас.

17) За останній рік ви часто подумав(ла), що необхідно звільнити більше часу для перегляду серіалів?					
18) За останній рік ви часто витратив(ла) набагато більше часу на перегляд, ніж спочатку планував(ла)?					
19) За останній рік ви часто дивився(ла) серіали, щоб зменшити відчуття тривоги, безпорадності та депресії?					
20) За останній рік ви часто хтось казав, що необхідно скоротити перегляд серіалів?					
21) За останній рік ви часто були неспокійні, якщо інші забороняли дивитись серіал?					
22) За останній рік ви часто ігнорували свого партнера(ку), членів сім'ї чи друзів через перегляд серіалів?					

Блок III. Соціально-демографічний блок

23) Ваша стать

- a. Чоловік
- b. Жінка

24) Ваш Вік (повних років)

25) Ваша Освіта

- a. Неповна середня
- b. Середня
- c. Середня-спеціальна
- d. Неповна вища
- e. Вища

26) Наразі Ви працюєте?

- a. Лише працюю
- b. Працюю та навчаюсь
- c. Лише навчаюсь
- d. Не працюю та не навчаюсь

27) Ви живете разом із батьками чи окремо від них?

- a. З батьками
- b. Окремо

ДЯКУЮ ВАМ ЗА УЧАСТЬ!

Додаток Б. Анкета учасника групового дослідження

1) Ваше ім'я та перша літера прізвища :

2) Ваша стать:

а. Чоловік

б. Жінка

3) Ваш Вік (повних років)

4) Ви дивитесь серіали?

а. Так

б. Ні

5) Тривалість перегляду серіалів протягом типового буднього дня ? (у хвиликах)

6) Тривалість перегляду серіалів протягом типового вихідного дня ? (у хвиликах)

7) Ви коли-небудь переглядали принаймні дві серії за один раз?

d. Так

е. Ні

f. Важко сказати

8)Чи можете Ви назвати себе залежним від серіалу?

- a.Повністю погоджуюсь
- b.В цілому погоджуюсь
- c.В цілому не погоджуюсь
- d.Повністю не погоджуюсь
- e.Важко сказати

ДЯКУЄМО ЗА ВАШІ ВІДПОВІДІ!

Додаток В. Сценарій фокус-групи

Добрий день пані та панове, хочу одразу ж подякувати за те, що погодилися брати участь у дискусії. Мене звати Катерина, я провожу збір даних для своєї дослідницької роботи. Сьогодні ми з Вами поговоримо на тему: Перегляду серіалів.

Також прошу Вашої згоди на диктофонний запис. Це необхідно для подальшої обробки отриманих даних, здійснення висновків.

Зібрані дані є конфіденційними, Ваші імена та особисті дані ні в якому разі не будуть використані. Всі дають зроду?

Отже, якщо всі дають згоду, то прошу Вас вільно висловлювати свої погляди та думки.

Ваша участь у дослідженні є дуже важливою!

Дякуємо!

Для найкомфортніших умов проведення інтерв'ю пропоную ознайомитись з кількома побажаннями:

- Відверто висловлювати думки;
- Поважати точки зору всіх членів дискусії;
- Слухати інших, не перебиваючи;
- Якщо з чимось не згодні, обов'язково про це наголошувати;

Почнемо,

1. Розкажіть будь-ласка про себе. Скільки Вам років? Чим Ви займаєтесь? Вчитесь чи працюєте? Як любляете проводити вільний час?

2. Чому Ви дивитесь серіали? Який Ви очікуєте ефект від перегляду?

3. Які найважливіші критерії у виборі нового шоу?

4. Як часто Ви дивитесь серіали?

5. Які емоції Ви зазвичай відчуваєте під час перегляду епізоду?

Чи відчуваєте Ви користь від перегляду?

6. Які Ваші звички та практики перегляду серіалів?

7. Ви зазвичай контролюєте свої сеанси перегляду? Чи не могли б Ви описати це?

8. Перегляд серіалу впливає на Вашу повсякденне життя?

Опишіть як саме.

9. Чи маєте Ви якісь правила перегляду? (наприклад, дивитись не більше 2 епізодів)

10. Чи вважаєте Ви себе «залежними від серіалу»? Якщо так, то як саме це проявляється.

Дякую Вам за цю дискусію, це були усі запитання.

Якщо Ви хочете щось додати або Ви щось згадали, то будь-ласка кажіть... ..

Отже, дякуємо Вам, що взяли участь у дослідженні, інформація, що Ви представили нам є дуже цінна.

ДЯКУЄМО! ГАРНОГО ВАМ ДНЯ!

Додаток Г. Перелік респондентів фокус груп

№	Стать	Вік	Тривалість перегляду серіалів протягом типового буднього дня ? (у хвиликах)	Тривалість перегляду серіалів протягом типового вихідного дня ? (у хвиликах)	Ви коли-небудь переглядали принаймн і дві серії за один раз?	Чи можете Ви назвати себе залежним від серіалу?
P1	Ж	18	30	120	Так	Повністю не погоджуюсь
P2	Ж	21	45	90	Так	Повністю не погоджуюсь
P3	Ж	19	90	150	Так	Повністю не погоджуюсь
P4	Ч	21	20	40	Так	Повністю не погоджуюсь
P5	Ч	21	60	120	Так	В цілому погоджуюсь
P6	Ж	21	360	720	Так	Повністю не погоджуюсь
P7	Ч	23	90	60	Так	Повністю не погоджуюсь
P8	Ж	20	40	180	Так	В цілому погоджуюсь

P9	Ж	20	200	300	Так	Повністю погоджуюсь
P10	Ж	21	0	45	Так	Повністю не погоджуюсь
P11	Ж	21	0	240	Так	В цілому не погоджуюсь
P12	Ч	22	60	60	Так	В цілому не погоджуюсь
P13	Ч	24	400	400	Так	Повністю погоджуюсь

Додаток Д. Перелік респондентів анкетування

№	Ви дивитесь серіали?	Ви коли-небудь переглядали принаймні дві серії за один раз?	Ваша стать	Ваш Вік (повних років)	Ваша освіта	Наразі Ви працюєте?	Ви живете разом із батьками чи окремо від них?
1	Так	Так	Жінка	20	Вища	Лише навчаюсь	З батьками
2	Так	Так	Чоловік	21	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
3	Так	Так	Чоловік	19	Середня	Лише навчаюсь	Окремо
4	Так	Так	Жінка	20	Вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
5	Так	Так	Жінка	20	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
6	Так	Так	Жінка	21	Вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
7	Так	Так	Чоловік	20	Вища	Лише працюю	Окремо
8	Так	Так	Чоловік	19	Вища	Лише навчаюсь	З батьками
9	Так	Так	Жінка	18	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
10	Так	Так	Жінка	19	Середня	Працюю та навчаюсь	З батьками
11	Так	Так	Жінка	18	Середня	Працюю та навчаюсь	Окремо
12	Так	Так	Жінка	18	Середня	Працюю та навчаюсь	З батьками
13	Так	Так	Жінка	18	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
14	Так	Так	Жінка	18	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
15	Так	Так	Жінка	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками

16	Так	Так	Чоловік	19	Вища	Лише навчаюсь	Окремо
17	Так	Так	Жінка	19	Середня-спеціальна	Працюю та навчаюсь	З батьками
18	Так	Так	Чоловік	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
19	Так	Так	Чоловік	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
20	Так	Так	Жінка	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
21	Так	Так	Жінка	22	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
22	Так	Так	Жінка	19	Вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
23	Так	Так	Чоловік	20	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
24	Так	Так	Жінка	19	Середня	Лише навчаюсь	Окремо
25	Так	Так	Жінка	21	Вища	Лише навчаюсь	З батьками
26	Так	Так	Жінка	20	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
27	Так	Так	Жінка	20	Середня	Працюю та навчаюсь	З батьками
28	Так	Так	Чоловік	21	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
29	Так	Так	Жінка	21	Вища	Лише навчаюсь	З батьками
30	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
31	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
32	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
33	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
34	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо

35	Так	Так	Чоловік	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
36	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
37	Так	Так	Жінка	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
38	Так	Так	Жінка	20	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
39	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
40	Так	Так	Чоловік	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
41	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
42	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
43	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
44	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
45	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
46	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
47	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
48	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
49	Так	Так	Жінка	22	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
50	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
51	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
52	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
53	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками

54	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
55	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
56	Так	Так	Жінка	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
57	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
58	Так	Так	Чоловік	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
59	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
60	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
61	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
62	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
63	Так	Так	Жінка	20	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
64	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
65	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
66	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
67	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
68	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
69	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
70	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
71	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
72	Так	Так	Чоловік	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками

73	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
74	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
75	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
76	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
77	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
78	Так	Так	Чоловік	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
79	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
80	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
81	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
82	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
83	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
84	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
85	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
86	Так	Так	Жінка	20	Середня	Працюю та навчаюсь	З батьками
87	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
88	Так	Так	Чоловік	20	Середня	Працюю та навчаюсь	З батьками
89	Так	Так	Жінка	22	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
90	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
91	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо

92	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
93	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
94	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
95	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
96	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
97	Так	Так	Жінка	18	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
98	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
99	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
100	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
101	Так	Так	Чоловік	19	Середня	Не працюю і не навчаюсь	Окремо
102	Так	Так	Чоловік	20	Середня- спеціальна	Лише навчаюсь	Окремо
103	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
104	Так	Так	Чоловік	22	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
105	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
106	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
107	Так	Так	Жінка	21	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
108	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
109	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо

110	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
111	Так	Так	Жінка	22	Неповна вища	Лише працюю	Окремо
112	Так	Так	Чоловік	18	Вища	Лише працюю	Окремо
113	Так	Так	Чоловік	20	Неповна середня	Лише навчаюсь	Окремо
114	Так	Так	Жінка	26	Вища	Лише працюю	Окремо
115	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
116	Так	Так	Чоловік	22	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
117	Так	Так	Чоловік	19	Середня	Лише навчаюсь	З батьками
118	Так	Так	Чоловік	23	Неповна вища	Лише працюю	Окремо
119	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
120	Так	Так	Чоловік	19	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
121	Так	Так	Жінка	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
122	Так	Так	Чоловік	20	Неповна вища	Лише навчаюсь	Окремо
123	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
124	Так	Так	Жінка	20	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	З батьками
125	Так	Так	Чоловік	22	Вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
126	Так	Так	Чоловік	19	Неповна вища	Працюю та навчаюсь	Окремо
127	Так	Так	Жінка	18	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками
128	Так	Так	Жінка	18	Неповна вища	Лише навчаюсь	З батьками

Додаток Е. Повний перелік згадувань серіалів

Улюблений серіал	Кількість згадувань
Гра Престолів (Game of Thrones)	18
Шерлок (Sherlock)	15
Заточені кепки (Peaky Blinders)	13
Статеве виховання (Sex education)	12
Друзі (Friends)	11
Як я зустрів вашу маму (How I met your mother)	10
Теорія великого вибуху (The Big Bang Theory)	8
Доктор Хто (Doctor Who)	8
Справжній детектив (True Detective)	8
Чому жінки вбивають (Why Women Kill)	7
Чорне дзеркало (Black Mirror)	7
Пуститися берега (Breaking Bad)	6
Безсоромні (Shameless)	6
Картковий будинок (House of Cards)	6
Пліткарка (Gossip Girl)	6
Бруклін 9-9 (Brooklyn Nine-Nine)	6
Твін Пікс (Twin Peak)	5
Секс і місто (Sex and the City)	5
Менталіст (The Mentalist)	4
Відьмак (The Witcher)	4
Сором (Skam)	4

Форс-Мажори (Suits)	4
Ти (You)	4
Відчайдушні домогосподарки (Desperate Housewives)	4
Як уникнути покарання за вбивство? (How to Get Away with Murder)	4
Доктор Хаус (House, M.D.)	3
Вікінги (Vikings)	3
Мандалорець (The Mandalorian)	3
Дуже дивні справи (Stranger Things)	3
Помаранчевий- хіт сезону (Orange is the new black)	3
Дивовижна місіс Мейзел (The Marvelous Mrs. Maisel)	3
Сотня (The Hundred)	3
Це - ми (This Is Us)	2
Рік та Морті (Rick and Morty)	2
Перші Ластівки	2
Касл (Castle)	2
Якось у казці (Once Upon a Time)	2
Ранкове шоу (The Morning Show)	2
Зоряні ворота (Stargate)	2
Оповідь служниці (The Handmaid's Tale)	2
Молодий Папа/Новий Папа (The New Pop)	2
Суспільство (Society)	2
Рівердейл (Riverdale)	2
Царство (Reign)	2

Тьма (Dark)	2
Мажор	2
Величне століття. Роксолан	2
Надприродне (Supernatural)	2
Велика маленька брехня (Big Little Lies)	2
Вічність (Forever)	2
Дикий захід (Westworld)	2
Клініка (Scrubs)	2
Фарго (Fargo)	2
Мишоловка для кота (Мышеловка для кота)	2
Свати (Сваты)	2
Молодіжка (Молодёжка)	2
Клан Сопрано (The Sopranos)	2
Кінь БоДжек (BoJack Horseman)	2
Люцифер (Lucifer)	1
Анатомія пристрасності (Greys anatomy)	1
Тринадцять причин чому (Thirteen Reasons Why)	1
Агенти Щ.И.Т. (Agents of S.H.I.E.L.D.)	1
Рагнарок (Ragnarök)	1
Флеш (The Flash)	1
Обмани мене (Lie to Me)	1
Пригоди Мерліна (Merlin)	1
Життя і пригоди Мішки Япончика (Жизнь и приключения Мишки Япончика)	1
Нарко (Narcos)	1
Халібар (Haliba)	1

Месія (Messiah)	1
Погань (Fleabag)	1
Вініл (Vinyl)	1
Реванш (Reveng)	1
Числа (Numb3rs)	1
Поза (Pose)	1
Зошит смерті (Death note/ デスノート)	1
Розкажи мені казку (Tell me a story)	1
Бульварні жахіття (Penny Dreadful)	1
Ейфорія (Euphoria)	1
Ходячі мерці (The Walking Dead)	1
Офіс (The Office)	1
Кінець і***ого світу (The End of the F***ing World)	1
Мост (Bron)	1
Всі жінки відьми (Charmed)	1
CSI: Місце злочину (CSI: Crime Scene Investigation)	1
Видозмінений вуглель (Altered Carbon)	1
Сорвиголова (Daredevil)	1
Агенти А.Н.К.Л. (The Man From U.N.C.L.E.)	1
Двійка (The Deuce)	1
Безумці (Mad Men)	1
Маніфест (Manifes)	1
Циганк (Gypsy)	1
Чорнобиль	1

Зоряні війни (Star War)	1
Первородні (The Originals)	1
Вовчєня (Teen Wolf)	1
Мільйонер (Billions)	1
Убивство на пляжі (Broadchurch)	1
Життя матрьошки (Russian Doll)	1
Санта барбара (Santa Barbara)	1
Розчарування (Disenchantment)	1
Утриманки (Содержанки)	1
Американські боги (American Gods)	1
Амнезія (Absentia)	1
Дитинство Шелдона (Young Sheldon)	1
Аббатство Даунтон (Downton Abbey)	1
Краще місце (The Good Place)	1
Кухня	1
Таємниці Гравіті Фолз (Gravity Falls)	1
Парки і зони відпочинку (Parks and Recreation)	1
Пожежники Чикаго (Chicago Fire)	1
Американська історія жахів (American Horror Story)	1
Дракула (Count Dracula)	1
Невідома Україна	1
Поганці (Misfits)	1
Патріл Мелроуз (Patrick Melrose)	1
Пуаро Агати Крісті (Agatha Christie's Poirot)	1
План втечі (Prison Break)	1

Рей Донован (Ray Donovan)	1
Світляк (Firefly)	1
Людина у високому замку (The Man in the High Castle)	1
Краще дзвонить Солу (Better Call Saul)	1
Дві з половиною людини (Two and a Half Me)	1
Містер робот (Mr. Robot)	1
Спадок (Legacies)	1
Кріпосна	1
Жіночий Лікар	1
ІП Пирогова (ИП Пирогова)	1
Разом	331

Додаток Ж. Стенограма фокус групи №1**ФГД І.****Дата - 22.04.2020****Час- 19:00.****Тривалість - 80 хвилин.**

М- Добрий день пані та панове, хочу одразу ж подякувати за те, що погодилися брати участь у дискусії. Мене звати Катерина, я провожу збір даних для своєї дослідницької роботи. Сьогодні ми з Вами поговоримо на тему: Перегляду серіалів. Також прошу Вашої згоди на диктофонний запис. Це необхідно для подальшої обробки отриманих даних, здійснення висновків. Зібрані дані є конфіденційними, Ваші імена та особисті дані ні в якому разі не будуть використані. Всі дають згоду?

P1,2,3,4,5,6,7 -Так, даю згоду!

М- Отже, якщо всі дають згоду, то прошу Вас вільно висловлювати свої погляди та думки. Ваша участь у дослідженні є дуже важливою! Дякуємо! Для найкомфортніших умов проведення інтерв'ю пропоную ознайомитись з кількома побажаннями: відверто висловлювати думки, поважати точки зору всіх членів дискусії, слухати інших, не перебиваючи, якщо з чимось не згодні, обов'язково про це наголошувати. Почнемо, розкажіть будь-ласка про себе. Скільки Вам років? Чим Ви займаєтесь? Вчитеся чи працюєте? Як любляєте проводити вільний час? Хто хоче розпочати першим?

P1 - Давайте я! Мене звати Марина. Мені 18 років Я навчаюсь на другому курсі в Могилянці і паралельно працюю SMM-ницею та фрілансеркою. Я саме та людина “которая сидит в кафешках и ничего не делает за ноутбуком”- це якби я. Як я люблю проводити свій вільний час? Ну вообщее, коли у мене нормальне

життя, не не вот это заточение в мене майже немає вільного часу, тому що в мене то навчання, то робота та й ще якісь активітис в Могилянці, але коли в мене є вільний час, то я дуже люблю танці, особливо, якщо це якийсь танці з друзями у якомусь класном та вісьолом містечку, когда нібудь в п'ятницю да под веселый напиток, вот. Шучу. Да это можно говорить ? Законно? (сміється)

Р4 - Ты уже дала согласие.

М- Все Конфіденційно!

Р1- А якщо серйозно, то я люблю французьку мову, ходжу на курси - це відпочинок, коли я займаюсь цією штукою, дуже люблю читати, вот такая вот я. Ну и конечно люблю смотреть сериалы- это важная тема, проте не так часто як хотілось

М- Добре. Хто наступний?

Р6- Нууу..., давайте може я спробую, ну добре, вітання ще раз! Мене звати Ксеня. Я вже четвертокурсниця Могилянської академії. Я до сих пір не можу в це повірити. Не вилетіла ще звідси, сподіваюсь випуститися, сиджу на карантині вдома і нічого майже не роблю, намагаюся писати диплом, але поки, що не йде. Не працюю, на вулицю вже не виходила три з половиною тижнів, але пасок наїлася. Думаю, коли треба буде вийти на вулицю в двері не влізу, але це інша річ. Дивлюсь серіали, проте наразі нічого не можу знайти, не знаю, нема натхнення чи ще щось, проте я їх обожнюю. Вже забула коли останній раз читала, але нічого намагаюся боротися з прокрастинацією. Це все.

М- Дякую!

Р4 - Наступний то може я? Мене звати Артур, мені 21 рік. Я зараз навчаюсь в Польщі в Краківській політехніці на першому курсі, поки що нічого цікавого в житті не трапляється, якби карантин ставить все на своє місце і сидим всі дома. З хати практично не виходжу, але виходить якось вчитися, поки все так собі, конечно. Заставити себе робити щось складно... Чим займаюся у вільний час? Дуже різним, дуже люблю дивитися YouTube і деколи, люблю дивитися

серіали, але це не так часто. Чогось хотілось би більше дивитись, але не виходить, напевно, це все.

М- Дякую, хто наступний?

Р3 - Ну... я наступна, ок. Мене звати Аня, мені 19 років. Я навчаюся на другому курсі в Могилянці і також працюю, викладачем англійської мови і репетитором з математики, тобто всім по трошки. Короче, вільний час? Його зазвичай не дуже багато, але взагалі люблю читати, дивитися серіали, загалом якось так. В принципі дуже люблю займатися чимось новим і потім перекидати на півдорозі, в принципі з серіалами буде теж саме все. Дякую!

М- Дякую вам!

Р2- Могу я ладно, Привет! Слышишь, да? Всё нормально? Меня зовут Настя, мне 21, да, печально. Я учусь в Киевском Международном университете на психологии. Вот, да, будущей психолог. Я люблю в принципе всё, от катание на роликах до смотреть сериалы, телевизор. Всякие фильмы, не знаю. Но с карантинном у меня нет времени смотреть сериалы, сейчас я их совсем не смотрю. Вот-вот, а работаю я организатор детских праздников и дней рождений, вот, устраиваю деткам праздник, но сейчас я ничего не делаю. Вот так вот. Конец.

М - Добре, дякую вам!

Р5 - Думаю, что сейчас смогу я. В таком случае, окей, я Валера, учусь в Могилянке, 4 курс. Люблю как и другие ребята здесь присутствующие разного понемножку. А вот в эти пару недель больше всего люблю лежать на диване, чем и продолжаю заниматься и сейчас как-то так как всё.

М - Дякую вам!

Р7- Мене чути? Щось з мікрофоном було. Мене звати Паша, я навчаюся теж в Краків і політехніці як Артур, на спеціальності інформатика ну ... Мабуть тому, що мені вже давно подобається ця галузь і саме тому я вирішив з цим пов'язати своє життя. В свій вільний час люблю розв'язувати задачі і подорожувати, чим я займаюсь зараз.

М - Дуже вам дякую, отже можна побачити, що всі люблять переглядати серіали. А яка ваша мотивація? Чому в їх дивитись, що вас заохочує до перегляду?

Р1 - Можна, ми так і будемо говорити по черзі? Чи як? Я люблю дивитись серіали, тому що мені хтось поради, що це класний серіал або і я десь прочитала про це. Що це має бути? Щось цікаве, вот, але немає, що я сиджу така і вот треба подивитися серіал, тому що треба. Ти дивишся серіал, тому що впевнена в сюжеті, що він буде цікавим і це тобі щось дасть або це реально, якщо в тебе є час вільний і тобі немає, що з ним зробити, то ти така, “Чому не подивитись серіальчик?” , проте якщо це якісь легкий серіал, то я можу коли собі готую сніданок, лівим оком правим вухом слухати серіал і робити собі якусь яєчню, умовно кажучи.

Р3-Загалом, я дивлюся серіал, тому що я хочу відпочити. Хочу дивитися щось таке не навантажене, щось легке комедійне або просто типу, без сюжетне або там, де одна серія- це одна історія і тобто це відпочинок для мене і мотивація. Щоб розгрузити мозок і не про що не думати, умовно кажучи, 40 хвилин.

Р6- Можна я скажу так? Я загалом обожаю дивитись серіали. Дивлюсь я їх з багатьох причин: по-перше як обидві мої колежанки зазначали, все щоб відпочили мої мізки, душею відпочити і для того, щоб спробувати щось нове, наприклад мене цікавить серіал про середньовіччя там, хочу більше дізнатися про цю епоху, через це я можу подивитись серіали. Хочеться також поржати, немножечко, ну вот, відпочити і щось нове дізнатись. Власне, це мене наштовхує дивитись серіали і при чому я люблю, коли багато серій і багато сезонів.

М - Хто ще має таку точку зору чи кардинально іншу?

Р2- Я смотрю сериалы когда мне нечего делать и когда у меня есть свободное время и плюс больше ничего смотреть именно из интересных фильмов, то можно посмотреть какой-то сериал или же пересмотреть какой-то сериал, потому что есть такие, что достойные пересмотра. А так, в принципе,

если тебе есть что делать, то сериалы немного отвлекают и мешают, ну мне так кажется.

М- А які це? Що можна переглядати кілька разів?

P2- Сложный вопрос (сміється) сейчас я не вспомню, к сожалению, но такие как “Друзья” . Вы по-любому все смотрели, пересматривать и смотреть.

P1 - Я думаю, поінт (з англ -point) в тому що є серіали, які тебе розвантажують, ось по типу “Друзів” або “Секс у великому місті” або тощо. Вони легкі і ти можеш поставити цей серіал на паузу і не втратиш чогось важливі, якщо пропустиш десять хвилин. Але є такі серіали “Карточный домик”, “Острые козырьки ” і коли ти там, ну ти не можеш піти, тому що сюжет настільки цікавий, що ти весь у цьому серіалі. Або як “Чорне дзеркало” наприклад, ти можеш подивитись одну серію як фільм ввечері. Хочеться подивитись щось цікавеньке і чому ні.

М- А що інші думають?

P5 - У меня мотивация во многом, в том числе с тем чтобы поддерживать свой уровень английского. Всегда смотрю на английском с субтитрами и я вроде понимаю, что сериалы можно себе позволять смотреть чтобы расслабляться. Но вот всё же, засела во мне установка что потратить на одно произведение столько времени... я не могу себе позволить. Поэтому, смотрю на англе, чтобы мне было за одно полезно и как мне кажется от этого польза есть.

P4 - Я погоджуюсь, що в деяких серіалах - є історія і тебе це цікавить, і ти можеш подивитись перших три серії. Тебе затягне настільки, що ти можеш за два дні подивитися 8 сезонів і тобі буде нереальності цікаво чим закінчиться ця історія. А також, як вона буде розвиватися от я можу дивитися тільки такі серіали. Наприклад, можу подивитися перших 2-3 серія, але якщо мене не затягне, то я не буду їх далі дивитися, бо мені не буде дуже цікаво, а от коли сюжет зачепив, то я можу дивитися декілька разів цей серіал, навіть якщо в ньому 10 або 12 сезонів. У мене немає такої установи, що де серіал для розгрузки. Є серіали, щоб дивитися повністю, наприклад сконцентровано, але

мене більше цеpleяє історія, яка дуже подобається, якщо вона є і дуже гарно пророблена.

М - А інші які мають мотивації? Павло? Аня?

Р7 - Я можу сказати, що я погоджуюсь з Артуром. Я також не поділяю серіали на ті від яких можна розслабити чи сконцентруватися, але мені подобаються серіал з захоплюючим сюжетом. Тобто мій улюблений жанр - це детективи, тому що я впевнений, якщо там щось почнеться, то мене це захопить з великою ймовірністю і швидше за все я цей серіал подивлюся підряд декілька днів та до кінця. А щоб такий серіал знайти, то мені його радять друзі.

М - Чи правильно я вас зрозуміла, спочатку ви знаходите певний жанр, а з нього серіали ? Чи яким чинном ?

Р7- Взагалі мені серіали радять друзі. Я так рідко коли шукаю, бо краще я подивлюсь якийсь фільм, який я знаю, що він буде максимум півтори години йти і буду впевнений, що це займе меншу кількість часу. Але якщо мені радять серіал друзі, то буду дивитись, але це вже залежить від наскільки він цікавий буде, бо якщо ні, то лише дві- три серії, якимось так.

М - Дякую, можливо ще хтось хоче щось додати?

Р3 - Я хочу погодитись, що це корисно для мови. Як ти вивчаєш іноземну, наприклад англійську або якщо ти починаєш якусь нову мову вивчати, то можна просто знайти в іншій озвучці, багато серіалів або в оригінальній, типу наприклад, в Німеччині якийсь серіал зробили або наприклад, воно дуже корисно для такої розмовної мови чути як вони говорять, акценти чи щось таке інше.

М- Дякую, а ось Павло зазначив, що його критерії вибору серіалів можуть бути побудовані за рахунок певного жанру чи рекомендації друзів. Чи маєте ви якісь критерії до вибору?

Р1- Я погоджуюсь з Павлом, що мені дуже часто радять серіали якісь друзі чи я читаю анотацію до серіалу і вона мене якимось зацікавлює, то я скоріш за все, його перегляну. У мене є ще такий критерій, що я не дуже люблю якісь серіали які дуже довгі на 10 сезонів де у кожному сезоні по 33 серії і мене частіше не вистачає на повноцінний перегляд такого серіалу- це перше. А друге, мені

також дуже подобається жанр детективу чи чогось такого і вот, якщо детектив буде довгий.. ось останній серіал який я дивилась це серіал “Міст” (“Мост”) але не американський, а датський і це було дуже прикольно, він насправді не такий короткий, але бляха він такий цікави, що я дивилась його по 4 -5 серій, бо мені було цікаво, що буде далі. Тому велику роль грає, коли починаєш дивитись чи затуляє тебе серіал і жанр, але першочерговий поштовх- це рекомендація друзів чи я прочитала анотацію і мене це зацікавило.

М- Дякую!

Р3 - Я не знаю, я не так часто слідую порадам своїх друзів, бо вони дивляться те що мені, зазвичай не подобається. Але я орієнтуюсь на жанри та так би мовити, на тематику, тобто жанр це може бути комедія чи щось інше, а жанр , як казала Ксенія, то мені цікавий історичний період то я хочу про нього більше дізнатися. Тому я берусь за серіал, а не берусь за якусь документастику чи читати якісь важкі книги, бо в серіалі може бути не дуже достовірно, але набагато цікавіше і я буду мати якесь уявлення про це.

Р6- Моїми критеріями особисто, є зазвичай, не поради друзів, то якось так вийшло, що я зі своїми друзями дуже рідко говорю про серіали. Якщо мені хочеться подивитись, то гугл в допомогу, як любить казати моя мама, чуть що, то вона каже: “Не запитуй у мене, а питай у гугла” і я просто вбиваю, наприклад “Топ крутих серіалів” чи просто “Серіали” і дивлюся. Читаю анотацію, якщо мені подобається, то я продовжую дивитися серіали. А якщо сподобалась і серія, то я продовжую дивитися, але інколи друзі мені радять і одна порада була дуже вдалою. Так наприклад, останнього разу я дивилась серіал за порадою моєї найкращої подруги “Чорнобиль” від НВО, знаєте ж такий ? Чули? То мені дуже сподобалось, я не могла відірватись. Я його і на ніч пізно дивилась, і коли щось готувала, але зазвичай я сама шукаю серіали.

Р4 - Как бы, в принципе, я со всеми согласна (сміється) советы друзей это реально важно. Ведь многие из них могут посоветовать реально стоящие, но тем не менее стоит и самой найти. Например, я не люблю ужастики, вот ужастики - это совершенно не мое. Поэтому, когда я выбираю сериалы, я стараюсь выбрать

легкое, то с чего можно посмеяться возможно в некоторых местах поплакать, но тяжелые психологические - нет, я не люблю.

P5 - У меня достаточно разные критерии могут быть. Почему я выбираю тот или иной сериал, то есть нету какой то привязки, что я слушаю советы друга или жанр. Единственная привязка к жанрам - это главное, что бы не был ситком, я не люблю ситкомы, а так все что угодно другое. Это может быть один раз совет друга, другой раз на кинопоиске где-то что-то мелькнуло похоже на фильм или сериал что мне понравился, а следующий раз это может быть что я почему-то, перехожу по ссылке какой -то дурацкой “10 крутых сериалов”. Редко, но иногда там бывает годнота или есть какой-то ближайший список, что я хочу посмотреть с тем что я знаю режиссера, который меня интересует, чтобы лучше ознакомиться с его творчеством. Критерии могут быть достаточно разные или вот например, у меня нет привязки к какому то конкретному критерию.

P4 - Я також погоджуюсь, що у мене немає якогось сталого критерію звідки надходять серіали, вони надходять з різних джерел: соціальних мереж, від порад друзів. В основному- це поради друзів, я дивлюсь серіал, якщо він мені подобається, то я дивлюсь його далі. З соцмереж, я також часто бачу якісь назви серіалів, але я в основному не спиймаю це за поради, але може якщо подивитися опис серіалу, наприклад на “Кинопоиску” чи ще десь, перечитати анотацію серіалу, але в основному від друзів.

М- Загалом, як часто ви дивитесь серіали?

P4 - Якщо мені серіал дуже сподобався, дуже-дуже сподобалась історія, то я можу дивитись в день легко по-декілька серій, тобто до 5 серій в день. Якщо зацікавить серіал та історія. Якщо це серіал який я дивлюсь час від часу, то десь, може, декілька разів на тиждень у вечері, щоб подивитись замість фільму та продовжити дивитись який мене наче трохи зацікавив, взагалі декілька разів на тиждень. Цілий тиждень можу дивитись один серіал.

P2 - Раз в місяць.

P6 - Жиза.

P2- То сразу весь сезон и хватит.

P1 - У мене це дуже ситуативно. Це залежить знову ж таки, від серіалу та кількості вільного часу, наприклад зараз на карантині, зранку я можу дивитись якусь 99 серію 98 сезону “Сексу у великому місті”, бо знову ж таки, так серії не пов'язані, а воно на фоні грає, а коли я дивилась “Місто”, то це було по чотири серії в день, проте в той час- це було навчання, куча дедлайнів, але я не могла від нього відволіктись, тому це залежить від кількості вільного часу та наскільки цікавий серіал.

P6 - Про себе можу сказати, що це в принципі десь так. Якщо в мене немає якихось робіт, то я можу як прокинутись і зробила сніданок, так і дивитись серіал до пізньої ночі, майже безперервно і навіть більше. З 10 ранку до 2-3 ночі, якщо немає ніяких завдань, а коли є постійно робити якісь роботи (дедлайни, есе, диплом), то зазвичай я знаходжу 2-3 години, але пізно вночі.

P3- Я більше роблю такі набіги, грубо кажучи- один день, коли я можу включити подивитися цілий сезон і ми закрили це питання на наступний тиждень, бо протягом тижня не так легко знайти якісь 2 години. Я знаю, якщо я почну, то можу туди звалитися і весь день закінчується на тому, що я ввімкнула першу серію. Тому я намагаюсь це робити на вихідних, коли я знаю що в мене є час.

P7 - Загалом, я хотів додати, що я не так часто люблю дивитись серіали, більше ютуб. Проте, якщо цікавий серіал, то можу собі дозволити приділити вечером з години сьомої та дивитись серіал. Дивлюсь поки не захочу спати.

P6 - (сміється)

P7 - Ось так дивлюсь, проте хочеться щось інше поробити, позайматись чи погуляти, а ось серіали все вечером .

P1 - Я погоджуюсь, я так частіше дивлюсь серіали ввечері чи пізно вночі, щоб вони не крали день, бо якщо він цікавий, то тебе затягне і ти будеш його дивитись ввечері і вночі, не будеш спати, ну короче так, але да.

P6 - Знаєш, у тебе гарна сила волі, у мене так не виходить. Я спокушаюсь зранку.

P1 - От , бачиш, треба виділяти. Бачиш цікавий серіал, то зранку взагалі не треба підходити до ноутбу і не дививтись туди, бо бах і дня немає.

P3 - Треба вимкнути інтернет, вирвати кабель і все його [серіалу] не існує.

P6- Дуже кардинально.

P5- Если раньше у меня бывало такое, я марафонил сериал и по 7 часов. Мог всматриваться, то на протяжении последнего года я достаточно себя в этом плане контролирую и как некоторые ребята до меня, ночью смотрю часика полтора два и даже, если мне очень интересно, то лучше остановится и на дольше растянуть это удовольствие. И будет больше ночей когда я буду этим наслаждаться и марафонить сериалы весь день - такого уже давно не было со мной.

М- Ви зазначили, що перегляд серіалів впливає на ваше повсякденне життя, тобто ви можете жертвувати сном, дедлайнами, ще чимось?

P1- Ну типу, я можу пожертвувати нормальним сном, дедлайнами- ну так десь там да, але більше сон. Ось на днях, я лягла, типу, о третій ночі, бо дивилась серіал з 10-12, а мені треба було вставати о 7, тому що я мала дедлайн з однієї важливої роботи, от і вийшло що я проспала лише 4 години, проте я додивилась серіал до кінця, тому що він був дуже цікавий.

P3 - Я можу спокійно жертвувати сном, дедлайнами намагаюсь не жертвувати. В тому плані, я можу собі сказати, що пишу роботу за півгодини нууу... Так 20 хв на роботу і пішла дивитися, але в мене немає такої ситуації, що я можу відкласти зустріч з друзями чи посидіти з рідними і сидіти дивитись серіал - от такої ситуації точно не має. Це скоріше сон і особистісні речі, не спати не поїсти, а те що стосується тільки мене.

P2- Ну сейчас они никак не влияют, потому что я сейчас их особо не смотрю. А вот раньше, это наверное еще школьно время, то это ночью до 4 утра. Сериал “Сплетница”, ребята.... (всі сміються). Это просто смотреть не пересматривать... Вот тогда, да, никакая домашка, никакой сон, тебе это все интересно ты все смотришь, волнуешься за героев, а сейчас честно, они не играют в моей жизни большой роли. Ну чисто, если мне совсем нечего делать,

то да я могу посмотреть 1-2 серии там может 3, но если я захочу спать то я пойду, даже если он будет интересный пусть останется 20 мин и я хочу посмотреть чем закончится, но я все таки его останавливаю и буду спать может додумывать что там дальше и уже на утро буду смотреть и гадать правильно я думала или нет.

Р6 - Я зазвичай, жертвую своїм сном намагаюсь, мучаюсь-мучаюсь поки не починаю носом клювати в планшет, в прямому сенсі цього слова. Тоді значит потрібно лягати, але так я можу не поїсти, не попити води, навіть не почистити зуби, у мене і таки було. Інколи можу пожертвувати дедлайнами, але це більше залежить від роботи. Якщо я наприклад знаю, що я її напишу за годину, то можу забити, а якщо ні, то не буду жертвувати навчання. На друзях у мене це ніколи не сказувалось, я завжди хотіла гуляти. Як тільки пропонували, я така “наканецта ура!” і збиралась, але інколи навіть хороша погода мене не звабить піти погуляти. Хочеться травень-червень, походи в макдональдс, не могли мене звабити піти погуляти, таке було, серіал був перш за все, важливішим.

Р4 - Я також можу спокійно жертвувати такими речами як сон, тому що спати завжди встигнеш, а якщо ти дивишся серіал який тебе затягує, потім це вже година дванадцята- перша, а тобі цікаво чим закінчується сезон. Я вже не говорю про серіал, хоча б сезон, якщо я не подивлюся чим закінчується сезон, то не зможу заснути. Наступний день піде просто “коту под хвост”, мені багато цікавіше все таки додивитись серіал, через це я дійсно можу не поспати . Дедлайнами я не думаю що жертвував, тому що сон, то можна поспати, а от дедлайн не наздоженеш . Тому звичайними речами я можу пожертвувати, але не відповідальною якоюсь роботою.

Р7 - Я також хотів сказати, що чимось жертвувати я не буду, а краще розтягнути задоволення на довше, але сном я готовий жертвувати заради серіалів.

Р5 - Я тоже, не особо чем-то жертвовал, когда смотрел сериал то есть у меня в целом даже на карантине чуть поехавший режим дня, поэтому я в любом случае лягу спать в три в лучшем случаи и это вне зависимости буду ли я смотреть сериал. Могу лечь в три и не смотреть сериал, а могу и в четыре

потому что буду смотреть фильм, буду в ютуб втыкать. У меня скорее это не времяпровождение, а время потребления контента, фильм унесет меня на полтора часа, а сериал на шесть затянуть, просто смотрю контент в одном промежутке времени и особо ничем не жертвую. Как и говорили, если я захочу спать, то не буду до утра сезон досматривать.

М -Було сказано, що під час перегляду серіалів ви хвилюєтесь за героїв, співпереживання, можливо ви ще якісь емоції відчуваєте під час перегляду?

Р6 - Ооо, співпереживання це точно, я можу сказати, що дуже глибоко проникаюся головним героєм і навіть другорядними. Може бути таке, що я впадаю в депресію на деякий час через це, дуже сильно привязуюся. Відчуваю і радість, і гордість, і сум , як наприклад мені було школа, не знаю чи всі тут любителі Марвел “залізної людини” Тоні Старка, проте коли я дізналась, що його в одному з фільмів вб'ють, то я дуже засмутилась та не хотіла дивитись цей фільм і не дивилась, адже не дуже приємно, бо я до нього надто сильно привязалась. А взагалі я люблю Марвер, а ці переживання прив'язаність до героя, то мене змушує не дивитися серіал. Так, я відчуваю великий спектр емоцій коли дивлюся серіали, фільми насправді.

Р3- Я загалом починаю відчувати дуже сильні емоції коли я змогла проасоціювати себе з головним героєм, тобто якщо він висловлює ті можливо думки які в мене думки які на цей період, проскакують і я бачу себе у ньому, навіть якщо це чоловічий персонаж, це не має загалом значення. Але взагалі найгостріша емоція яку я відчуваю разом із персонажем, навіть не разом а за них. Якийсь сором, якийсь момент там і типу “этот неловкий момент”. Я хочу відкласти ноутбук і забути про цей серіал і те, що він був у моєму житті. Тому іноді я можу кинути серіал тому, що не хочу це дивитись, типу “Що ти робиш? Залиш мене!”.

Р6- О так, розумію тебе іноді хочеться фейспалм зробити о май гад [англ.- O my God].

М- Марино, а Ви що думаєте?

P1- Я заслухалась Аню.... Я погоджуюсь з тим, що ну як, я не дуже емоційна людина проте серіал - і там відбувається якийсь мес [англ.- mess] який мені не подобається, то я реально починаю злитися чи навпаки думати “Вау, як класно я так хотела и они остались вместе!” чи “Якого фіга происходит?” то в мене емоції. Проте я не можу сказати, що після закінчення серіалу я відчуваю якусь внутрішню пустоту, що от закінчилась історія, типу чогось не вистачає, бо ти звикаєш до персонажів, якоїсь історії особливо. Якщо це якась пролонгована історія потипу “Сплетница” яку дивились у 7 класі і це була феерія смаку і ти нічим більше не займався, а лише дивився і я спрям сопереживала этим людям и думала: “Когда будет свадьба?”, “Кто будет крестным?” и как будут их жизни и получится ли. І коли не виходило, то в мене був прям осадок і я впадала в 7 летнюю депрессию, наразі такого більше немає і просто викликаюся якісь емоції. І негативні і така штука як сором, мені також знайома і ти дивишся на персонажа, в мене було таке, що я закриваю ноутбук і не дивилась далі, бо думала що за фігня “Ты не должен делать этого в моей голове!!!” а він це робив у серіалі то було очень оуфул [англ. - awful]. Ось.

М- Дуже вам дякую!

P5- Я також з цим погоджуюсь, що рази серіали не викликають такого широкого спектру емоцій, як раніше - це більше позитивні та негативні емоції, скоріше так. Тобто у мене немає такої прив'язаності до герої, так мені подобається дивитись як грає окремий актор, тому що він класно грає. Наприклад він дуже натурально відчуває себе у своїй ролі, тобто такі якості емоції, більше, але немає такої прив'язаності, типу - “Блін!!! Його вбили! Не можу більше жити... піду вскрою вени!”. І якимось чином не має чогось такого, скоріше є моє життя в якому є ці всі персонажі і краще я буду дивитись за їх життя, щоб не було та соромно за своє. Так що, в принципі це все. “Іспанський сором”- я теж знаю.

P7 - У мене наприклад фільми більше викликають емоцій, аніж серіали. Наприклад коли в першому сезоні життя під загрозою головного героя, а я знаю, що є п'ять сезонів, ну а чого переживати? Він же ще 4 сезони буде зніматися,

типу самі емоції серіал не визивають, але якщо якась комедія, то сміх це тожє емоція, лє якісь легкі емоції також бувають. Ось.

М- Анастасія, а ви що скажете?

Р2- Ну в принципі я тожє не сильно переживаю за героєв. Да, конечно, мне хочется чтобы они были вместе, любовь все дела или же убейте его побыстрее. Ну как бы если мне сразу не понравилось, то я сразу выключаю. Если мне не понравилось, но мне интересно, то это уже другое там уже можно что-то посмотреть, пережить себя если тебе не нравится, но тем не менее ты еще смотришь, а потом тебе становится интересно, но впринципе я не переживаю.

М- А чи маєте Ви правила перегляду, можливо контролюєте свій перегляд?

Р3- А ты можешь повторить вопрос?

М- Так, звичайно. Чи маєте Ви якісь правила перегляду? Наприклад, дивитись не більше двох сезонів підряд.

Р2 - Нету.

Р3- В мене взагалі немає ніяких правил. У мене була ситуація, коли я почала дивитися: “Ой, 20 хвилин подивилась і я хочу поїсти і я вийшла поїла”. Справа в тому, що в мене немає ніяких правил, в тому плані, якщо я хотіла його закрити сезон, якщо я вирішила, що мені сьогодні потрібно шість сезонів отак, от не знаю, два дні я буду втикати в ноутбук. Ну окей, серіали це для розваги якось, я не думаю, що тут потрібні якісь правила або межі.

Р1- Погоджуюсь з Анею, що ти сам себе контролюєш та ставиш ліміти, якщо ти зараз хочеш подивитися 3 серії і дивишся, якщо не хочеш, то не дивишся, ти ж сам прекрасно оцінюєш скільки в тебе є справ або часу. На сон абощо, як на мене, тут недоречні якісь чіткі межі чи ліміт.

Р6- Я в принципі так само долучаюсь до думки моїх колижан. Я взагалі ніяких обмежень собі не ставлю- це просто буде провал все одно, не вийде. Я вже знаю стільки разів пробувала, в мене єдине, що я намагаюся це ще в жодному разі не постраждала моє навчання, то я можу навіть суміщати з переглядом серіалів фільмів і навіть писати роботи. У мене це інколи виходить нарешті, але

обмежені яких не ставлю. Хочу подивитися весь сезон за один день буду дивитися поки в мене не почне боліти голова, хоча не робіть так, як я, це неправильно або якщо просто немає чим зайнятися і в мене багато часу як хочу так і роблю все. (сміється)

М -Я зрозуміла.

Р7- В мене швидше за все це не обмеження, а звички. Тобто один із таких звичок - це їжа. Якщо в мене не буде щось, що поїсти під час перегляду серіалу, то швидше за все я не буду дивитись. Я піду собі щось приготую чи замовлю, щоб їсти паралельно. Правило таке: “Немає їжі - немає перегляду”.

М-Це ваш такий ритуал?

Р7 - Я не знаю, це давно вже почалося, це така звичка все.

Р4 -Я також погоджуюсь. Я не вважаю, що потрібно встановити якісь обмеження - це бесполезно. Я не так часто дивлюсь серіали, чисто я так вважаю. Я не дивлюсь не так часто тому не маю певних правил, якщо наприклад я захочу, то дивитися цей серіал, то я буду його дивитися до моменту отключки. Але цей в принципі, ну мені здається, що серіал це більш така форма розваги і форма такого времяпрепровождения цікавого, чого не потрібно обмежувати необхідно просто контролювати кількість перегляду в сезонах.

М- Валерій?

Р5 - У меня ограничением определённым является желание спать, в том плане что, если мне было бы интересно посмотреть дальше и у меня в принципе силы есть, но при этом желание спать проявляется, то я пойду спать в таком случае, я не продолжаю сидеть пару часов. Все потому что, у меня не очень хороший график дня и если я добавлю себе ещё два часа, то я буду ложиться в шесть утра и понимаю, что это нехорошо, поэтому желание спать ночью для меня ограничения, но не в том плане что я вырубаюсь. А в том что я бы мог ещё посмотреть, но лучше делать этого не надо чтобы не было последствий.

М- Можливо ще хтось хоче щось додати свої правила чи ритуали перегляду?

P5- Да, насчёт ритуалов. У меня есть такой, я люблю что-то поесть под сериал зачастую это грубо говоря, еда под пиво или под чипсы или морепродукты. Собственно, пить пиво а я тоже практикую такое периодически, мне кажется это приятном времяпровождения и что ещё. Вот один раз, я не знаю можно ли это называть ритуалом, но частично может ритуал, я смотрел сериал, где главный герой имел проблему с чрезмерным потреблением алкоголя и его поступки были, кстати связаны с етим, и у меня был свободный день, и я решил ради интереса выпить гораздо больше ощутимо, чем я пью и посмотреть сериал. Чтобы лучше вжиться в роль, чтобы этого героя прочувствовать. Был интересный опыт, не то что это классический ритуал, но есть такое делал такие специфические вещи которые я не делаю при просмотре фильмов скажем так.

P6- От що значить соціолог- експериментатор.

M- А чи вважаєте ви себе “залежним від серіалу”?

P1- Ні, 100 % ні, ніколи такого не було, щоб я ти подивилась серіал і прям якщо не дивлюся сьогодні якусь там серію, то в мене закінчується життя. В мене це якась контрольована штука, да так, тобі цікаво, але це не прям залежність від якої ти не можеш існувати.

P6- Я теж можу сказати, що в залежності в мене немає абсолютно як такої від серіалу, може навіть пройти в тиждень і я не подивилася жодної серії жодного серіалу і мені в принципі нормально. Тобто якщо хочеться дивитися, то я дивлюсь, якщо немає настрою і не хочеться дивитися, власне я не дивлюсь. Це не те, що в мене ломка какая-то.

P4- Також, вважаю, що я незалежний від серіалу, хоча це так дуже голосно звучить. Я не вважаю себе залежне, я можу дивитись серіали наприклад, тиждень підряд, а можу в принципі два місяці нічого не дивитись і не бачу в цьому ніякої проблеми. В мене немає такої проблеми, що якщо я не подивлюсь, то я не виживу і мені от немає чогось такої критичного. Тому я вважаю, що це достатньо контрольована річ по крайній мірі в моєму житті.

P3- Ну мені здається, що я в принципі контролюю це. Я просто з тих людей, які на якийсь кульмінація може вимкнути і піти собі, ну тобто в мене то

немає сильного бажання. Якщо я не дивилась, то окей я потім десь це може прочитаю чи мені хтось розкаже або я просто це додумаю в своїй голові. Мені буде добре, ну тобто це для мене, загалом розважальний контент і я незалежною від цього.

P2- Я тоже не завишу от сериалов, вот мне как бы все равно, смотреть или не смотреть. Если мне интересно, то могу посмотреть, но это не так чтобы я иду домой и смотрю сериалы и мне как бы безразлично.

P7- Я теж незалежно від серіалів, як я вже казав раніше. Я серіалів дивись найменше тому, що є в житті набагато важливіші справи, ніж перегляд серіалу як хтось сказав, це розважальний контент від якого хочеться відпочити часом все.

P5- Ну скорее бы это зависимостью не называл, но я не могу себя назвать полностью независимым, если я начал какой-то сериал смотреть и он мне понравился, то в таком случае я понимаю, что это не явная зависимость так чтобы смотреть его подряд на протяжении недели когда это будет две - три ночи когда я включу сериал. Это будет очень странно, если я в неделю не буду его смотреть, то есть это какой-то зависимость называется сильно громко, но но однако я регулярно продолжаю его смотреть, но могу внезапно сделать какой-то перерыв просто так и не смотрел его, но всё-таки какая-то часть зависимости всё-таки есть, если я начну смотреть что то что мне нравится.

M- Пропоную вам, назвати свої улюблені серіали і ми складемо власний список найкращих.

P1- Нууу... я частково назву “Чорне зеркало”, “Шерлока”, бо він класний серіал. Я ще називала серіал “Міст”, він досить непопулярне, але це один з найперших детективи в яких я дивилась. “Острые козырьки” не знаю як це правильно перекласти, а якщо з якихось легких, то я вважаю, це класне матеріалом: “Друзі”, “Секс у великому місті” та “Теорія великого вибуху”, я думаю то дуже прикольні штуки. І “Чорнобиль”- я думаю що більшість із нас його також дивились.

Р6- Підтримую, мені особисто “Чорнобиль” відразу сподобався і потреба в топ моїх найулюбленіших пішов і в принципі, мені ще подобається серіал “Величне століття, Роксолана” дуже класний історичні події там виражені і більш-менш не сильно від канонів не відходить як мені здається, але якщо брати як щось комедійне виселити мені подобається серіал “Універ”, але не “Новая общага”, а “Старая” і “Ранетки” мені подобаються, я навіть можу їх інколи навіть переглядати, а так мені подобається такий веселий цікавий серіал ну в принципі ще “Версаль” новий, якщо я не помиляюсь 2014-го року і ще подобається Бі-Бі-Сі “Шерлок Холмс” власне це мої найулюбленіші, поки, що серіали.

Р4- Тут погоджуюся, з “Шерлоком” від Бі-Бі-Сі це взагалі один із найкрутіших серіалів, яких я бачив і зняти класний і актори просто великолепные і просто взагалі класний серіал. Що я можу виділити серіал “Менталіст” тобто я взагалі люблю дивитись такі детективи. Загалом “Менталіст” мені дуже сподобався, дуже класний головний герой дуже класний впевнено грає свою роль і народжена для цієї ролі. І останні, що дивився це “Люцифер”- це дуже класний серіал, він захоплює своєю історією, а взагалі історію самого серіалу, вона має взорвать все самое живое. Він дуже класний дуже рекомендую!!!

Р6- Дякую за пораду! До речі ще додам, мені подобається серіал “Больница Никі боки” там дуже класний там показують реальні події 20-го століття десь. Злам кінець 19-го початок 20-го він такий трошечки страшний, але більш-менш реалістичний. Ну просто, так, як порада.

Р3- Я готова погодитися з “Шерлоком” Бі-Бі-Сішнім тому, що мені подобається сама картинка, хімія персонажів як відіграла актори. Обожаю перші сезони, там якось легше а от перший і другий сезон я можу переглядати з будь-якого моменту в будь-який час. “Люцифер” і мені дуже подобається більше короткі серіали а тому можу порадити “Кінець параді” там про суфражисток. І мені дуже подобається серіал “Злочинці” криміналс, він називається, він дуже класний, тим, що його знімали в 4 різних країнах на різних мовах. Все детектив,

був зачинений такі коробці тобто в одному приміщенні знімається всі події- це так цікаво.

Р7 -Я можу сказати від своєї сторони, що я зазвичай дивлюся детективи і тому найбільше мені подобається більш такі, старі детективи вони більш захоплюючі, які зняті по книжкам Агати Крісті, але зазвичай цей фільм на але є і серіали і інші але можна назвати це серіал, зазвичай “Шерлок” і наш Бі-Бі-Сі. І звичайно це “Менталіст”, а з тих що я останній раз переглядав це вже казали це і “Острые козырьки” і мені сподобалось дуже багато серій та сезонів “Голодные игры” есть такий серіал.

Р4 - Хотів додати, якщо хтось буде дивитися “Люцифера”, то така порада. Я дуже-дуже-дуже-дуже сильно рекомендую дивитися в оригіналі так як грається актор, ніхто не грає взагалі, просто це must have якщо дивитись “Люцифера”.

Р3 -В нього дуже кайфовий голос, сам по собі, дуже приємно його чути.

Р4- Так, дуже нереальний голос, дуже класний.

Р6- Дякую за пораду!

Р2- Я хочу додати серіал “Все женщины ведьмы”, “Шерлок”- я согласна, “Доктор Кто” и серіал “Друзья”.

Р5 - Ну да, я у меня любимый мой сериал- это мультсериал “Конь Джек”, он называется на русском, он смешной, сатирические ,острый, все классно! Прописными персонажами, актуальный как-то так.

М- Дякую Вам за цю дискусію, це були усі запитання. Якщо Ви хочете щось додати або Ви щось згадали, то будь-ласка кажіть. Отже, дякуємо Вам, що взяли участь у дослідженні, інформація, що Ви представили нам є дуже цінна. **ДЯКУЄМО! ГАРНОГО ВАМ ДНЯ!**

Додаток 3. Стенограма фокус групи №2

ФГД II.

Дата - 25.04.2020

Час- 18:00.

Тривалість - 70 хвилин.

М- Добрий день пані та панове, хочу одразу ж подякувати за те, що погодилися брати участь у дискусії. Мене звати Катерина, я провожу збір даних для своєї дослідницької роботи. Сьогодні ми з Вами поговоримо на тему: Перегляду серіалів. Також прошу Вашої згоди на диктофонний запис. Це необхідно для подальшої обробки отриманих даних, здійснення висновків. Зібрані дані є конфіденційними, Ваші імена та особисті дані ні в якому разі не будуть використані. Всі дають згоду?

Р 8,9,10,11,12,13-Так, даю згоду!

М- Отже, якщо всі дають згоду, то прошу Вас вільно висловлювати свої погляди та думки. Ваша участь у дослідженні є дуже важливою! Дякуємо! Для найкомфортніших умов проведення інтерв'ю пропоную ознайомитись з кількома побажаннями: відверто висловлювати думки, поважати точки зору всіх членів дискусії, слухати інших, не перебиваючи, якщо з чимось не згодні, обов'язково про це наголошувати. Почнемо, розкажіть будь-ласка про себе. Скільки Вам років? Чим Ви займаєтесь? Вчитеся чи працюєте? Як любляєте проводити вільний час? Хто хоче розпочати першим?

Р8- Я могу начать, меня зовут Катя, я учусь на факультете ФСНСТ и работаю графическим дизайнером. В большинстве случаев, у меня не очень много времени свободного, после этого всего, поэтому я иногда смотрю сериалы,

но во всяком случае довольно часто. Собственно, это всё что от меня требовалось.

М- Дякую вам! Хто наступний?

Р13 - Я учусь в университете Адвенте на электронной инженерии, особо нет много времени, чтобы смотреть сериалы. Только раз в неделю, поэтому ради того чтобы развлечься, так как есть ещё и другие интересы. И да, меня зовут Дима.

Р12- Давайте я продовжу, мене звати Настя, я навчаюсь в Могилянці, я також не дуже часто дивлюсь серіали, загалом люблю дивитись фільми ось, проводжу час із своєю сім'єю.

М- Дякую. Хто наступний бажає висловитись?

Р9- Давайте я. Я Оля учусь в КПИ последний курс, осталось только диплом написать и все. Работаю также из-за работы у меня намного меньше времени свободного. Обычно вот, если я чувствую что я могу не нравится что я смотрю сериалы и вот последнее время на карантине очень много свободного времени, поэтому я активно занялась этим деятельности вот поэтому согласилась поучаствовать в этой фокус группе.

Р11- Доброго дня всім, мене звати Кирилло, мені 24 роки. Я працюю у сфері менеджмента. У вільний час люблю гуляти та лежати на ліжку з відерцем їжі та переглядати серіали.

Р10 - Меня зовут Маша, учусь в Академии на четвертом курс, увлекаюсь маркетингом, скорее работаю в сфере маркетинга и сфере связей с общественностью. Параллельно с учёбой смотрю сериалы, когда я длительное время нахожусь дома болею или не могу делать чего-то более активного, типа чтения книг или обучающих вещей, то вот я заменяю это сериал или если какой-то прямо супер-интересный сериал, тоже могу посмотреть парочку любимых поэтому как-то так.

М- Дякую вам. Перейдемо до наступного питання. Розкажіть, будь ласка, чому саме ви любите дивитись серіали? Якого ефекту ви очікуєте від перегляду?

Р10 - Ефекту? Як на мене, то існує два види серіалів або для відпочинку-розваги або таке, щось таке цікаве професійне. Наприклад, є прикольний серіал в сфері реклами, забула назву, саме я дивлюсь професійні штучки я там виловлюю, якісь на більш соціальні тематики які можна подивитись як соціологи чи просто подивитись, щоб розважитись перед сном чи коли погано почуваю, то відпочинок та розвага.

М- Дякую!

Р11- Мені хочеться відпочити від важкого робочого дня. Плюс це гарний спосіб розвантажити голову та провести час зі своєю другою половинкою.

Р12 - Ну для мене, тоже больше всего для отдыха, для того чтобы поднять себе настроение или вообще знаешь, как провести свободное время, сейчас на карантине я начала смотреть сериал, оно меня как бы успокаивает и как-то интересно его смотреть, для поднятия настроения только можно смотреть.

Р8- Поддерживаю. Всё зависит от качества и от того как я его выбрала, то есть действительно тоже есть несколько категорий. Есть те которые простые, лёгкие и которые скорее помогают от чего-то отвлечься, там напряжения. Я просто погружаюсь в сюжет и когда оставляю, все остальные лишние мысли и, то что меня сейчас там окончательно такая за рамками сюжета сериала либо это что-то что мне просто интересно качественная история, которая может меня огорчаться там, это как-то смонтировать на разные мысли и рассуждения и всё такое. Но которые мне достаточно значимая, считаю что это нужно увидеть или в общем что-то в этом роде тоже сериал про “Чернобыль” все понять как разделе. Сериал который поднимет настроение и поможет избавиться от грустных мыслей, но это то что хочется увидеть это что хочется в таком обсуждать, анализировать с друзьями.

М- Дякую за вашу відповідь!

Р9- Ну я согласна, то есть несколько видов сериала. То есть те которые обычно комедия, которая помогает расслабиться, забыть про какие-то свои дела, то что ты устал также все вот эти вот дела которая тебя напрягает, а есть также сериалы которые вот со стороны. Может тебе хотелось бы посмотреть, потому

что там интересного сюжет она затрагивает. Которое ты хотела бы хотелось бы посмотреть, чтобы больше информации или же со стороны эстетики. Красиво снят или красивый хороший монтаж, которые в сериале присутствует что возможно поэтому я смотрю сериалы.

Р13- Я смотрю сериалы, только чисто из-за того что допустим, я читал книгу по которому снят сериал или из-за того что мне просто, сам сюжет заинтересовывает. Для меня это был сериал "Во все тяжкие" или "Лучше звоните Солу" вот оба сериалы сняты. Я согласен с эстетикой то что было сказано, да это действительно очень важно, кроме этого, да я смотрю чисто для своего удовольствия и когда есть время то есть то есть это в основном награждение за то что ты сделал какую-то работу и можешь посмотреть допустим какой-то эпизод чтобы расслабиться.

М- А чи маєте ви можливо якісь критерії для вибору серіалу?

Р13- Да, очень, важны критерии. Во-первых, сюжет должен быть интересным, плюс допустим кто режиссер тоже важно и влияет насколько хорошо снят сериал и пример был ранее. Может что-то связанное с тем откуда ты родом, тот же "Чернобыль" посмотреть как другие видят, то что было в нашей стране и происходило, поэтому и какие ещё критерии, да. В основном главное чтобы был хороший сюжет, на самом -то деле это в принципе единство, почему ты смотришь это.

Р8- Поддерживаю, по-поводу режиссера и телесъемки. Мне важна атмосфера, сериалы периодически я смотрю их на определённом сайте он называется "Фансериал" и мне нравится дизайн сайта, он очень простой и понятный и мне легче выбирать какие-то сериалы. И если подборки новинки всё такое и я смотрю на тизер он показывает, до того как начать смотреть. Плюс важно качество съемки, и то какие кадры показывают, и как и понятное дело сюжет. Вот и главный герой актёра я довольна начинаю смотреть какой-то сериал только потому что, там классные актёры. Потому что раньше я их уже знаю этого актёра и все предыдущие роли мне его нравились.

P11- Звичайно маю, проте це більше про серіал. Чи цікавий сюжет він розкриває, чи є там круті актори. Проте зазвичай я маю список серіалів на два місяці точно, тому відкриваю його і починаю.

P12- Я починаю смотреть сериал изначально из-за рекомендации моих друзей или же с тех которые популярны. Например, **“Breaking Bad”** я начинала смотреть исходя из того что он популярный. Меня часто спрашивали: “Настя, а ты смотрела его?” я говорила “Нет” и мне становилось как-то не по себе, из-за того что я его не смотрела. И знала что его все его знают, а я его не знаю... И вот, села и решила его посмотреть. Вот эти две причины, и из-за сюжета тоже начинаешь смотреть. А “Отчаянные домохозяйки” я почитала и знаю и понимаю о чем он. И он мне нравится, поэтому я начинаю смотреть. Я начинаю смотреть исходя из своих интересов.

P10 -Я тоже поддерживу, что руководствуюсь какими-то своими интересами. Например, если сериал примитивный, абсолютно, у меня никаких новых не знания никаких и увлечение, то я по сути этот сериал смотреть не буду . Он будет играть чисто на фоне или же по телевизору, где-то включиться и я буду делать дела, а вот просто посвятить время просмотру какого-то сериала, то это действительно должно затрагивать какие-то мои хобби или увлечение. Плюс, да, действительно влияет его популярность среди всех остальных, так как он на слуху не просто так и я вижу о нем позитивные отзывы и как минимум это привлечет мое внимание и дальше я уже посмотрю насколько он меня заинтересует. Но это явно не должен быть какой-то примитивный русский сериал или что-то типа этого. Раньше я в школе его смотрела, но сейчас я как-то больше стараюсь смотреть на что-то, такое, глубину сюжета.

P12- Ранетки (сміються).

P9- Мне кажется, что очень важно это для меня это актеры которые там играют. В основном, если я не знаю никого из актёров и если описании мне понравилось, но с другой стороны как-то очень сильно абстрактно звучит, то что я даю сериалу две серии. И если мне не понравится через две серии, то я его уже не смотрю. В основном это наверное длительность, ну сколько сезонов сколько

по времени идет. И опять же если сюжет растянут и примитивный, то его будет невозможно смотреть, даже если это обычная комедия, просто нацелено на то чтобы быть где-то на фоне. Также очень плохо отношусь к русским сериалам, в основном я их пропускаю как-то мимо просто листаю дальше. Также важно с какой-то стороны атмосфера, то есть как выполнен подход со стороны постановки декораций и как играют актёры, как они чувствуют себя в этой роли. И конечно же сюжет!

М-Чи правильно я вас зрозуміла, якщо серіал має десять сезонів та багато серій, то ви його переглядати не будете. Так?

Р9- Ну скорее всего да, например, тот же в “Сверхъестественное”. Я перестал его смотреть после третьего или четвёртого сезона потому что мне показалось что сериал начинает немного не развиваться, но если говорить например о “Отчаянные домохозяйки”, то я посмотрела всё. Потому что мне понравился сюжет, тут также нужно смотреть почему сериал так долго длится. Потому что он растянутый или потому что сюжет действительно придумали интересный и они хотят полностью рассказать историю. Им нужно поэтому такое количество времени.

М- А чи маєте ви середню цифру, наприклад сім чи десять сезонів?

Р9- Если вижу, что сериал имеет больше шести сезонов, то я несколько раз еще подумаю. Как я уже говорила, я смотрю первые две серии и если в принципе сериал мне интересен, то я буду смотреть дальше, а если нет, то мне не сильно заходит и значит не буду смотреть.

М- Як часто ви дивитесь серіали?

Р9- Например я, если у меня есть свободное время, так как сейчас на карантине, то я смотрю я очень много. Времени трачу, потому что я могу например, писать какой-то доклад либо что-то готовить по урокам и включить себе на фоне сериал, какую-то комедию в который я уверена что она не будет меня отвлекать, когда я на работе, то я не могу смотреть сериалы. Да хоть на включи, то это получается очень много сериалов. Я очень много времени на них трачу, а так я смотрю по своему состоянию. Если так, то серии три в день.

P8 -У меня сейчас совершенно изменилось количество свободного времени и если так, то сейчас посмотреть. То я где-то три раза в неделю могу посмотреть по одной серии, но это ещё конечно связано с тем, если сериал который мне нравится. Потому что если есть мотивации начать например за завтраком смотреть и вечером больше и тогда я нахожу больше времени для чего-то по душе. А ещё хотела добавить, по-поводу количества сезонов, есть сериалы которые для меня как “возвращение домой” это моя комфортная зона и вот например- “Теория большого взрыва” и сколько там не было сезонов..... одиннадцать сезон. Я все равно буду возвращаться и пересматривать эти серии. Потому что, мне не кажется, что это слишком много, я все равно буду смотреть и у меня будет появляться ощущение ностальгии и комфорта. Но есть сериалы которые сюжетные, но не ситкомы, то у них большое количество сезонов, например больше пяти это реально перебор, обычно они всегда скатывается где-то на третьем и просто смотреть невозможно. Просто потому что коммерческая растягивание серия чисто для денег, а не для сюжета это она всегда портит. Такой сериал, он мне всегда нравился, назывался он “Сотня”- история о том как, в постапокалиптический мир люди жили на станции, которые вращалась вокруг Земли. Потому что на Земле произошёл взрыв и они отправили 100 подростков, которые были правонарушителем и проверить что там как. Первые два сезона были потрясающе, они были написаны по книге, я получила огромное удовольствие, а потом как все начала скатываться и хоть я довольно таки не люблю бросать сериал, котором я уже прикипела, но я просто не выдержала. Я его бросила и до сих пор поэтому поводу огорчаюсь. Количеством сезонов они все испортили.

P10- Так, насчет эпизодичность просмотров, у меня это тоже не регулярно происходит и зависит от контекста и от моего какого-то персонального желания. Поэтому чётко выделить, когда у меня была потребность в просмотре чего-то, это наверно когда я уехал на эрасмус на полгода и я реально жила в том общежитии и чувствовала себя как-то одиноко. И находилась вообще в каком-то другом пространстве, не комфортном для себя и грубо говоря, с чужими людьми,

в чужой обстановке и мне реально просто было необходимо что-то смотреть, на что-то отвлекаться и вот как-то себя разгрузить и тогда я реально пересмотрела всю “Игру Престолов” все сезоны. Досмотрела “Друзей” пару сезонов и еще пару сериалов, я по начинала по несколько сезонов, вот тогда я реально чувствую что мне нужно что-то смотреть, но сейчас я как-то особо не смотрю. “Молодой папа” вышел новый сезон, я его просто обожала мне, не понравился второй я посмотрела первый серии и мне не подошел главный герой обошел и всё. Сейчас не смотрю вообще ничего уже ближайший месяц и скорее включай фильмы.

Р11- Я дивлюсь серіали часто, як я вже говорив, кожного вечора з дівчиною, це вже наш ритуал.

Р12- Я уже говорила, что я нечасто смотрю сериалы, но если я смотрю, то только когда есть время. Например, сейчас я уже начала смотреть один сериал по рекомендации. А насчёт количество сезонов, то данной возможно зависит от количества все же давай насколько мне нравится этот сериал. Но в основном я склоняюсь к тем сериалам в тех которых меньше сезонов, потому что я не люблю постоянно сидеть перед экраном и полностью атрофироваться. Вот например, у меня мама может смотреть сериалы весь день, но я так не могу мне нужна какая-то завершенность, как фильме посмотрела узнала сюжет и конец и всё. Но когда очень много сезонов, то это как-то мне это надоедает немного смотреть, но опять же зависит от сюжета больше склоняюсь, там где меньше сезонов вот.

М- Дмитро, а ось ви як часто дивитись серіали?

Р13- В целом, я их смотрю только раз в неделю, если что-то смотрю, но в последние месяцы это немного изменилась. Наверное карантина дает о себе знать, что я решил смотреть почти что каждый день один эпизод. Просто в конце дня, во время ужина, допустим, я сяду и посмотрю серию, но это чисто из-за того что я очень хотел посмотреть сериал. Сериал “Во все тяжкие” и поэтому это произошло но как только он закончится я не думаю что я перейду на что-то другое.

М- Тобто як ви раньше говорили це певне нагорода в кінці дня?

Р13- Да, совершенно верно. Что-то вроде этого.

М- Добре. Чи маєте ви якісь звички та практики перегляду серіалу?

Р13- Во время ужина. (сміється)

М- Тобто коли ви їсте?

Р13- Да, когда ем, опять же вечером.

Р12- Когда завтрак готовлю, опять же утром, встаю начинаю смотреть сериал очень удобно.

Р8 - Я стараюсь не смотреть сериал с утра, особенно выходной день, потому что тогда он меня затягивает и я могу смотреть три- четыре серии подряд и потом опаньки и день закончился. Мне легче сначала что-то начать и потом посмотреть серию потому что в другом случае я буду менее продуктивная.

Р13- Поддерживаю.

Р12- На карантине- это не страшно быть непродуктивным.

Р8 - Ну кому как.

Р10- Это все отговорки. Рассказать как я раньше смотрела сериалы и мне было конечно стыдно... это было ещё в школьные годы. Когда я забиралась с большим подносом еды в кровать, вне зависимости от времени суток и дел. Я себе набросала какой-то фастфуд, Макдональдс, каких-то снеков и вообще кайфовала, смотрела и объедалась. Но сейчас я такого не делаю, в лучшем случае это просто перед сном, я себе включаю. Я уже потом могу насредине заснуть или же у меня был очень хороший сериал и я прям очень хотела его посмотреть это “Молодой папа”, как я уже говорила. Я его раз 5 смотрела. Я его с подругой смотрела я смотрела, она спала, это было смешно настолько меня этот сериал увлекал. Я бы смотрела вне графика, я посмотрела в машине потом ещё где-то если у меня выдался где-то час, я его прям сидела и смотрела у меня была цель. Нужно было посмотреть и у меня не было предела какого-то когда и как просто посмотреть. Все сумбурно, но сейчас перед сном если что-то и смотрю то только перед сном.

Р11- Я також роблю собі велику тарілку їжі і дивлюсь серіали, бо я зголоднію, адже в серіалах всі постійно щось жують і я це бачу і також хочу (сміється).

Р9- Я обычно стараюсь если я чем-то занята каким-то таким, если я готовлю или если я убираю, то я обязательно должна что-то включить особенно, если сериал который я хочу посмотреть, то я обязательно его включаю. А так в принципе, если я понимаю как уже говорили я стараюсь не смотреть самого утра. Я стараюсь с утра сделать по максимуму работы которые я должна выполнить и уже вечером когда я понимаю что я устала и я сделала все что было в моих силах. Я ближе к вечеру начинаю смотреть сериалы вне зависимости от количества времени в одной серии я могу посмотреть может серии три, если сильно задержусь долго, перед сном, то где-то четыре - пять .

М - А чи впливають серіали на ваше повсякденне життя?

Р9- Да, у меня очень влияет, потому что я делаю такой приоритет, если я хочу и у меня есть возможность погулять и есть возможность посмотреть сериальчик и плюс при условии что у меня есть сериальчик который я хочу посмотреть то я останусь дома и посмотрю сериальчик. Я пропущу прогулку на улице, у меня чаще бывает такое, настроение остаться дома потому что если переходишь смотреть сериалы я почитаю книгу или займусь какими-то другими делами а так как-то так у меня получается.

Р11- Я підтримую, я також краще залишусь вдома, ніж піду кудись гуляти.

М - У когось є схожий досвід? Чи можливо кардинально інший?

Р8- Є кардинально інший. В том плане что я никогда бы не предпочла стать встречу с друзьями и общения людьми - сериала. Но при этом у меня была очень хорошая мысль которую я хотела донести, но забыла. Давайте пока кто-то другой ответит, а я попытаюсь вспомнить и записать на листочке.

Р12- Не знаю, вот сериалы никак не влияет на мою жизнь. Разве что если я ничего не хочу делать. Вот например, сегодня я не села писать диплом, я сидела смотрела сериал, да как-то это повлияло на несильно...

Р10- Осадочек, то остался...

Р12- Да, осадочек то остался, тебе только так влияет.

Р8- Всё, я вспомнила. Короче, из-за того что я много смотрела всяких дорам корейских, то я теперь много знаю теперь. О культуре, о еде и о способе

приготовления, о взаимодействия, особенно, в университетах и школах, и я действительно много узнала о культуре и поэтому периодически когда мы что обсуждаем то я такая. «А вот в Корее ...» , «А вот у корейцев...», ну вот это не то что прям образовательная функция, но я каким-то образом погружаюсь в другую культуру и узнаю что-то новое про то каким образом люди живут в другой части этой планеты. Вот в принципе я бы сказала что это каким-то образом на меня влияет, даже тоже одежда который герои носят в сериалах и кстати довольно таки часто. Вы ведь знаете сериал “Эйфория” смысл в том что его выпустил Netflix и там довольно таки известные актёры и после того как этот сериал выпустили начале создаваться тренды в макияже как в этом сериале. Тоже самое происходит и с модой, я смотрю что-то если мне что-то нравится, то я вдохновляюсь этими образами и запоминаю, что именно бы это я хотела бы носить, то есть какие-то образцы что ли поведение внешности и так далее.

P10- я тоже добавлю. На жизнь напрямую это не влияет, но как-то развиваюсь в какой-то мере мой вкус мои интересы, моё поведение, может меняться. Если меня восхищает герои или мне интересно его какие-то аспекты его деятельности посути это с какой-то одной стороны меня развивает обогащает мой внутренний мир. Если красиво выражаться, что ты мне это дает в каких-то интеллектуальных или вкусовых новых возможность посути как-то так.

P12- о, я ещё добавлю. Я ещё вспомнила что, при просмотре сериалов, ты как там находишь потом, общем теме с другими и вы потом общаетесь и бац вспоминаете какой-то момент “а ты помнишь как росс так делал” ? “или чендлер или что-то..”.

P10 - уже придумывает разные маски “какой ты персонаж из сериала друзья”.

P12- о, да-да точно, я вроде как в моника. Ну в принципе, это помогает находить какие-то вообще точки в общении.

P10 - особенно сериал “друзья” я прям мечтала создать такую же группу друзей по мотивам сериала.

P8- а когда ты хотела?

P10 - на первом втором курсе где-то... Я прям плотно его досмотрела и смотрела.

P12- и мне вообще кажется что это единственный сериал который я лично могу смотреть просто каждый день и пересматривать и причём я не запоминаю сюжет или ещё что-то. Я просто чисто на релаксе смотрю вот например, на новом канале на котором каждое утро включается. И у меня папа параллельно его включает, а я смотрю и мне очень нравится и мне не надоедает.

P8- поддерживаю. Я ещё хотела сказать, что вспомнила недавно, что смотрела недавно сериал “хай фиделити” очень классный очень атмосферный и там главное героиня вся такая крутая и красивая девушка и она постоянно говорила фразу «круто круто круто круто». И в общем, я потом несколько дней отвечала всем этой фразой «круто круто круто круто». И ходила думала, зачем вообще так говорю это же не моя фраза. И говорила себе “котя, перестань” сейчас уже отлипла, ну вот это ощущение что будто я жила в этой атмосфере с этой героини, пока не закончился сериал и я ходила с этим «круто круто круто круто».

P13- вот в целом особо влияния большого нет. Разве что всякие интересные вещи как взаимодействия с людьми, допустим всякие психологические трюки, как используется в сериалах. Интересно наблюдать и пытаться их использовать или просто наблюдать как других использовать, тоже при общении и это единственное что на что я обращаю внимание, что собственно влияет на меня так кроме этого я бы не сказал что много чего меняется. Может подсознательно и по-другому всё, но чтоб сильно замечал я делаю что-то из того что я делаю то не особо.

М- А ось у нас прозвучала така ідея, що за рахунок перегляду серіалів можна пожертвувати якимось роботами все чи ще матеріал? Чи є в вас щось схоже можливо чимось ще готові пожертвувати заради серіал?

P13- Да нет, особо ничем. Приоритет сериалов по сравнению с тем что я должна сделать в течение дня это практически последний. Особо приоритета нет, это для того чтобы быть развеется.

P11- Інколи дедлайнами, інколи сном, різне буває, але я намагаюсь це контролювати.

P10- Да точно, также не разу не было такого чтобы я какой-то дедлайн просмотр пропустила из-за просмотра сериала. Тут железняк, у меня сериал это на последнее место когда появляются какие-то вопросы, типа учёбы работы чего-то важного, то тут однозначно.

P8- Я хотела сказать, что я восхищаюсь такими людьми, что очень ответственно и вовремя сдают.

P10 - Я просто буду компостировать тебе мозги, пока не сдам. Я быстрее сдам и потом буду смотреть тот сериал, хоть целый день.

P8- А я поэтому восхищаюсь такими людьми, тут как бы дедлайн и всё такое, а потом мне будет сложнее себя тянуть.

P10 -А я вот быстрее понимаю что мне проще сделать и релакснуть и вообще, забить и это меня постоянная как бы, не всегда лучшую сторону.

М- Які емоції відчуваєте під час перегляду серіалів?

P 12- Тут опять же, смотря какой сериал, какой жанр.

P9 -Да, тут всё-таки зависит от какого сериала, но если какой-то сериал выбрать чтобы больше отдохнуть и расслабиться и не запариваться, то да я ощущаю какой-то релакс. В основном я стараюсь сопереживать главному герою, но это возможно, если хорошо проработан сюжет останова, а так наверное, какой-то отдых сопереживание героям как-то так.

P8 - Поддерживаю, если так анализировать, то очень важно чтобы я могла сама себя с кем-то из герой идентифицировать и находить в них что-то общее. Я не могу смотреть сериалы где слабый героини, где они позволяют чтобы их обижали, меня это очень бесит - эта несправедливость, и я просто это бросала то-есть у меня в важных. И не только в сериалах книгах или фильмах хочется чтобы я могла себя с этим героем идентифицировать и с ним быть согласна с его действиями, если нет то меня это бесит.

P10- Ну вот, а у меня нету, такого мне наоборот нравится когда я смотрю что-то кардинально другое, другие герои мне наоборот классно когда я там

вообще противоположности к этому человеку. Я смотрю размышляю и смотрю как бы сверху на это всё, я принимаю позицию наблюдателя я никогда не интегрирующего процесс сериала, потом по-приколу другу, да. Какой-то юмор вспомнить про персонажа, ну как бы в целом так бывает редко что я могу себя с кем-то сопоставить, наверное нету такого ощущения. А эмоции иногда это ностальгия если это какой-то сериал давний я его включу я его с помню как я его с кем-то смотрела, но в основном, если сериал новый то что не знаю это просто положительные какие-то эмоции нужно не негативные.

Р13- Различные эмоции ощущаю, например что это может быть когда ты там очень рад за главного героя. Из-за того что он наконец то получил то что получить неважно либо это...

Р12- Ты про кристаллы? (сміється)

Р13- Нет, это было больше отчаяние. Я больше о сопереживание героям, что ещё есть такого, да в основном просто эмоции которые в сериале я их понимаю, что не изображает и я прийти понимаю о чем они и сам тоже могу их почувствовать те эмоции которые показано на экране.

М- А чи маєте ви якісь правила перегляду? Наприклад, не дивитися більше 2 сезонів підряд.

Р13- Пытаюсь не смотреть больше чем, опять от двух серий на выходных три серии это максимум, это если уже много свободного времени. Но этот лимит поставил себе недавно, из-за того что начал много смотреть сериал, после долгого периода, что не смотрел и поэтому решил поставить потому что, я знаю как с прошлого периода школы, да я смотрела сериалы каждый день, то я знаю как это затягивает.

Р9- Я, например, жуткий сериаломан. И до того как я пошла на работу, я особо себя не контролировала в том сколько серий посмотреть за день. И часто старалась, ну я прихожу и уделяю времени больше сериала потому что для меня это не просто как способ расслабиться, но я как-то начинаю больше задаваться какими-то вопросами в особенности, если сериал затрагивает какие-то интересные вопросы какие темы поднимает это мне это поднимает я хочу это

посмотреть и больше разобраться. И может юмор и посмеяться над чем-то, но потом я пошла на работу. И у меня стало намного меньше времени свободного и я начал его больше ценить и поэтому я смотрю до тех пор пока, я почувствую это все на интуитивном уровне, и я ощущаю что посмотрела достаточно, то я знаю что мне нужно ещё по убирать, что-то приготовить и должна сделать, то я смотрю на время и смотрю сколько по времени потратила на сериал и у меня уже нужно пора поработать. Я стараюсь распределять время за день, я стараюсь составлять какой-то план, что я должна сделать за один и исходя из этого смотри сколько времени мне достаточно чтобы вы посмотрели сериал. То есть это как-то в режиме доверия у меня нет какого-то определённого критерия.

Р8 - А о чем был вопрос?

М- Чи маєте ви якісь правила перегляду?

Р8 - Ну я ж сказала, не смотреть с утра. Если это осознанный выбор будет в тебя с утра и ты себе говоришь. Если ты вот начнешь, то потом быстренько, после первой серии начнешь работать- это никогда не работает вообще не работает. Поэтому стараюсь не смотреть с утра и вообще заметила что у меня такая есть особенность. Чем более мне кажется интересней моя собственная жизнь, в конкретный период, то я меньше смотрю сериалы. Возможно, это отчасти потому что для меня сериала это возможно, сделать вечер более интересную углубится в жизни персонажа пуская даже выдуманного человеком и у меня много планов они отходит на второй план ну в смысле сериалы.

Р9- Я согласна с Катей, я так вспомнила что летом я смотрю меньше сериалов. Потому что я постоянно много времени тратила чтобы куда-то пойти погулять, даже перед работой я могла всю ночь не спать и пойти на работу и потом уже пойти отдыхать после работы, я практически не смотрела сериалы. Наверно это какой-то способ всё-таки развлечься сделать свою жизнь более интересный, чтобы хоть чем-то заняться, если нету такой возможности.

Р10 - Как таковых лимитов у меня нету, но в принципе если что-то уже смотрю какой-то сериал, то играет роль насколько мне интересна та или иная серия пока не попадает мы интересно обычно пропадает, после первой серии и

мне нужна какая-то пауза чтоб возобновить ресурс, то в принципе я как бы одну две серии могу посмотреть но каких-то прям лимитов таких как ты нету. У меня как-то нету того что я очень много смотрю сериалов сейчас и поэтому нету или мне так я к себе не ставлю. Но если я начну какой-то сериал смотреть, то буду исходить из собственного свободного времени и насколько вот мне нравится целый день там прям, но если мне нравится смотреть “Аладдин”, то я буду смотреть целый день как бы но мне в целом не нравится смотреть целый день.

P12- Интересная жизнь (осуждує)

P10 - Сложно, каких-то четких этих рамок у меня. Время только время какие-то задачи если будут у меня есть какие-то приоритеты обязанности задачи, то потом уже если не будет то уже будет выходной день, то могу реально позволить себе целый день с утра до ночи посмотреть сезон, если мне реально классный но такого тебе не было правда.

P12- Я подумала , что я тоже не ставлю себе каких-то лимитов или каких-то правил для просмотра сериалов я их тоже не особо часто смотрю и лимит который я могу себе поставить, это если мне нужно что-то сделать. То да, мне нужно спланировать свое время и примерно смотря сколько серий длится, если она там час тот одной серии обойдусь последующие посмотрю как-то потом или как друзья серии по двадцать минут то могу две три серии глянуть и фоном и в принципе никаких лимитов нет.

М- Чи вважаєте ви себе залежно від серіалу якщо так то як саме це проявляється?

P12- Нет.

P9 - Я бы себя назвала жутким сериаломаном, как я это и сказала. Для меня это что-то большее, чем просто времяпрепровождения, точно также как и для меня книги. Я очень тщательно выбираю что мне читать, стараюсь выбирать что-то что может мне повлиять на меня на моё мировоззрение либо же как я уже говорила в каком-то вопросам более детально разобраться. Также отношусь к хорошим сериалу как отдельные вселенные и мне хотелось бы исследовать узнать о ней больше вот. Как-то так.

P11- Я гадаю, що так. Хоча я ніколи не замислювався над цим...Хм.. мабуть треба щось змінювати. Бо ми нічим іншим не займаємось, окрім перегляду серіалів. Проявляється як? Слухайте, у мене є дуже-дуже довгий список всіх серіалів, що я дивився і їх там більше 150 штук.

P8 - Я бы тоже назвала себя сериаломаном. Что именно я смотрю то есть если я нашла, то что мне очень нравится и мне очень не интересно, то я влюбилась в этот сериал но я могу каждый день смотреть и думать о нём и всё такое и я буду прям внутри этой атмосфере. Я буду прям в него влюблена это он заканчивается и я могу какое-то время вообще ничего не смотреть если я ничего не хочу нахожу что-то подходящее. Я сейчас начинаю смотреть и мне ничего не нравится нахожу другую и мне снова ничего не дается, то я не продолжаю. Так что если у вас есть хороший рекомендации я открыта к предложением.

P13 - Я не чувствую себя зависим, но если начинается начинаю что-то смотреть по собственному желанию то тогда есть и сюжет затягивает и ты хочешь посмотреть его до конца и тогда уже зависимости от времени может быть скорее всего вернусь. Но это опять же по собственному желанию.

P10 - Но я поддерживаю эту мысль. В целом я не считаю себя зависимой от сериалов.

М- Проте є серіали які ви готові дивитись до кінця?

P12- ДА!

P10 - Есть один и я его обожаю. Я бы пересмотрела, но не знаю насколько можно это назвать зависимости. Вот просто есть любимый фильм и как ты когда хочешь посмотреть фильм, то у тебя безоговорочно можешь его включить и он тебе понравится ты в нём на 100 % уверена. У меня есть такой сериал и по сути я могу его смотреть много много-много раз. Но опять чтобы была зависимость то вряд ли.

М- Тоді я пропоную вам скласти власний список топ рекомендацій серіалів. Найулюбленіші чи ви любите їх дивитись.

P12- Я забыла все сериала сейчас (сміється)

P10 - Сколько должно быть в списке?

М- Скільки скільки бажаєте. Ну добре, у нас звучав серіал “Чорнобиль”, чи за носимо його в список?

Р12- Да, давайте. “Во все тяжкие”.

Р8- Это сложный вопрос, вот прям, очень-очень сложный вопрос.

Р13- “Теория большого взрыва”, “Лучше чем звучит” и “Игра Престолов”.

Р12 - “Друзья”.

Р10- “Молодой папа” это вы прям вообще и “Друзья” . Были ещё какие-то ну вот сейчас не могу вспомнить.

Р8- К “Друзьям” плюсюю .

Р10 - “Почему женщины убивают”. Мне не сильно зашло, но я его последний раз смотрела. Также мне очень нравится “Пабло Эскобар” это документальный основанный на реальных событиях, есть ещё фильм, но это сериал три сезона его сейчас ещё процессе снимают. То есть он новый он мне нравится очень сильно. Советую посмотреть всем.

Р9- И если не повторять, что уже сказали, я бы назвала. “Книжный магазин Блэка”, “Отчаянные домохозяйки”, “Эйфория” , “13 причин почему”.

Р12- “Игра престолов”.

Р10- Но я бы не называла его самым любимым, уже слишком много времени прошло и я его просмотрела.

Р8 - “Шерлок” ВВС.

Р11- “Як я зустрів вашу маму”, “Форс мажори” та “Менталіст”.

М-Дякую Вам за цю дискусію, це були усі запитання. Якщо Ви хочете щось додати або Ви щось згадали, то будь-ласка кажіть. Отже, дякуємо Вам, що взяли участь у дослідженні, інформація, що Ви представили нам є дуже цінна. **ДЯКУЄМО! ГАРНОГО ВАМ ДНЯ!**

